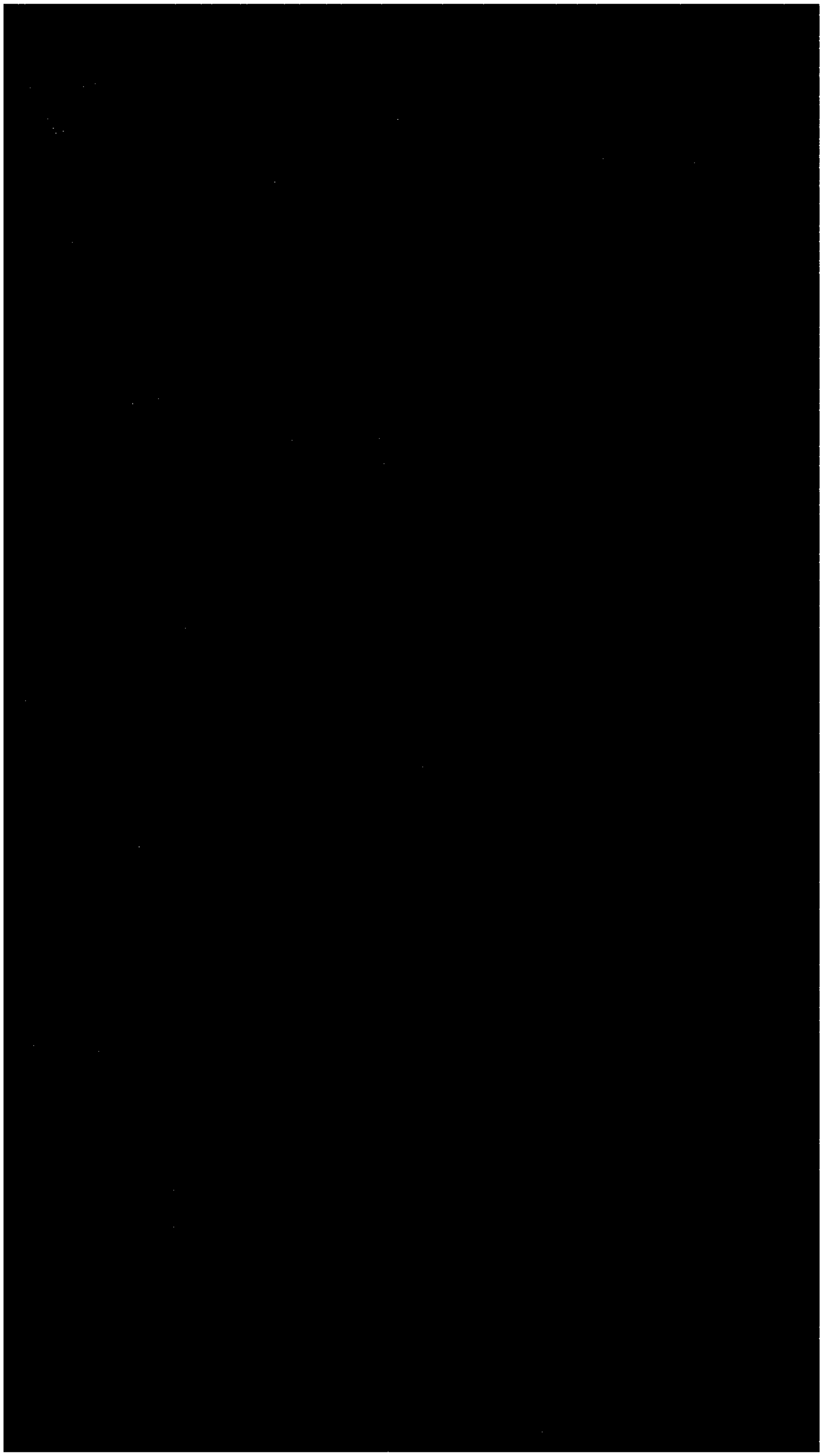

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Forty-fourth day of the First Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thusday, the 27th July, 1967.

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

C. I. A. AGENTS

601—

* 530 Q.—Sri A. Bhagvantha Rao (Kuchinapudi):—Will the hon. Chief Minister be pleased to state,

(a) whether the Government intend to assess the impact of the activities of the C I A Agents in India nn the political economic and social spheres in our State in view of the criticism in Parliament recently about their activities,

(b) if not, the reasons therefore,

(c) whether the Government have any assessment of the activity of the Peace Corps Volunteers of America in our State, and

(d) if so, whether the Government found them useful?

The Chief Minister (Sri K Brahmananda Reddy):—(a) & (b) Since the operations of the C I A are secret, no assessment is possible But the Government is constantly vigilant and as and when subversive and intelligence activities come to notice, suitable action will be taken

(c) & (d): So far as (c) and (d) are concerned, I want to answer like this The Peace corps Volunteers are attached to Block Development offices and Panchayat Samithis and they work under the directions of the concerned officers to whom they are attached. The stay of the Peace Corps Volunteers in this State will be curtailed if and when their services are found to be not useful The Peace Corps Volunteers in this State are engaged in the work connected with the Expanded Nutrition Programme They assist and advise the local

farmers in the development of agriculture and animal husbandry. They also assess the work connected with kitchen gardens, mid-day meal programmes and family planning etc In this work they are guided by the B D Os and Panchayat Samithis and also the Peace Corps Headquarters There were few instances wherein their services were not found so beneficial to the Indians and as and when such cases come to notice they are reported to Government.

Sri A Bhagavanta Rao:—It is said that if the ways of God are inscrutable, the ways of the C I A are stupefying మదరాసు రాష్ట్రంలో కామరాజునాడారుగారి ఎలక్షనులోకూడ ఇలాంటి ఇన్‌ఫ్లుయన్సు ఏదో వుందని, ఇలాంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయని తెలిసినతరువాత మాకు లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ మెంబర్సుగా యీ యాక్టివిటీస్‌వల్ల పొలిటికల్ సిట్యుయేషన్‌మీద ఏదైనా వుంటుందేమోనన్న భయం వుంది, కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనిని కనిపెట్టివుంటుందని అనుకోవచ్చా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:—మదరాసులో ఏమి జరిగిందో యీ గవర్నమెంటుకు సమాచారంలేదు. కాని గౌరవ సభ్యులకు ఏదైనా తమ నోటీసుకువస్తే వారుకూడ తప్పకుండా ప్రభుత్వానికి తెలియపరచవచ్చు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి (అనంతపురం) — వీరు బ్లాకు డెవలప్‌మెంట్ ఆఫీసర్సు అద్వర్యాన పని చేస్తున్నారని మంత్రిగారు చెప్పారు. బ్లాక్ డెవలప్‌మెంట్ ఆఫీసర్సు అధ్వర్యాన పని చేస్తున్న వీరు కొన్నికొన్ని ప్రత్యేక శాఖలలో పనిచేస్తూ వుంటారు. వీరు పనిచేస్తున్న విధానాన్ని గురించిగాని, అట్లా పని చేస్తున్నందువల్ల వచ్చిన రిజల్ట్సు గురించిగాని ఆ బ్లాకు డెవలప్‌మెంటులో, పంచాయతి సమితిలోగాని, జిల్లా పరిషత్తులో గాని ఎప్పుడైనా రిపోర్టు పెట్టించారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి.—రిపోర్టు అంటూ ఏమీరాలేదు ఇదివరకు ఒక క్వశ్చను సి. వి. కె. రావుగారు వేసిన సందర్భంలో ఇటీవలనే వచ్చింది. మాకు ఎప్పుడైతే అవసరం లేదనుకుంటామో అప్పుడు అవసరం లేదని చెప్పవచ్చు. అట్లా చెప్పాము కూడ ఒకటి, రెండు కేసులలో

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) —బ్లాక్ డెవలప్‌మెంట్ ఆఫీసర్స్ క్రింద పని చేస్తున్నారు అంటున్నారు గాని యధార్ధమేమంటే—వారు అన్ని ఆఫీసులకు పోయి, అన్నిచోట్ల వారే పెద్దవారుగా వుండి ఇన్‌ఫర్మేషను యిస్తారా లేదా అని బెదిరిస్తే—వారు తెల్లవారు కాబట్టి — క్రింది ఆఫీసరులు భయపడి యివ్వడం జరుగుతోంది. గుంటూరు జిల్లాలో యీ వ్యవహారం జరుగుతోంది, కలెక్టరు నోటీసుకు వెళ్ళింది ఆయనకూడ సీరియస్‌గా తీసుకున్నారు. ఇదివరకుకూడ చెప్పాను. గుంటూరునుంచి తొలగించే ఆలోచన చేస్తారా? బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటే కాకుండా—కొన్ని ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ పెట్టి—చీరాలలో ప్రత్యేకంగా ఇన్‌స్టిట్యూషను పెట్టి, ఊరంతా వారిదే పెత్తనంగా వుంటున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఆ మాదిరిగా వారు బిహేవ్ చేయడానికి అధికారం లేదు. ఏదైనా నోటీసుకు వస్తే తప్పకుండా మాకు అవసరం లేదని చెబుతాము .. ఇప్పు అడిషనల్‌గా ఏమీ తీసుకోవడం లేదు.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు (సంతనూతులపాడు) — సి. ఐ ఎ. ఏజెంట్సు మన దగ్గరనుంచి ఇన్‌ఫర్మేషను తీసుకోవడమేనా, లేకపోతే మన రాష్ట్రానికి ఉపయోగమైన పనులు ఏమైనా చేస్తున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.— సి. ఐ ఎ వేరు. పీస్‌కోర్ వాలంటీర్స్ వేరు. సి. ఐ ఎ వెనుక డల్లెన్‌గారి అధ్వర్యాన వచ్చింది. ఇది సెంట్రల్ ఇంటెలిజన్స్ ఏజన్సీ ఒఫ్ అమెరికా ఇది ఎవరికీ తెలియకుండా అనేక రకాలుగా వస్తుంటారు ఇక్కడివారినికూడ కొంత డబ్బు వగైరా యిచ్చి ఎంప్లాయిచేసే పద్ధతి వుంది అది మోస్టు డేంజరస్. దానిని, ఇండియా గవర్నమెంటువారు నిఘా పెట్టుకొని వుంటారు. మనంకూడ సాధ్యమైనంతవరకు ఇక్కడ వారి యాక్టివిటీస్ మనకు తెలిసినంతవరకు మనం ఇండియా గవర్నమెంటుకు రిపోర్టుచేస్తూ వుంటాము పీస్‌కోర్ వాలంటీర్స్— ఇది కెన్నెడీగారి అధ్వర్యాన వచ్చింది; యీ ఇన్‌స్టిట్యూషను.

శ్రీ సి వి. కె రావు (కాకినాడ) —పీస్‌కోర్ వాలంటీర్స్‌కు సి. ఐ. ఎ కు సంబంధం వుంది సి ఐ ఎ —అది ఆల్‌పవర్‌ఫుల్. సి ఐ ఎ ఏజంట్సు పీస్‌కోర్ వాలంటీర్స్ వీరి యాక్టివిటీస్ సీక్రెట్‌గా వున్నాయి "No assessment is possible" అన్నారు పార్లమెంటులోకూడ యీ సమస్య వచ్చింది. వీరు మన దేశ స్వాతంత్ర్య వ్యవస్థకే కొంచెం నష్టకరంగా ప్రవర్తిస్తున్నారని, కొన్ని పొలిటికల్ పార్టీలకు ఫండ్సు యిస్తున్నారని వచ్చింది. అందుచేత. మన రాష్ట్రంలో పూర్తి ఇన్వెస్టిగేషను చేయిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —జరుగుతూనే వున్నది మాకు పోలీసు రిపోర్టులు వస్తూనేవుంటాయి సి ఐ. ఎ అనేవారు ఎవరో మీకు తెలియదు. వేరే కార్యక్రమం వల్ల అది తెలుస్తుందితప్ప— అది తెలియదు. పీస్‌కోర్ వలంటీర్స్ ఎంతమంది అనేది నంబరు తెలుసు మనుషులు తెలుసు. It is an open thing యాక్టివిటీస్ ఏమి చేస్తున్నారనేది వాచ్ పెట్టుకోవడం, మంచిదా, చెడ్డదాఅనేది చూచుకోవడం, అవసరం లేదు అనడం— అది వేరు. సి ఐ ఎ సీక్రెటుగా జరిగే వ్యాపారం. మనం కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వంగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వగాని సీక్రెటుగా కనుక్కోవలసిందే.

శ్రీ బి హెచ్ నరసింహారెడ్డి (తుంగతుర్తి) —ఈ సి ఐ ఎ వారు ప్రభుత్వానికి కూడ తెలియకుండా వస్తున్నారని అర్థమా? శాంతిదళంవారు ఇక్కడ పని చేయడానికి అనుమతించడంలో మన పర్పస్ ఏమిటి? వారి పర్పస్ ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —సి ఐ. ఎ వారు తెలిసిరారు. తెలిస్తే రానివ్వరు కదా. అనేక రూపాలలో, అనేక రకాలుగా వస్తూవుంటారు. లోకల్‌గాకూడ వారు కొంత మందిని హైర్ చేసుకోవచ్చు. అది వేరు. పీస్‌కోర్ వాలంటీర్స్ అనేది న్యూట్రిషను ప్రోగ్రాము వగైరాలలో సహాయం చేస్తామని వచ్చారు. But, so far as we are concerned, we don't want to invite any more, if possible at the earliest moment we will send them away

శ్రీ టి. సి రాజన్ (పలమనేర్) — వీరు వచ్చేదిగాని, చేసే పనిగాని మనకు ఏమీ తెలియదు వారిని కనిపెట్టడంకూడ కష్టమే అంటున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు,

ఏ దేశంవారో మన దేశంలోకివచ్చి యింత రహస్యంగా పని చేస్తుంటే మన రహస్యా శాఖ ఏమి చేస్తోంది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —ప్రతి కంట్రీకూడ అట్లాగే ఆపరేట్ చేస్తారు Every country in the world operates in the same way like that throughout the world

డాక్టర్ టి ఎస్. మూర్తి (వరంగల్):—సి ఐ. ఎ. ఏజంట్సు సీక్రెట్‌గా పని చేస్తున్నారనుకోండి. కాని ఆ సీక్రెసీ పరిస్థితులలోనే పీస్‌కోర్ వాలంటీర్స్ — ఎంబసీమంచీ, రీసెర్చి స్కాలర్స్ అనీ— ఇందుగలడందులేడని సందేహమేల అన్నట్లుగా—ఎక్కడపడితే అక్కడ వీరే వస్తున్నారు. వారిని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా తొందరగా ఇంటికి పంపించేస్తే సి ఐ ఎ ఇబ్బందికూడ తీరుతుందేమో — అందుకు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి·—చూస్తున్నాము అసెస్మెంటు చేస్తున్నాముకూడాను ఇప్పుడు కొంత మందిని అవసరం లేదని చెప్పేశాము పంపేశాముకూడ మొన్న క్వశ్చను అన్సరు చేసినప్పుడు వచ్చింది Some more are due to go very soon మిగతావారి సంగతికూడ అసెస్మెంటు చేసిన తరువాత ఆలోచిస్తాము

శ్రీ పి గున్నయ్య —సి ఐ ఎ వారు బ్లాకులలోనే పని చేస్తున్నారు ఎవరికి తెలియకుండా అంటున్నారు ఎవరు మంచి చేస్తున్నారో, ఎవరు చెడ్డ చేస్తున్నారో తెలియకుండా చేస్తున్నారు. దీనిని పరిశీలనచేసి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —పీస్‌కోర్ వాలంటీర్ల సంగతి —యేమైనా మా నోటీసులోనికి వస్తే మనమే ఇండియా గవర్నమెంటుకు చెప్పవచ్చు.

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు.—సి ఐ ఎ అపరేషన్స్ మనకు తెలియవు. కాని వారి మైన్ వెహికిల్ పీస్‌కోర్‌ద్వారా చేస్తున్నట్లు తెలుస్తూనేఉన్నది అంతర్జాతీయ అనుభవంకూడ ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో పీస్‌కోర్ వాలంటీర్లు దేశం ఆచూకీ తీసుకోడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే సెలవిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:—వచ్చినప్పుడు ఇండియా గవర్నమెంటును రిపోర్టు చేస్తాము. మాకు అవసరం లేదని చెపుతాము.

శ్రీ కె. అంజనరెడ్డి·—ఈ పీస్‌కోరును గురించి గౌరవ సభ్యుడు రాంరెడ్డిగారు ప్రశ్నించినపుడు టెక్నికల్‌గా వారికేమీ తెలియదు వారు కెమెరాపెట్టి ప్రతి ప్రాంతాన్ని ఫోటోలు తీసుకోంటున్నారు. ఇకముందు రాకుండా ఉండటానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఆలోచిస్తాము

శ్రీ డి. వెంకటేశం.—పీస్‌కోర్ వాలంటీర్లలో సి ఐ ఎ. వారు ఉన్నారని ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. మన అసెంబ్లీ హాలులోనే వారి వాలంటీరో ఏమో తెలియదు కాని ఆంధ్ర పాలిటిక్స్ స్టడీ చేస్తున్నామని ఒకరు తిరుగుతున్నారు. వారికేమైనా పర్మిషన్ ఉన్నదేమో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పగలరా? వారు ఏవిధంగా మన పాలిటిక్స్ ఎసెస్ చేస్తున్నారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—అసెంబ్లీ ఆవరణలోనికి రావడానికి వీలు లేదు బయట కాంటాక్టు చేస్తున్నారేమో తెలియదు.

శ్రీ జి. శివయ్య:—ఒక అమెరికన్—మిస్ ఇలియట్ అనుకుంటాను — రెండు సంవత్సరాలకు పూర్వం చిత్తూరు జిల్లాలో అన్ని బ్లాకులు తిరిగి అందరు రాజకీయవేత్తలను కలిసికొని డిటైల్డుగా మాట్లాడింది. రెండు సంవత్సరములుతర్వాత ఇటీవల లెజిస్లేటర్స్ హాస్టలుకుపోయి శాసన సభ్యులను కలిసికొని రాజకీయాలను అడిగింది నన్నుకూడా కలుసుకున్నది. ఆమె యూనివర్శిటీలో పి. హెచ్. డి. డిగ్రీ చేస్తున్నాను అని చెపుతోంది—Ph D in Political Science యేమి సబ్జక్ట్సు డీల్ చేస్తున్నదో తేలుసుకోవాలని ప్రయత్నం చేశాను. సాధ్యం కాకపోయింది. ఆ విషయం విచారణ చేస్తారా? ఖచ్చితంగా అవసరం ఉందని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:—కనుక్కుంటాము అనుకోండి. పాయింట్ ఏమిటంటే మనం ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ చెప్పేటప్పుడు జాగ్రత్తగా ఉండాలి Some countries know about our politics more than we know

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి:—ఆర్గనైజేషన్‌కు సంబంధించి ప్రశ్న వేయదలచుకున్నాను. బి డి ఓ క్రింద పనిచేస్తారని చెప్పారు బ్లాకులకు సంబంధించి పనిచేస్తున్నవారు అందరూ ఏమి పనిచేస్తున్నది పంచాయితీ సమితి సమావేశాలలో రిపోర్టు యివ్వడం కద్దు దానిని ఇవాల్యువేట్‌చేసి అవసరమైన నిర్ణయాలు చేయడం పంచాయితీ సమితి ముఖ్య లక్షణం ఆ ఆర్గనైజేషన్‌లో ఉన్న పీస్ కోర్ వారు ఏమి పనిచేస్తున్నది సమితిముందు రాదు బి డి ఓ సంగతి ముఖ్య సేవిక సంగతి ఎస్ ఇ ఓ. విషయం. వచ్చినట్లు యిది రాదు. బి. డి ఓ క్రింద పనిచేస్తున్నట్లు దాఖలా ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—బి డి ఓ క్రింద పనిచేయాలని ఇనస్ట్రక్షన్స్. వీరు expanded nutrition programme లో స్పెషల్‌గా పని చేస్తున్నారవి మాకు ఇన్‌ఫర్‌మేషను. కొన్ని కేసెస్‌లో యూస్‌ఫుల్‌గా లేవని గవర్నమెంటుకు రిపోర్టు చేశారు We will see. వారంతా కుర్రవాళ్లు. వారికేమి తెలుసు అనే అభిప్రాయం కూడా ఉన్నది కొంత నిజంకూడా ఉండవచ్చును. కొంత ఇవాల్యువేట్ చేసిన తర్వాత కనుక్కుంటాము.

శ్రీ కె మునుస్వామి:—మన దేశంనుంచికూడా ఇటువంటి దళాలను పంపుతున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—పార్లమెంటులో అడిగితే తెలుస్తుంది.

REORGANISATION OF VIGILANCE COMMISSION

602—

* 1381 Q—Sri P O Satyanarayana Raju (Yemmiganoor):—Will the hon Chief Minister be pleased to state

(a) whether the Central Government have given instructions to reorganise the Vigilance Commission,

(b) if so, whether the Commission is going to be reorganised;

(c) the changes likely to be made?

Sri K Brahmananda Reddy —(a) No such instructions have been received, Sir.

(b & c) Do not arise

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి —విజిలన్సు కమిషనర్ retire అయినట్లున్నారు, క్రొత్త వానిని వేసారా ? లేక పోతే చీఫ్ సెక్రటరీయే విజిలెన్సు కమిషనర్‌గా ఉన్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — వారి term అయిపోయింది, జూన్ 21న అనుకుంటాను, retire అయినారు. He has handed over charge to the Chief Secretary, Sir

Sri T Nagi Reddy —When is the Government going to appoint a new person-because the Chief Secretary to be in charge is not very good.

Sri K Brahmananda Reddy —We are just considering now తమకు తెలుసు. రాష్ట్రపతి పార్లమెంటు open చేస్తూ లోకపాల్, లోక్ ఆయుక్త అనె institution పెట్టాలని చెప్పారు, గవర్నమెంటు పాలసీ అన్నమాటే కదా ఈ మధ్య చవాన్‌గారుకూడా ఈ విషయంలో Serious గా ఆలోచిస్తున్నాము అన్నారు Future set up ఎట్లా ఉంటుంది, లోకపాల్ లోక్ ఆయుక్తు వేస్తారా, వారి jurisdictionఏమిటి, ఆ సందర్భంలో విజిలెన్సు కమిషన్ డ్యూటీస్ ఏమిటి ఇదిపోయి అది వస్తుందా, లేక ఇదే ఉంటుందా — ఈ విషయాలన్నీ ఉన్నాయి, clear picture, emerge అయ్యే వరకు ఆలోచిస్తున్నాము work suffer కాకుండా Chief Secretary ని చూడాలని అన్నాము, తరువాత కొన్ని రాష్ట్రాలలో విజిలెన్సు కమీషనర్లు retired judges ఉన్నారని కొన్ని రాష్ట్రాలలో I.C S ఆఫీసర్లు ఉన్నారని గౌరవ సభ్యులకు తెలిసినదే

శ్రీ ఎమ్. వీరరాఘవరావు.—A C B ఇనస్పెక్టర్లు Conveyance లేక టెలిఫోన్ సౌకర్యాలు లేక చాలా బాధపడుతున్నారు, వారికి టి ఏ కూడా సరిపోవడం లేదు, క్యాంపులలో చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అందువల్ల ఎ సి బి. ఇనస్పెక్టర్లుగా చేయవలసిన పని ఖచ్చితంగా చేయడానికి అవకాశం లేకుండా పోతోంది, ఈ విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఎ సి బి లో పనిచేస్తున్న వారిని Character rolls బట్టితీసుకుంటారు. వారికి కొంత extra allowance కూడా ఉంది. Vehicles వగైరాలు సప్లయిచేయడం దుర్లభమైన మాట నిన్ననే మనవిచేసినట్లు, దానిని ఎట్లా strengthen చేయాలన్న సందర్భంలో అన్నీ ఆలోచిస్తాము.

PROPERTY STATEMENTS BY SECRETARIES TO GOVERNMENT

693—

* 1478 Q—Sri Ch Rajeswara Rao (Sircilla):Will the hon Chief Minister be pleased to state ·

(a) whether the Secretaries to Government and Heads of Departments are giving property statements regularly, and

(b) if so, whether a copy of the statement at the beginning and the latest one be placed on the Table of the House?

Sri K Brahmananda Reddy —(a) Yes, Sir

(b) No, Sir.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు:— ఇటువంటి statement లో ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి అభ్యంతరకరమైన పరిస్థితి కనబడిదు, కనిపిస్తే సెలవిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:— అవి Confidential documents, ఏదైనా enquiry వచ్చినప్పుడు property ఏదైనా disproportionate గా ఉంటే అన్నీ ఆలోచిస్తారు?

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — ఎందుకు ఇంత secrecy maintain చేయాలో నాకు అర్థం కాకుండా ఉన్నది — even in the interests of the administration and the officers, హైదరాబాదు సిటీలో కొంత మంది ఆఫీసర్లు అక్కడ అమ్మారని ఇక్కడ కొన్నారని రకరకాల ఫుకార్లు పుడుతుంటాయి ఇటువంటి పుకార్లు, administration కు మంచిదికాదు. ప్రజలకు మంచిదికాదు అయినప్పుడు highest category లో ఉన్న ఆఫీసర్లు, తమవద్ద ఉన్న property ఎవరైనా చూడదలచుకుంటే చూడడానికి అవకాశం ఇస్తే నష్టం ఏమిటి? దేశానికి వారికి మంచిదికదా — The same question applies to us also

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి. — ఎవరి ఆస్థి వారికి Confidential document ఏదైనా allegation, అనుమానంవస్తే certainly the Government can look into the property statement which is supplied each year అంతేకాని ఇన్ని లక్షల మంది ఆఫీసర్లని పోయిచూచుకోవాలంటే అసందర్భమైన మాట.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (యర్రగొండిపాలెం) :— అధ్యక్షా, పోయినసారి కూడా పెద్ద సీనియరు ఆఫీసరు ఆస్తుల విషయంలో తగాదా వచ్చింది ఆయనకు 70 యెకరాల మాగాణీ అదనంగా వచ్చిపడ్డదని ఫ్లోర్ ఆఫ్ ది అసెంబ్లీ నుంచి చెప్పడం జరిగింది. అట్లాంటివి వచ్చినప్పుడు తప్పనిసరిగా చాలా పెద్ద యెత్తున అడ్మినిస్ట్రేషను పైన రిఫ్లెక్టు అవుతుంది దీనిలో సీక్రెసీ యేముంది. రిటైరైనప్పుడు ఆస్థి యెంతనేది సీక్రెసీ అవసరం లేదు యేమయినా అపోహలుంటే పోవడానికి వీలవుతుంది. ఆ ఆఫీసరు పేరు చెప్పమంటారా?

Sri K Brahmananda Reddy — I have already answered that question Whenever any complaint or suspicion arises as to the character or conduct of a public servant, naturally enquiry is made and in that connection it becomes relevant to know what his property was and is and all that

శ్రీ బి విజయకుమారరాజు (భీమవరం):— చాలామంది ఆఫీసర్లు నేచురలుగా లక్షలు, లక్షలు సంపాదిస్తున్నారని అభిప్రాయం ప్రజలలో పెరిగిపోయింది. ఇది మరి యాంటీ కరప్షను వారి డెలిగేషను లేకపోయినా వారు దృష్టిలో పెట్టుకుని పని చేస్తే చాలామంది ఆఫీసర్సు దొరకడానికి అవకాశం ఉంది వారిపేర లేకపోయినా బంధువుల పేర ఆస్థి దొరకడం ఖాయం. అట్లాంటి యేర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి .— అది కూడా జరుగుతుంది. ఒక కంప్లయింటు రావచ్చు. మొన్న గౌరవసభ్యులు చెప్పారు ఎనానిమసు, సుడానిమసు పెటిషన్సు ఉన్నప్పుడు దానిపైన రావచ్చు సువో మోటు కావచ్చు రెస్ట్రిక్సను యేమీ లేదు

శ్రీ ఆర్ సత్యనారాయణరాజు (నర్సాపూర్) — ప్రాపర్టీ స్టేటుమెంటు రెగ్యులరుగా యిస్తున్నారని శలవిచ్చారు అయితే పేర్లు చెప్పనవసరం లేదు. కాని డిపార్టుమెంటలు హెడ్సు ఈ యిచ్చిన రిపోర్టులలో వారు మొదట యిచ్చిన స్టేటుమెంటుకి తరువాత యిచ్చిన స్టేటుమెంటులో ఆస్తి పెరిగినటువంటి వ్యక్తుల పేర్లు చెప్పనవసరం లేదుకాని సంఖ్య యెంత మంది? వారి మీద యెటువంటి చర్య తీసుకున్నారో చెబుతారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :— సాధారణంగా ప్రాపర్టీ స్టేటుమెంటు యిస్తారు. మళ్లా ఒక ప్రాపర్టీ కొన్నప్పుడు లేకపోతే వారి ఆస్తిని అమ్మినప్పుడు జనరలుగా పర్మిషనుకు వ్రాసుకుంటారు గవర్నమెంటు సందర్భాలు చూసి పర్మిషను యివ్వడమో, రెఫ్యూజు చేయడమో జరుగుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా, శాసన సభ వేదిక మీద ఒక సీనియరు ఆఫీసరు ప్రాపర్టీ తీసుకున్నాడని ఒక యేజంటుద్వారా అమ్మాడని రిజిస్టరు నంబర్లుతో సహా శాసనసభలో యిచ్చాను అప్పుడు సంజీవరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు, యెంక్వయిరీ చేశారు జరిగింది యేమిటంటే మేము అమ్మడానికి పర్మిషను యిచ్చామని చెప్పారు కంప్లయింటు చేసిన తరువాత పర్మిషను యిచ్చారు. ఐ యే యస్ ఆఫీసర్లు ముఖ్యమంత్రి మీద ఒత్తిడి తెచ్చారు, ఐ సి యస్ ఆఫీసర్లను ఐ యే. యస్ ఆఫీసర్లను రక్షించాలని, పేరు చెప్పమంటే చెప్పడానికి తయారుగా ఉన్నాను. రికార్డు కూడా ఉంది అసెంబ్లీలో ఉంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది గౌరవసభ్యులు వారికి ఉన్న యిన్ఫర్మేషనును బట్టి విత్ ది బెస్టాఫ్ యింటెన్సను అందు మోటివ్సు చేయవచ్చును ఆ యెంక్వయిరే మే నాట్బి కరెక్టు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : — నేను చెప్పేది యేమిటంటే యెంక్వయిరీ చేశారు చేస్తే ప్రాపర్టీ అమ్మాడని ప్రూవ్ యినది. యేజెంటుకు పవరాఫటర్నీ రెండు రూపాయలు స్టాంపు మీద వ్రాసి యిచ్చాడు. ఇరెగ్యులారిటీ ఉంది కాబట్టి రెగ్యులరుగా పర్మిషను యిచ్చామని అన్నారు.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —యేదయినా ఉంటే వ్రాయండి మళ్లా కావాలంటే యెగ్జామిను చేస్తాను.

శ్రీ సి వి. కె రావు —ఒక నీతి ఉంది Caesar's wife should be above suspicion. కనుక పరిపాలనా విధానంలో శక్రటరీల ఆస్తిపాస్తుల విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసును ప్రభుత్వం యీ హవుసుకి బాధ్యతగా ప్రవర్తించవలసి ఉంది. అభ్యంతరం యెందుకు ఉండాలి వారి, ఆస్తిపాస్తులను గురించిన భోగట్టా మా ముందు పెట్టడానికి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి .— Caesar's wife should be above suspicion ఉండాలని నేను డిపార్టుమెంట్లలోకి వెళ్లననుకోండి. All of us must be above suspicion including the Officers who form the administration of the Government దీనిలో దాచిపెట్టడం అంటూ యేమీ లేదు ప్రాపర్టీ స్టేటుమెంట్సు ప్రతి సంవత్సరం వస్తాయి, but they are not open to the public

TOURIST HOTEL

604—

* 1365 Q -Dr T S Murthy :—Will the hon Minister for Public Relations, Information and Labour be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the cities of Madras and Hyderabad have been clubbed together by the Government of India to start a tourist hotel in only one of these cities,

(b) whether it is not a fact the building of a tourist hotel at Hyderabad has already been decided in the first instance, and

(c) if so, the steps taken by this Government so secure the establishment of a tourist hotel in Hyderabad?

The Minister for Public Relations, Information and Labour (Sri Konda Laxman Bapuji) —(a) Madras and Hyderabad have not been clubbed together We are aware of only a proposal to start a luxurious Tourist Hotel at Hyderabad.

(b) & (c) The State Government have already agreed to allot 10 acres of land at Begumpet The site has also been inspected and approved by Dr Karan Singh, Union Minister for Tourism and Civil Aviation on 17th July, 1967. The India Tourism Development Corporation is expected to send their Chief Engineer shortly and take a decision on the programme of action.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి :— జూలై 17 వ తేదీన యిక్కడికి వచ్చిన కరన్ సింగుగారు నాలుగవ ప్లానులో హైదరాబాదులో ఒక టూరిస్టు హోటలును పెడతారని చెప్పారు. తరువాత మదరాసుకు మారుస్తారని పేపర్లో వచ్చింది అందుచేతనే ప్రశ్న పంపించాను. వచ్చే సెంట్రలు ప్రాజెక్టులు సర్వసాధారణంగా ఆంధ్రప్రదేశ పేరు ముందర చెప్పడం తరువాత మార్చడం జరుగుతున్నది. దీని విషయం శ్రద్ధ వహిస్తారా?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ —వారికి కలిగిన యింప్రెషను తప్పు.

శ్రీ బి గంగా సుబ్బరామిరెడ్డి (కాళహస్తి) :— తిరుపతిలో ఒక టూరిస్టు హోటలును ప్రారంభిస్తారా?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—మా డిపార్టుమెంటు తిరుపతిలో ఒకటి రన్ను చేస్తున్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —పేపరు చూసి చెప్పిన ఫ్యాక్టును మంత్రిగారు యింప్రెషను అనడం సరికాదు గౌరవసభ్యులు పేపరు చూసి ఫ్యాక్టుమీద ఆధారపడి చెప్పారు.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :— నాకు తెలియదు.

డాక్టర్ టి. యస్ మూర్తి :— పేపరులో వచ్చింది చూసిన తరువాత ప్రశ్న పంపించాను మదరాసులో పెడతాము, హైదరాబాదులో లేదని పేపర్లో వచ్చిన తరువాత యీ ప్రశ్న వ్రాసి యిచ్చాను.

FOREST COUPE CONTRACTOR

605—

* 843 Q —Sri Ch Mallikarjuna (Yellavaram) —Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state ·

(a) whether it is a fact that one Sri Gandi Satayanarayana, timber coupe contractor in Rajavammangi village of Yellavaram taluk in East Godavari District is looting the Government forests in collusion with the Departmental staff and both he and the said staff earned lakhs of rupees by that illicit trade,

(b) how it will be possible for the Government to detect it when the departmental staff and the contractors are hand in glove in that illegal activity,

(c) whether it is also a fact that Gandi Satyanarayana with the help of his coupe permits robbed the unreserved forest situated at (i) Rajavammangi village, (ii) on the other side of Maderu canal in Kindra village of Lagarai village area and carried on illicit trade with the connivance of the Forest Officer, Yellawaram and local Section Forester (ARO) of Rajahmundry; and

(d) whether the Government propose to take the following steps in the matter · (i) to depute a Flying Squad and experts from other districts to carry out surprise investigation, (ii) cancellation of the licence of Sri Gandi Satyanarayana, the contractor, and recovery of compensation from him for robbing forests preserved for the communal use, and (iii) deterrent action against the Departmental staff ?

The Minister for Municipal Administration (Sri N. Chenchurama Naidu) ·—(a) There is no contractor by name Sri Gandi Satyanarayana, in Rajavammangi who has taken Forest Coupes in Yelleswaram Range of Kakinada Division

(b) Flying Squad Party can detect forest offences even if there is collusion between the Territorial staff and contractors

(c) No illicit fellings both in the reserved and unreserved forests were found in the areas as alleged.

(d) Does not arise in view of answer to item (c) above.

శ్రీ సి హెచ్. మల్లిఖార్జున :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు గండి సత్యనారాయణ కంట్రాక్టరుగా లేకపోతే లోపాయికారిగా అయినా అతను వుండి వుండాలి. K. C. పుత్తయ్య అనే ఫారెస్టు రేంజి ఆఫీసరు వచ్చినప్పటి నుంచి డిపార్టుమెంటు అంతా పూర్తిగా పాడైపోయిందని చెప్పగలను. పుత్తయ్య అనే రేంజి ఆఫీసరు ఏమి దొంగపని చేశారో నాకు జిల్లా కలెక్టరు సహాయము ఇస్తే ఋజావుచేస్తాను. రాజమండ్రి A. R. O. అని పడింది. అది పొరపాటు. రాజవమ్మంగి A R. O,

అని పడాలి గత 5 సంవత్సరాలలో సత్యనారాయణ అనే అతను రాజవమ్మంగి, బడదనాపల్లి, ఉయ్యేరు, అమ్మిరేకుల, తిమ్మలగడ్డ, వాతంగి, లోదొడ్డి అను reserve forests, గ్రామకంఠాలు వుండే ఆ అడవిఅంతా దొంగతనముగా పోయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ — మల్లికార్జునగారూ, దయచేసి వ్రాసి పంపిస్తే మంత్రిగారు దానిపైన విచారణచేసి చర్య తీసుకొంటారు.

శ్రీ ఎన్ చెంచు రామనాయుడు :— గౌరవ సభ్యులు ఏదైనా సమాచారము ఇస్తే తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాము. డిపార్టుమెంటు చెప్పినంతవరకు ఎక్కడా forest produce పోవడములేదు. Flying squads తిరుగుతున్నారు. Severe action తీసుకొంటున్నారు ఇంకా గౌరవసభ్యులు సమాచారం ఇస్తే తగిన చర్య తీసుకొంటాము.

డాక్టర్ టి ఎస్. మూర్తి .— అసలు ఈ ఒక్కచోటనే కాదు అధ్యక్షా. అనేకచోట్ల forests లో ఇటువంటివి జరుగుతున్నవి. వరంగల్లులో ఒక లక్ష రూపాయలకు contract కి తీసుకుని 4 లక్షల రూపాయల విలువగల చెట్లు కొట్టినట్లుగా అక్కడ ఫారెస్టు ఆఫీసరు రిపోర్టుఇస్తే పళ్లంరాజుగారు మినిష్టరుగా వున్నప్పుడు చర్యతీసుకోడానికి ప్రయత్నము చేయడము జరిగింది. కాని తరువాత వచ్చిన మంత్రిగారు ఆ ఫారెస్టు ఆఫీసరును అక్కడనుంచి transfer చేసి, దానినంతా మాఫీచేసిన విషయము అందరికి తెలిసినదే. సరియైన జాగ్రత్త తీసుకోకపోతే ఫారెస్టు అంతా కొట్టివేయడము జరుగుతుంది కనుక సరియైన శ్రద్ధ తీసుకొంటారా ?

శ్రీ ఎన్ చెంచు రామనాయుడు :— గౌరవ సభ్యులు secret గా information ఇస్తే చర్య తీసుకోడానికి వీలుంటుంది Public గా చెబితే ఇప్పుడే అందరికీ తెలిసిపోతుంది. Secret గా information ఇస్తే తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :— ఇటువంటివి చాల చోట్ల జరుగుతున్నవి చాల serious గా తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్ చెంచు రామనాయుడు :— Serious గా తీసుకొనడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి వెంకటేశమ్ (కుప్పం) :— అధ్యక్షా, మేము ఎన్ని రిపోర్టులు వ్రాసి పంపినా మంత్రిగారు తిరిగి డిపార్టుమెంటునే అడుగుతారు. డిపార్టుమెంటు యిచ్చిన information ఇక్కడ చెబుతారు. మేము పంపిన దానిమీద విచారణ చేయడానికి వేరే ఎవరినైనా నియమిస్తారా ? లేక D F O నో, రేంజరునో వేసి వారిచ్చిన రిపోర్టుపైన ఆధారపడి ఏమీలేదు అంటే మేము ఎందుకు ప్రశ్నించాలి అని అడుగుతున్నాను

శ్రీ ఎన్. చెంచు రామనాయుడు :— ఇటువంటి illicit trade ని control చేయడానికి flying squads ప్రత్యేకముగా వున్నవి వారు C F.O. control లో వుంటారు. సభ్యులు information మాకు ఇస్తే వారికి communicate చేసి సరియైన చర్య తీసుకొని రిప్లై ఇస్తాము.

శ్రీ జి శివయ్య (పుత్తూరు) —అధ్యక్షా, ఫారెస్టు కంట్రాక్టర్సుకు యిచ్చిన కూప్సుయే కాకుండా unleased coupes నుంచి కూడ ఎక్కువగా అడవి సంపదను నరుకుతూ వుంటారు ఫారెస్టు ఆఫీసర్సు యొక్క convance తో. ప్రభుత్వానికి రిపోర్టులు వచ్చినవి దానిపైన ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు ఈ flying squads వారం రోజులు ముందుగానే ఫలానా ఏరియాకు వస్తామని చెబితే ముందే తెలిసిపోయి వారు వచ్చే టైముకు ఏమీ దొంగరనాలు జరుగవు జీపులో రోడ్డుపైన పోతూ వుంటారు Deep forest లోకి పోయి coupe contractors చేసే విషయము గమనించడము లేదు. వారు గమనించే విధంగా శ్రద్ధ తీసుకొంటారా ?

శ్రీ యన్. చెంచు రామనాయుడు ·—Correct information ఇస్తే C. F. మీద ఆధారపడకుండా హైదరాబాదు నుంచి పంపిస్తాము.

శ్రీ వాపిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్షా, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో వున్న ఏజన్సీ ఏరియాస్‌లోని విలువగల అడవి సంపదను ఫారెస్టు ఆఫీసర్సుతో collude అయి ప్రతీరోజూ ఎత్తుకొని పోతున్నారు. Protected areas గా వున్నచోట games ఆడుతున్నారని మాకు పిటిషన్సు వచ్చినవి. వారినే ఎంక్వయిరీకి పంపిస్తు న్నారు ఆ ఏజన్సీ ఏరియాలో కట్టెకూడ మిగలడము లేదు దాని మీద ఏమి చేస్తారు ?

శ్రీ యన్ చెంచు రామనాయుడు ,— Regular staff పైన complaints వచ్చినపుడు special గా flying squads ను పంపడం జరుగుతుంది. Enquiry చేసి action తీసుకొనడం జరుగుతుంది.

ATOMIC UNIT AT HYDERABAD

506—

* 1393 Q —Sri P O. Satyanarayana Raju (Yenimiganur) :— Will the hon. Chief Minister be pleased to state

(a) whether it is a fact that our Government has agreed to give free land at Hyderabad to the Atomic Energy Commission for the location of the Atomic Unit,

(b) if so whether all the formalities are over and

(c) when is the unit likely to be commissioned?

Sri K Brahmananda Reddy .—(a) Yes Sir.

(b) Certain patta lands have been acquired and handed over to the project authorities. Government lands also are proposed to be handed over shortly.

(c) It is too early to say when the units will be commissioned.

Sri P. O Satyanarayana Raju :—Sir, What is the extent of land given to the atomic unit, Sir?

Sri K Brahmananda Reddy .—Sir, we have offered to give a thousand acres of land. 520 acres have already been handed over; the remaining 480 is Government land and it will be given to them.

శ్రీ బి హెచ్ విజయకుమారరాజు;—అధ్యక్షా, ఆటమిక్ ఎనర్జీ కమీషన్ location సందర్భములో ఉద్యోగులను నియమించడములో మన రాష్ట్రానికి ఎక్కువ భాగము వుండడము కోసము insist చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి;—ఇది scientific work ఇదే కాదు Aeronautics కావచ్చు Heavy Electricals కావచ్చు. ఎప్పటికప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ కి చెందిన ఎంప్లాయీస్, ఏ కేటగిరీలో ఎంతమంది వున్నారు అనేది తెప్పించు కొంటూనే వున్నాము గౌరవ సభ్యులు ఇక్కడ ప్రశ్నలు వేస్తూనే వున్నారు. Central Projects All India Character గల వాటిలో మనకు తగిన ప్రాధాన్యత వుందా లేదా అనేది చూసినపుడు కొంచెము వ్యత్యాసము వుంది.

REDUCTION OF ELECTRICITY CHARGES

607—

* 58 – (K) Q —Sri A Madhava Rao [Put by Sri Ch. Rajeswar Rao] —Will hon the Chief Minister be pleased to state ·

(a) whether any proposal is under the consideration of Government to reduce the unit charge of electricity by six paise

(b) if so, when, and

(c) if not, the reasons therefor?

Sri K Brahmananda Reddy —The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) There has been increase in the cost of generation, transmission and distribution due to various factors such as increase in the price of coal, machinery, etc Hence there is no possibility of reduction in the unit charge of electricity.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, మనకు మైసూరు ప్రభుత్వము నుంచి వచ్చే విద్యుచ్ఛక్తి 9 పైసలకు మనకు గిట్టుబాటు అవుతున్నట్లు మనము రైతులకు 12 పైసలకు ఇస్తున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నవి. అది వాస్తవమా ? అయితే ఇక్కడకూడ 9 పైసలకు ఇస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి .—మనము ఏమీ మైసూరు గవర్నమెంటు నుంచి తీసుకొనడము లేదు

BUS SHELTER AT ABIDS

608—

* 1477 (Z) Q.– Sri Ch Rajeswara Rao —Will the hon. Chief Minister be pleased to state .

(a) the purpose for which the old bus shelter at Abids Road s used at present, and

(b) to whom and who has leased out the building and the rent for which it was given ?

Sri K Brahmananda Reddy —(a) and (b) The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation does not have any land or building at Abids Bus stop, which could be used as bus shelter The present bus shelter has been demolished for the purpose of widening roads.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (چارمینار) :۔ ھائی کورٹ میں اس بس شلٹر کے متعلق کیس چل رہا ہے۔

سری کے۔ برہمانندا ریڈی :۔ اچھا ہے چلنے دو۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی :۔ کیس چلنے کے بعد لوگوں کو وہاں سے ہٹا دیا گیا تاکہ وہاں صرف بس شلٹر رہے۔ آپ کہتے ہیں کہ بس سلٹر نہیں ہے۔

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Bus shelter లేకపోతే ఎక్కడ పెట్టుకొందామని R T C వారు ఆలోచించి నిర్ణయము తీసుకొంటారు ఉన్నదాని విషయము. The bus stop was shifted from that place to a near by place and the shelter fell into disuse The shelter was handed over to the Municipal Corporation

SARVARAYA TEXTILE WORKERS' STRIKE

609—

* 975 Q —Sri C. V K. Rao —Will the hon Minister for Public Relations, Information and Labour be pleased to state .

(a) whether a strike notice was given by the Sarvaraya Textile Workers in 1965 and if so, what are their demands,

(b) whether voluntary arbitration was agreed to by both the parties and if so, the result thereof ?

(c) whether any strike of Sarvaraya Textile Workers, Kakinada took place in 1966 for 19 days and if so, what are their demands; and

(d) whether the management of Sarvaraya Textile Ltd., is implementing the decisions of Textile Wage Board decisions, if so, what are they and since when?

Sri Konda Laxman Bapuji —(a) Yes, Sir A copy of the memorandum of demands is placed on the Table of the House,

(b) The management and Union signed an agreement on 27-2-65 under Section 18 (1) of the Industrial Disputes Act, 1947 agreeing to refer all the issues to arbitration Subsequently on 19-5-65, the management and four representatives of the workmen elected at the General Body meeting on 20th July 1965 signed an agreement superseding the first agreement (dated) 27-2-65) whereby agreeing to settle the issues by mutual discussions. The management and the workers numbering 685 after mutual discussions accordingly signed an greement on 11-8-65 settling the dispute.

(c) Yes, Sir A copy of the memorandum of demands is placed on the Table of the House

(d) The management have reported that they have implemented the recommendations of the Wage Board for Textile Industry in full They have enhanced wages by Rs. 8/- per month, from 1961 in pursuance of an agreement entered into with both the unions that were in existence then They have also paid D A linking it with the cost of living index from 1-1-63 in pursuance of an agreement dated 21-12-1962

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE,

[Vide Answer to clauses (a) and (c) of L A Q No 609 (*975)]

Demands of the Sarvaraya Textile Workers Union referred to in clause (a) of the oral answer to the Question.

(1) Bonus for the year 1963-64.

(2) Reinstatement of two workers, viz., Sri Narla Somaraju and B. Appa Rao.

(3) Night shift allowance.

(4) Payment at the rate of 0.50 paise per day to the 40 workers who worked without rotation

(5) Payment of overtime wages.

(6) Weekly off to watch and ward staff and peons

(7) Payment of wages to Sri Ch Ammineedu for his two days suspension

(8) Consumers Co-operative Stores.

(9) Grant of Rs. 1,500 as subsidy for the Canteen.

(10) Construction of rest sheds, creech, dining hall.

(11) Cool drinking water and washing facilities

(12) Grant of 15 days casual leave, 15 days sick leave and 15 days festival and national holidays with the wages

(13) Gratuity.

(14) Recognition of Union

(15) Refund of fines imposed and collected and stoppage of victimisation,

(16) Payment of minimum wages to Ayahs in the Creeche

(17) To fix period of apprenticeship training at six months

(18) Preparation and supply of seniority list of workers.

(19) Appointment to higher posts and Maistries should be by Promotion by senior workers instead of direct recruitment.

(20) Payment of fall back minimum wage to piecerate workers.

Demands of the Workers of Sarvaraya Textiles, Kakinada referred to in clause (c) of the oral answer to the Question

(1) Reinstatement of 6 retrenched workers and all the workers who were laid off.

(2) Payment of wages for the period of alleged illegal lockout from 1-12-65 to 14-12-65.

(3) Reinstatement of 16 dismissed workers.

(4) (a) Setting aside of the suspension orders issued to 5 workmen.

(b) Dropping of action against certain workmen to whom charge sheets were issued and payment of compensation.

(5) Payment of bonus for the years 1964-65 as required by payment Bonus Act, 1965.

(6) Increase of wages of piece rate workers by 25 percent.

(7) Payment of D A at the rate of 25 paise per point raise over first 100 on the Visakhapatnam cost of living index.

(8) Night shift allowance at the rate of 25 paise per day

(9) Grant of 15 days casual leave, 15 days sick leave and 15 days festival and National Holidays with wages.

(10) Payment of gratuity at the rate of one month's salaray for Every year of service.

(11) Confirmation of workmen after one year's service.

(12) Rent free quarters to all workmen.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానాలు సరైన సమాధానాలుగా లేవు. ఎందుచేతనంటే మొదట సీ. ఏ. కు సమ్మె నోటీసు ఇచ్చారు. ఇండస్ట్రియల్ డిస్ప్యూట్స్ యాక్టు క్రింద ఆర్బిట్రేషన్ జరిగింది అని చెప్పారు. ఆ ఆర్బిట్రేషన్ రద్దుచేయాలని ఒక బోగస్ ఎగ్రిమెంట్ వస్తే ఆ బోగస్ ఎగ్రిమెంటును లేబర్ ఆఫీసర్, మిగిలినవారుకలసి దానికి రాటిఫై చేశారు 685 మంది వర్కర్స్ సంతకాలు చేసింది బోగస్, అది ఇన్వెస్టిగేట్ చేయాలని రెండు సంవత్సరాల నుండి నేను అరణ్యరోదనం చేస్తున్నాను. అది జరగడం లేదు. దానిని గురించి విచారణ జరుపుతారా? ఈ ఎగ్రిమెంట్ జరిగిన తదుపరి ఆరుగురు వర్కర్స్‌ను తీసివారేసి వారి పొట్ట మాడ్చేస్తున్నారు. అది విఫలం అయిన తరువాత అక్కడ వున్న లీడర్ హంగర్ స్ట్రయిక్ చేయడం జరిగింది. పరిష్కారం చేస్తానని లేబర్ కమీషనర్ పిలచి అది పరిష్కారం చేయలేదు ఇక 'సి' విషయంలో 19 రోజులు సమ్మె జరిగింది. మంత్రిగారు వచ్చారు.

Mr. Speaker :—This question of bogus agreement – the hon. Member has not brought it to the notice of the concerned department.

Sri C V K. Rao —For two years I have been bringing it to the notice of the Labour Department.

Mr Speaker :—The question does not say that he brought it to their notice.

Sri C V K Rao —I am asking the Minister to enquire into it

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజి :—రావుగారు నన్ను చాలాసార్లు కలిశారు కాని ఈ బోగస్ విషయం ఇంతవరకు చెప్పలేదు ఎవరినో ఉద్యోగులను తీసివేసిన విషయం చెప్పారు అది ఎడ్జుడికేషన్‌కు పంపించాము అక్కడ కేస్ కొట్టేయడం జరిగింది ఫాలో ఆఫ్ యాక్షన్ కొరకు మా డిపార్టుమెంటు వెయిట్ చేస్తున్నది మిసిలేనియస్ అప్లికేషన్స్ అక్కడ ఉన్నాయి. 20 మంది ఎంప్లాయీస్‌ను తీసేసిన విషయంలో వారు డెసిషన్ ఇవ్వడానికి ఎడ్జుడికేషన్‌లో ట్రిబ్యునల్ వారు ఈ నెల 29 వ తేది ఫిక్స్ చేశారు వారి కన్‌సెంట్ వచ్చిన తరువాత ఫర్దర్ యాక్షన్ ఏమి తీసుకోవాలనేది డిపార్టుమెంటు ఆలోచిస్తుంది, ఒకవేళ లెటర్ పర్‌స్యూ చేసినట్లుంటే.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—డిమాండ్స్ చాలా చిన్నవి బోనస్, నైట్ ఎలవెన్స్ పేమెంట్ ఆఫ్ ఓవర్ టైమ్ వేజెస్ ఇటువంటివి, క్వార్టర్స్ మొదలైనవి దానికిగాను ఫిబ్రవరిలో ఒక ఎగ్రిమెంటు, మే లో ఒక ఎగ్రిమెంటు, ఆగస్టులో ఒక ఎగ్రిమెంటు ఇలా మూడు ఎగ్రిమెంట్లు ఒకదాని తరువాతనొకటి జరగడంవల్ల అసలు సమస్య పరిష్కారం కాకుండా ఒక ఎగ్రిమెంటుకు ఇంకో ఎగ్రిమెంటుకు డిఫరెన్స్ వచ్చేది ఏర్పడుతున్నది ఇది 65 లో జరిగింది మనం ఇప్పుడు 67 లో వున్నాము లేబర్ ఆఫీసర్ ద్వారా వారు ఏ మేరకు పరిష్కరించగలరు?

శ్రీ కొండా లక్ష్మన్‌బాపూజి -కార్మికులందరూ సభ్యులందరూ జనరల్‌బాడి పెట్టుకొని పూర్వం ఎగ్రిమెంటు రద్దుచేసి ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని మళ్లీ ఎగ్రిమెంటు చేసుకొని సంతకాలు పెట్టినప్పుడు నా డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తుంది? అన్‌ఫార్చునేట్‌లీ అక్కడ యూనియన్‌లో డిస్ప్యూట్స్ వున్నాయి .....

Sri C V K Rao - It is wrong, Sir.

Mr Speaker — Is it a fact that Sri C V K Rao, Member from Kakinada Constituency, has brought to your notice about the existence of a bogus agreement, if so what action has been taken by the Government You can simply straightaway put that question and the Minister says even that you did not bring to his notice – about the bogus agreement.

Sri C. V K. Rao — It is implied in this, Sir. That is, whether a voluntary arbitration has been conducted It is not conducted and a bogus agreement has been created in order to get away from the legislative provisions That is all. I am asking him to enquire into it Ofcourse, the hon Minister would inquire into it

Regarding another supplementary, after 19 days' strike, they refered the matter for adjudication and the adjudicator says that there is no dispute. Even the adjudicator is not conversant with the rules. 47 people are on the roads On humanitarian condition, I am placing the matter before you.

Sri Konda Lakshman Bapuji — As far as adjudication is concerned, the Tribunal held that there was no espousal and arguments were heard I have gone through the whole record where Mr C V.K. Rao also represented the labour problem Unfortunately, due to his insistence itself, I came to the conclusion that wrong step was taken

perhaps because they did not have any support to their demand When they went on strike there were about 40 to 50 of the workers who supported Actually when my officer visited the factory, out of 380 or so, 340 and above were actually working Actually the strike notice which they gave was not at all supported by the majority or the requisite strength of the workers On that basis even the conciliation officer did not refer it to the adjudication

Sri C V K Rao — He is giving wrong information I want him to investigate into the matter The previous Minister has gone into the matter

Mr, Speaker — Next question

SANDALWOOD

610—

*1291 Q — Sri P O Satyanarayana Raju — Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) the No of raids conducted by the Forest Department to prevent smuggling of sandal wood during 1966-67,

(b) the quantity of sandalwood taken possession of, and

(c) whether the culprits have been punished?

Sri N Chenchurama Naidu — (a) No separate raids will be conducted by the Forest Department to prevent Sandal wood smuggling alone. In 9 raids, smuggling of sandalwood was detected during 1966-67.

(b) one Tonne 558 Kgs

(c) Prosecutions launched against the offenders are still pending in the Courts

Sri P O Satyanarayana Raju ,—What is the nature of punishment given to the offenders?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—9 కేసులలో 7 కేసులు కోర్టులో తీర్మానం కాకుండా ఉన్నాయి ఒక్క కేస్‌లోమాత్రం ముద్దాయి చిక్కలేదు అతని ప్రాపర్టీ మాత్రం కాన్‌ఫిస్‌కేట్ చేశారు ఇంకో కేసులో ముద్దాయిని వదిలేసి ప్రాపర్టీని కాన్‌ఫిస్‌కేట్ చేస్తే దానిమీద హైకోర్టుకు అప్పీలు చేయడమైంది

శ్రీ డి. వెంకటేశం — ఈ కాన్‌ఫిస్‌కేట్ చేసిన శాండిల్‌వుడ్‌ను పబ్లిక్ ఆక్షన్ పెడతారా లేక శాండిల్‌వుడ్ ప్రాక్టీస్ ఉన్నవారికి నామినల్ రేటుకు ఇస్తారా,

శ్రీ ఎన్. చెంచురామనాయుడు :—ఆక్షన్ చేసి ఇస్తారు

LOANS BY STATE FINANCE CORPORATION

611—

*1106- Q.— Sri Vavilala Gopalakrishnayya — Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) the total amount of loan given to the persons by the Andhra Pradesh State Financial Corporation up to 1966 and in 1967, and

(b) the district-wise number of applicants and amount given as loans?

Sri K Brahmananda Reddy — (a) The following amounts were disbursed by the Andhra Pradesh State Financial Corporation upto to the end of 1966 and May, 1967 respectively

	Rs in lakhs.
Upto the end of December 1966	716 49
Till the end of May, 1967	56 03
Total	772 52

(b) A Statement is placed on the table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

[Vide answer to clause (b) of the L A Q No 611 (*1106)]

S No	Name of the District.	No of applicants	(Amount of Rs in lakhs) Upto the end of Dec 66	During Jan to May 67	Total
1	Srikakulam	11	28 94	1 00	29 94
2	Visakhapatnam	18	75 01	10 98	85 99
3	East Godavari	9	18 69	1 95	20 64
4.	West Godavari	27	61·37	2.22	63.59
5	Krishna	22	45.03	9 28	54 31
6	Guntur	36	39 62	0 03	39.65
7	Nellore	9	9 00	2 35	11 35
8	Chittoor	10	14 06	0 30	14 36
9	Cuddapah	21	29 27	0 59	29 86
10	Kurnool	12	65 45	0 22	65 67
11	Anantapur	12	20.01	3 49	23 50
12	Medak	9	4 26	—	4 26
13	Nalgonda	3	0 78	—	0 78
14	Khammam	1	0.53	—	0 53
15	Hyderabad	127	227 35	23 23	25 58
16	Mahboobnagar	7	28 83	—	28.83
17	Warangal	13	24 56	0 24	24 80
18	Nizamabad	5	2 70	0 15	2 85
19	Karimnagar	1	0 49	—	0.49
20	Adilabad	1	20 00	—	20.00

	Outeside the State				
1	Raichur (Mysore)	1	0 38	—	0 38
2	Aurangabad (Maharashtra)	1	0 16	—	0 16

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — పేర్లు చెప్పటానికి వీలు అయితే సంతోషించేవాడ్ని. నేను అడిగిన దానిలో పేర్లు కూడా ఉంది విశాఖపట్టణంలో జనవరి–మే మధ్యలో 10 లక్షలరూపాయలు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసినట్లుంది స్టీల్‌ప్లాంటుకు వ్యతిరేకంగా ఎన్నికలలో వాడిన బాపతా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి ·—ఎన్నికలకు ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషన్‌కు ఏమీ సంబంధం లేదు ఇటువంటి ప్రశ్నలు వేస్తేనే కష్టంగా ఉంటుంది. అది పొరబాటు. స్టేట్ ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషన్ లోన్స్ ఇచ్చేదానికి, ఎన్నికలకు ఏమి సంబంధం? ఏమీ లేదు అటువంటి అభిప్రాయం పెట్టుకోవద్దు. పేర్ల విషయం అన్నారా ఇదివరకే ఈ ప్రశ్న వచ్చింది. ఇదివరకెప్పుడో కొండయ్యగారడిగినట్లున్నారు ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషన్‌వారికి ఓత్ ఆఫ్ సీక్రెసీ ఒకటి ఉంది చెప్పకూడదని. స్టేట్ గవర్నమెంట్ డైరెక్టు చేసినప్పటికీ రిజర్వ్ బ్యాంక్ పర్మిషన్ కావాలి 63 లో కాన్ఫరెన్స్ జరిగినప్పుడు మూడు అభిప్రాయాలు ఎక్స్‌ప్రెస్‌చేశారు. పేర్లు ఇవ్వటానికి వీలులేదని ఒకటి, ఇవ్వవచ్చుననేది ఒకటి, ఇతర రాష్ట్రాలలో ఏమి జరుగుతున్నదీ కనిపెట్టమన్నారు కొన్ని రాష్ట్రాలలో మాకు ఇటువంటి పరిస్థితి రాలేదన్నారు. కొంతమంది పేర్లు ఇవ్వడం లేదన్నారు. కొంతమంది ఇస్తున్నామన్నారు. ఈ కన్సల్టేటివ్ కమిటి పోయింది మళ్ళీ వచ్చే కన్సల్టేటివ్ కమిటిలో పేర్లు ఇవ్వడం, ఇవ్వకపోవడం అనేది మళ్ళీ ఎగ్జామిన్ చేస్తాము.

PESTICIDE MANUFACTURING UNIT

612—

* 1378 Q — Sri P O Satyanarayana Raju —Will hon. the Chief Minister be pleased to state ·

(a) whether the Government is contemplating to start pesticide manufacturing unit under the public sector,

(b) if so, the outlay of the unit,

(c) the place where it is going to be located, and

(d) the quantity that would be manufactured annually ?

Sri K Brahmananda Reddy —(a) No, Sir

(b), (c and (d) Do not arise

HYDERABAD CHEMICALS AND FERTILIZERS

613—

1044 Q —Sri T. C. Rajan : -Will hon the Chief Minister be pleased to state ,

(a) what is the paid up capital for the Hyderabad Chemicals and Fertilizers Ltd , during the period 1962 to 1967,

(b) whether it is working on loss or profit, and

(c) the reasons for the loss, if any ?

Sri K. Brahmananda Reddy —(a) Rs 25 62 lakhs

(b) The Company incurred losses during the years 1962-63 to 1964-65, while it earned profits during the years 1965-'66.

(c) The reasons for the losses during 1962-63 to 1964-65 are -

(1) scarcity of imported raw materials like sulphur and rock phosphate,

(2) inadequate supply of nitrogenous fertilizers;

(3) insufficient storage facilities for acid and super phosphate,

(4) delay in high tension power supply by the Electricity Department, and

(5) unsatisfactory off-take of superphosphate in 1963 and 1964

శ్రీ టి. సి. రాజన్ —ఎంత లాస్ వచ్చింది?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి ·— 30–9–1963 వరకు 12 లక్షల 28 వేల 363

1963–64	—	Rs 10,78,184
1964–65	—	2,85,227
1965–66	—	Profits Rs 3 39,053, after setting apart Rs 4,05,000 towards development rebate.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి ·— దీనిమీద Public Accounts Committe రెండు విచారణలు జరపమని ప్రభుత్వాన్ని కోరింది. ఫ్యాక్టరీని మొాలాలీకి యెందుకు మార్చవలసి వచ్చింది? అందువల్ల అదనుగా ఎంత ఖర్చు అవుతున్నది? రెండవది sole selling agency గురించి విచారణ జరపమని చెప్పింది. దానిగురించి ఏమి నిర్ణయాలు తీసుకొన్నారు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి ·— Public Accounts Committee విచారణ జరపమన్న information నా దగ్గర లేదు దానిగురించి విచారిస్తాము. I will enquire whether the Public Accounts Committee has made this recommendation and if so what is the action taken

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) .— కోరమాండల్ ఫ్యాక్టరీ అనేది ఉన్నది. దానికి ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తున్నదా? చేస్తుంటే ఏ బేసిస్ మీద చేస్తున్నారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —అండర్ రైట్ చేశాము.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— Public Accounts Committee, sole agency ని రద్దుచేయమని, remove చేయమని చెప్పింది. ఆ sole agent ను రద్దుచేసి వారినే డైరక్టరుగా వేసుకొన్న మాట నిజమేనా?

Sri K Brahmananda Reddy —Early in 1959, Government took active part and requested the managing agents to remit their office

Sri T Nagi Reddy — I am talking of the Public Accounts Committee Report two years back

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఇప్పుడు Managing agent ఎవరూ లేరు

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — Sole selling agent ను పెట్టారు. వారి మూలాననే నష్టం వచ్చింది నిజమేనా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I will find out Sir, as I said

Sri T Nagi Reddy —Will he please also find out whether after removing the sole selling agents as per the request of the Public Accounts Committee whether it has vacated and that the very same sole selling agent has been reappointed and not only reappointed but he has been taken as one of the members of Board of Directors?

PROSECUTIONS UNDER SECTION 107 I P C

614—

* 443 Q —Sarvasri B N. Reddy, N Raghava Reddy .— Will hon the Chief Minister be pleased to state .

(a) the number of prosecutions launched under Section 107 of the I P C in Nalgonda District from January 1967 to date.

(b) whether a list of the said cases together with dates will be placed on the Table of the House, and

(c) the number of cases therein in which the accused have been convicted ?

Sri K. Brahmananda Reddy —(a) No case was registered u/s 107 of the I P C in Nalgonda District during the period from 1-1 67 to 22-4-67

(b) Does not arise

(c) Does not arise

But Sir, 10 cases were launched under section 107 of the Cr P C

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి , శాంతి భద్రతలకు భంగకరంగా ప్రవర్తించారని 10 మంది మీద కేసులు పెట్టారని అన్నారు. కాని 107 C P C క్రింద మొత్తం మా జిల్లాలో 600 మందిపై పెట్టారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : —107 I P C అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు మీరు Criminal Proceedure Code గురించి మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: —I. P. C క్రింద 10 కేసులు ఉన్నాయనిచెప్పాను.

శ్రీ ఎ. నరసింహారెడ్డి — మా పార్టీతో సంబంధం ఉన్నవారేగాక ఏ పార్టీకి సంబంధం లేనివారిపైన కూడ కేసులు పెట్టారు. దాదాపు 600 మంది ఉన్నారు. కేసులు 600 మందిపై పెట్టారు. అందువల్ల 10 కేసులే ఉన్నాయని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పడం వాస్తవానికి దూరంగా ఉంది. అందువల్ల పెట్టిన కేసులు ఎన్నో, విచారణకు వచ్చింది ఎన్నో, శిక్ష అనుభవించినవారు ఎంతమందో చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇవి కేసులు proceedings Pending trial లో ఉన్నవి. నా దగ్గర ఉన్నవి 1-1-67 నుండి 2-4-67 వరకు 10 కేసులు ఉన్నవి. ఇవి ఇంకా trial లో ఉన్నవి. Breach of peace కినిక ముఖ్యకారణం. పార్టీలు ఆధారంగా పెట్టింది కాదు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — నాగానే చెప్పాను. Breach of peace అన్నారు. ఏ పార్టీ ముఖ్యం కాదని చెప్పారు . . .

Mr Speaker —They charge both parties.

Sri T Nagi Reddy .—They should charge both parties.

Sri K Brahmananda Reddy — There are cases in which Congress and Communists also are charged

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — Chief Minister గారి పార్టీ అధ్యక్షులైన కాకాని వెంకటరత్నంగారు ఒక statement ఇచ్చారు. శాంతి భద్రతలను రక్షించే దృష్ట్యా, ముఖ్యమంత్రిగారు విచారణ జరిపించి, వాస్తవాలను తెలుసుకుంటారా? రెండు ముఖ్యమైన పార్టీల అధినేతలు కోరుతున్నప్పుడు విచారణ జరిపి, న్యాయం కలుగ జేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — అక్కడ ఉన్న పోలీసు ఆఫీసర్లు విచారించి, వారికి తోచిన action తీసుకుంటున్నారు. ప్రత్యేకంగా విచారణ అవసరమయితే ఆలోచిస్తాం.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు — 107 I. P C పెట్టినప్పుడు రెండు రాజకీయ గ్రూపులపైన పెట్టాలి. Bound over చేస్తే ఇద్దర్నీ చేయాలి. కాని పోలీసువారు పక్షపాతంతో ఒకే పార్టీవారిని bound over చేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్‌వారికి support చేస్తున్నారు. ప్రతిపక్షాలకే ఆ చట్టాన్ని వర్తింపజేస్తున్నారు. ఈ అన్యాయాన్ని అరికడతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — నల్లగొండ జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు కాంగ్రెస్‌వారే suffer అవుతున్నారు అని కంప్లయింట్సు వస్తున్నాయి. Fractions కావచ్చు; Political తగాదాలు కావచ్చు. ఒక్కొక్కప్పుడు innocent people పైనకూడ పెట్టడం జరుగుతూంటుంది. రెండు పార్టీలను bound over చేసినప్పుడు innocent people వస్తూ ఉంటారు. Aggressive attitude తీసుకొన్నప్పుడు తప్పదు. అసలు aggressor నే book చేయాలి. Land తగాదాలలో రెండు పార్టీలను చేస్తారు. ఇవన్నీ local పరిస్థితులనుబట్టి ఉంటుంది

శ్రీ బి నరసింహారెడ్డి —సాధారణంగా రెండు పార్టీలు పాల్గొంటాయి. అప్పుడు రెండు పార్టీలమీద కేసులు పెట్టాలి కాని ఒక పార్టీమీదనే పెడతారు. కాంగ్రెసువారిపై తక్కువ సంఖ్యలో కేసులు పెట్టడం జరిగింది అసంఖ్యాకంగా ప్రతిపక్షాలపై పెట్టారు అది మా ఆరోపణ మా నాయకులు ప్రతిపాదించినట్లు తక్షణం విచారణ చేయిస్తారా? ఎంతకాలంలో చేయిస్తారు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —అవసరం అయితే అని చెప్పాను చేయిస్తానని చెప్పలేదు అది గమనించండి. గ్రామాలలో తగాదాలు ఉన్నాయి. కాంగ్రెస్ కమ్యూనిస్టులకు ఉంది. Left కమ్యూనిస్టులకు Right కమ్యూనిస్టులకు తగాదాఉంది. ఉంటాయి సహజమే.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) —ఇలాంటి తగాదాలు వచ్చిన సందర్భంలో మంచి చెడూ విచారించి కేసులు పెట్టాలని, రెండుపక్షాలపై పెట్టకూడదని, aggressor మీదే కేసు పెట్టాలని హైకోర్టు direction యివ్వడం జరిగింది. దానిని ప్రభుత్వం అమలుపరుస్తున్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆచరించి, aggression ఎవరిది —who is the cause for the breach of peace అసలు పార్టీ సిద్ధాంతాలు తెలుసుకుని వీరి aggressors అని వారు కాదని తెలుసుకోబడుతుంది

శ్రీ బి. నరశింహారెడ్డి —ముఖ్యమంత్రిగారిని సిద్ధాంత ప్రకారంగా విచారణ చేయించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్ జగన్నాధం (నరసన్నపేట) :—Police charge sheet file చేసి నప్పుడు దావాదారు కాంగ్రెసు, ముద్దాయి స్వతంత్ర పార్టీ. కమ్యూనిస్టు పార్టీ అని చెప్పి పార్టీల పేర్లు వ్రాస్తున్నారు ఆ విధంగా వ్రాయమని ఆదేశాలు యిచ్చారా? అలా పోలీసువారు ఎందుకు వ్రాస్తున్నారో జవాబు చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఒక వూరికి యింకొక వూరికి తగాదా వుంది అనుకొని దానిలో ఏమీ కారణం లేక political differences కారణం అయితే వ్రాయవలసి వస్తుందండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న —ఇప్పుడు చెప్పే case లో ఏదో ఒక పార్టీ వారిని రెండు groups పెట్టి 107 section క్రింద నడిపించిన case ఏదైనా వుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —నాకు తోచినంతవరకు ఎక్కడా లేదండి.

Mr Speaker —Answers for the other questions will be laid on the Table of the House There are eight short-notice questions Only answers will be read out. No supplementaries will be allowed.

SHORT-NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Electrification of Contiguous Areas

S. No. 620-A:

S N Q No 1475-0 -Shri M B Raja Rao (Madakasira) :— Will hon the Chief Minister be pleased to state,

(a) whether the Government are aware that electricity is not being given in some cases to the contiguous areas and instead of doing so, long lines are taken to distant areas resulting in uneconomic units, and

(b) whether Government will consider extending Rural Electrification along contiguous areas and not leave intermediary villages ?

Sri K Brahmananda Reddy —The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board

(a) & (b) It is the policy of the Electricity Board to take up electrification of contiguous areas as far as possible In some cases, it may happen that in the adjoining areas, the schemes may not prove remunerative and further villages which may be remunerative due to a large number of applicants coming up there, may have to be taken up

SPECIAL PAYS TO THE GAZETTED OFFICERS

S. No. 620-B:

S N. Q. No 1492-C. Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether a list of the Gazetted Officers who are drawing Special pays be placed on the Table of the House along with their respective pays and Special pays,

(b) whether it is a fact that a Special Officer was appointed to review these cases of Special Pays,

(c) if so, his cadre, scale; and

(d) whether the Special Officer is given Special Pay and if so, how much ?

Sri K Brahmananda Reddy :—(a) The information regarding the officers drawing special pays is being obtained. After receipt of the complete information, it will be placed on the Table of the House.

(b) No separate Special Officer has been appointed specifically for review of the Special Pays but the work has been entrusted to one of the Financial Advisers who is in the cadre of the Deputy Secretary to Government as an additional item of work.

(c) He is in the cadre of Deputy Secretary in the scale of Rs. 800-1,250 He is drawing a Special Pay of Rs. 150 allowed to Deputy Secretaries of the Telangana area.

(d) No special pay has been sanctioned to the Officer for this item of work

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—తెలంగాణా special pay అని, ఆంధ్ర special pay అని వుందా ; అది ఎందువల్ల వుండవలసి వచ్చింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇదివరకు వున్నటువంటి situations ను బట్టి వుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కారణం చెప్పలేదు. Statutory గా వుందా obligatory గా వుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ప్రత్యేకంగా కనుక్కోవలసి వస్తుంది. Protection వుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Lower grade కి protection వుందిగానీ, Higher grades కు protection లేదంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Legal protection వుందో moral గా వుందో చెప్పలేను. కానీ, protection మాత్రం వుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—Special pay scrutiny జరుగుతుంది అన్నారు కదా report యిచ్చిస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇదివరకు special pay యివ్వబడుతున్నవారి విషయంలో—it is being obtained.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—Gazetted Officers కు deputation మీద వెళ్ళినప్పుడు allowance ఎంత యిస్తున్నారు ? దాన్ని ఏమైనా review చెయ్యడానికి proposal ఏమైనా వుందా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Deputation మీద వెళ్ళినవారికి 20% pay అని వుందండి.

Khadi Board

S.No. 620-C:

S. N. Q. No 1480-U -Shri T Purushothama Rao (Wardhannapet) :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) the action taken on the report of the Estimates Committee for the year 1964-65 on the Khadi Board regarding the sale of subsidised cloth,

(b) to whom the said cloth has been supplied and the quantity supplied to each, and

(c) the amount of arrears due from them ?.

The Minister for Industries (Sri B V. Gurumurthy) :—(a) The Estimates Committee recommended the recovery of the value of sub-standard cloth given to individual Agents The amounts have been recovered in some cases and steps have been taken to recover the balances in other cases.

(b) & (c) A statement showing the names of the individuals, the quantity and value of the cloth supplied and the arrears due from them is placed on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

S. No.	Name of the Khadi Special	Kl chint Ite
(1)	(2)	
1	Sri B. Venkataramaiah, Tummella, Kurnool Dt	12
2	R. Ramasubbareddy, Obulampalli, Kurnool Dt	19
3	,, B. Venkatareddy, Velugodu, Kurnool Dt.	25
4	,, P. Pulla Reddy, Allagadda, Kurnool Dist	11
5	Place Family Welfare Centre, Kurnool	246
6	M. Narayanareddy, Yedavalli, Kurnool Dt	15
7	A. Chidambarareddy, Ex MLA, Anantapur	5802
8	S. Dareaiah, Repalle, Guntur Dt	254
9	G. Syamalarao, Kaikalur, Krishna Dt	325
10	R. Venkatappaiah, Kommamuru, Krishna Dt	980
11	Sarvodaya Mandali, Hyderabad	35
12.	A. Babireddy, Luvvuru, Krishna Dt.	939
13	A. Venkatasubbaiah, Lingapuram	193
14	C. V. Chari, Gandhi Bhavan, Hyderabad	365
15	G. Venkatareddy, Velugodu, Kurnool Dt	246
16	I. Chandrasekhara Reddy (G. Hanumanta Reddy) Kasturba Khadi & V. I. Assn. Cuddapah	1830
17	M. Chennappareddi, Mannemvaripalle.	217
18	M. Vengaiah, Kanigiri, Nellore Dt	66
19	N. Balalingareddy, Akividu, Kurnool Dist.	331
20	R. Obulareddy, Punganur, Chittoor Dt.	162
21	Smt. Sangam Laxmibai, Ex. M. P. Hyderabad	136
22	Secretary, Samajaseva Nirmana Samithi, Proddutur, Cuddapah Dt.	267
23	N. Chandrasekhara Reddy, Chairman, Z. P. Nellore.	14574
24	G. V. Chandrasekhara Reddy, Chittoor.	8964
25.	Khadi Gramodyog Samithi, Hyderabad.	286
26	K. Umamaheswara Reddy, Lingavaram.	278

N. B.:—Necessary action is being taken for execution of de

UNDERGROUND DRAINAGE SCHEME IN VIJAYAWADA MUNICIPALITY

S No 620-D —

S N Q. No 1476-B —Sri T V S Chalapathi Rao (Vijayawada-East) —Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether it is not a fact that Vijayawada Municipal town to the East of the Railway lines is divided into four blocks for the purpose of laying of the underground drainage system ,

(b) if so, in how many blocks the lying of the underground drainage system is completed,

(c) how many sewage connections were taken in all the blocks till 31st March, 1967, and

(d) what is the revenue expected by the Municipality by these sewage connections and what is the actual amount realised till 31st March 1967 ?

Sri N Chenchurama Naidu —(a) The area of the Vijayawada Municipality to the East of the Railway line is divided into 7 blocks for the purpose of laying underground drainage scheme.

(b) Out of the seven blocks referred to, the first four blocks have been taken up for execution and work in blocks I & II has been completed and commissioned

(c) The number of house connections given in blocks I & II is 457

(d) The probable revenue expected by the Municipality in all the 4 blocks after completion of blocks III & IV is Rs 2,30,000 per year. The actual amount realised till 31-3-1967 is Rs 3,398/- as supervision and connection charges

CHAIRMAN OF THE HOUSING BOARD.

S No 620-E:

S. N Q No 1494-I Q.—Sarvasri A Madhava Rao (Nellore) and Dr. T S Murthy —Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) whether there are any special reasons for granting extension of term to the Chairman of the Housing Board, and

(b) when retrenchment is put into practice vigorously, why the Government is employing retired persons as Chairman of the Housing Board ?

Sri N. Chencurama Naidu — (a) & (b) Sri A Raghava Reddy, I A S. (Retd) was reappointed as Chairman, Andhra Pradesh Housing Board, in January, 1967 in view of the good work done by him as Chairman during 1960-63 He was again appointed as Chairman of the Housing Board which was re-constituted with effect from 1-6-1967. In view of his past experience as Chairman, City Improvement Trust, Madras and Chairman, Andhra Pradesh Housing

Board, the Government considered it desirable to reappoint him as Chairman even though he is a retired officer.

డాక్టర్ టి. యస్ మూర్తి :—అసలు రిటైర్మెంటు దీనిలో చిన్న వాళ్ళను తీసికొస్తూ extension యివ్వరాదని general principle పెట్టిన తరువాత ప్రత్యేకించి ఒకరికి extension యివ్వడం, వారు efficient అవునో లేదో చూడకుండా ఇట్లా చెయ్యడంవల్ల principle కు వ్యతిరేకం గాదా ? మళ్ళీ మీరు retire అయిన వారిని వేస్తున్నారు గదా ? ఎట్లా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇది extension కాదండి ఇది contract appointment మేము తీసివేసిన తరువాత రెండు మూడు ఏళ్ళు ఏమి work జరిగిందో చూశాము. అందువల్ల experience వున్న వాళ్ళను, మంచి వాళ్ళను సమర్థులైన వారిని వేశాం.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి :—ఇళ్ళు సమర్థవంతంగా కడుతున్నారో లేదో ఆ యిళ్ళలో వుండేవారికి తెలుసు ఈ సమర్థత 21 వేలలో యిల్లు యిస్తాం, వంతులవారిగా తీసుకోవచ్చు అని agreement వ్రాయించుకొన్న తరువాత అది temporary evaluation అని చెప్పి ఆ తరువాత 32 వేలు రూ॥లని ఇది 40 వేల రూ॥లు కూడా కావచ్చునని అనేటటువంటి వారేనా సమర్థులు ? అందుకేనా re-appoint చేసింది.

శ్రీ ఎన్. చెంచురామానాయుడు :—ఇది పూర్వం జరిగాయి ఆయన జనవరి 67 నుంచి వచ్చారు. నాలుగు నెలలు అయిన తరువాత re-appoint చేశాము

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—Agreement చేసిన ఆరు సంవత్సరాల తరువాత యిల్లు యిచ్చారు. ముందు కాలంలో ఎలా జరుగుతుందో తెలియదు 22 వేలు అన్నది 32 వేలకు evaluate చేశాము అన్న మాట అయినా నిజమేనా ? ఈ 32 వేలు అయినా తాత్కాలిక evaluation complete కాదు అని అయినా నిజమేనా ? ఇప్పుడు complete కాకపోతే ఎప్పుడు ఔతుంది. ఇది 40 వేలు కాదని మంత్రి గారు హామీ యిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. చెంచురామానాయుడు :—ఇళ్ళు కట్టిన వెంటనే evaluation correct గా వెయ్యలేదండి మొత్తం అయితానే evaluation తెలుస్తుంది. అప్పుడు అయితే చెపుతాం.

శ్రీ సి వి కె రావు :—అధ్యక్షా ! రాఘవరెడ్డిగారిని నియమించడంలో సమర్థుడు, అవసరం అని చెపుతూ వున్నారు. ఇంతకంటే సమర్థులు లేరని అన్నారు Favouritism క్రింద వేశారని అంటున్నాను ఏవిధంగా సమాధానం చెపుతారు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారి అభిప్రాయం వారి మనసులో తప్పకుండా వుంచుకోవచ్చు కాదనడం లేదు రెండు మూడు ఏళ్ళు చూశాము. అవుసరమని తలచి in the interest of the state and in the interest of the housing activity వేశాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు.—వారు యింతకు ముందు పనిచేసిన కాలంలో కట్టినటువంటి schemes లో మొట్టమొదట వేసిన అంచనాల మేరకు చాలా ఎక్కువ భాగం పెరగడం మొదట 15 వేలు వుండే L I G యిళ్ళు 25 వేలు, 30 వేలు చేసినటువంటి రాఘవరెడ్డిగారిని 1500 రూ॥లు యిస్తూ రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఎవరూ లేరని ప్రభుత్వం భావిస్తోందా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారు తీసిన దానికి ఏదో అర్థం చెపుతున్నారు. 15 వేలు అయింది అని ఒక information మీరు చెప్పారు. Specific గా అడగాలి. వూరికే అంటే ప్రయోజనంలేదు మంత్రిగారు answer చేశారు. ఇళ్ళు అయిన తరువాత దాని correct valuation వేసి settle చేయడం జరుగుతుంది యిళ్ళు కట్టి పూర్తి అయిన తరువాత దాని valuation ఎంత అనుకున్నారు తరువాత ఎంత అయింది అని అడిగితే సమాధానం చెప్పవచ్చు దానిపై విమర్శలు వుంటే ఆలోచించుకోవచ్చు

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి —ఇళ్ళు ఎంతకు కడతారనేటటువంటి సమస్య కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం sanction చేసినప్పుడు దాన్ని కొదని భాగాలు చేసి L I G అని, M I G అని pay చేయగల తాహతునుబట్టి 22 వేలకు మించకుండా ఒక యిల్లు కట్టి యిస్తాం అప్పుడు అయితే తీర్చుకోగలరని చెప్పారు. దాని ప్రకారం agreement వ్రాయించుకున్నారు. Agreement is only to that extent అయినా అసమర్థతవల్ల 6 సం॥రాల వరకు కట్టుకుంటూ over-head charges పెరిగాయని యితర్రా అయితేనేమి ఈ 22 వేలు 32 వేలకు ఈనాడు తాత్కాలికమైన అంచనా వేసి వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం అసమర్థతను నిరూపించదా ? ఇది loose method of functioning ను నిరూపిస్తుంది కదా ! న్యాయంగా విచారణ జరపడం అవసరమని కోరుతున్నాను. వారి సౌకర్యం కోసం జాగ్రత్తగా పరిశీలించి మొత్తం Houses evaluation గురించి విచారణ జరపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి —గత 2 సం॥రాలలో applications-తీసుకుని యింత వరకు పరిశీలించలేదు ఎప్పుడు పరిశీలన చేస్తారు.

Mr Speaker.—The hon. Member may put a separate question

TAILORING CENTRES.

S. No. 620-F.

S N Q No 1491-U Sri T Nagi Reddy —Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that orders have been issued to wind up tailoring centres all over the State,

(b) if so, how many in all; and

(c) what would be saving in economy ?

The Minister for Social Welfare (Sri A Ramaswamy) — (a) As a measure of economy, the grant-in-aid given by the Government to Panchayat Samithis to run the Tailoring and Dress making centres was stopped during the current year But the Panchayat Samithis were informed by the Director of Women Welfare that the centres might be run from their general funds

(b) 129 Centres.

(c) Rs 1 20 Lakhs.

STATE HOMES

S No 620-G·

S N Q No 1491-V —Sri T Nagi Reddy ·— Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) whether the posts of Superintendents for Rajahmundry and Mahabubnagar State Homes been filled, and

(b) who were managing these Homes and for how long before the above posts were filled ?

Sri A. Ramaswamy —(a) Yes, Sir

(b) The Director of Women's Welfare has received stay orders from the High Court on the writ petition filed by certain Assistant Superintendents' State Homes against the promotion of the District Women's Welfare Officers Hence subjudice

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— 'Who were managing these Homes, Rajahmandry and Mahaboobnagar'' అని అడిగాను. వారిని appointment చెయ్యడానికి ముందు సమర్థులని మనవిచేస్తున్నారా !

శ్రీ ఎ. రామస్వామి —ఇది సబ్ జుడిస్. దీనికి answer ఎట్లా చెయ్యాలి. కోర్టులో వుంది

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి ·—వుండవచ్చు. గానీ నేను అడిగేది రాజమండ్రి మహబూబ్‌నగర్ State Homes Appointment కు ముందు ఎవరు నడుపుతున్నారు ? Somebody must be running the Homes Who were running these Homes and for how long ? ఎన్నో సంవత్సరాలుగా వాళ్ళను appointment చేయకముందు ఎవరు నడుపుతున్నారు? అనేటటువంటిది నా ప్రశ్న

Mr Speaker —The Director of Women Welfare has received stay orders from the High Cou t on the Writ petition filed by certain Assistant Superintendents, State Homes against the promotion of the District Women's Welfare Officers Hence sub-judice says the Minister.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి —ఎవరు management చేస్తున్నారు అని అడిగితే sub-judis అని అన్నారు కోర్టులో విషయాలకు పోలేదు. వారిని fill-up చెయ్యడానికి ముందు ఎవరు Management చేస్తున్నారు. I am pained. I put both these questions for one particular purpose, Sir.

Mr Speaker —Anyhow the answer is not there Let us get the answer and then he can put the supplementaries.

Sri T Nagi Reddy —That is true. Even after so much of discussion .

Mr Speaker —I will call this again on 31st In the meanwhile I will ask him to get the information

MERGER OF WOMEN WELFARE DEPARTMENT WITH SOCIAL WELFARE DEPARTMENT

S N. 620-H.

S N Q No. 1491-W. - Sri T. Nagi Reddy — Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state·

(a) whether the Government propose to merge Women's Welfare Department with Social Welfare Department as per the recommendations of the Administrative Reforms Committee, and

(b) if not, the reasons therefor ?.

Sri A Ramaswamy —(a) and (b) The Administrative Reforms Committee did not specifically recommend that the Women's Welfare Department be merged with the Social Welfare Department. What the Committee recommended was that the number of Heads of the Departments should be reduced to about 60 by grouping two or 3 departments into one In that context it has been mentioned as an example that the office of the Director of Women's could be merged with that of the Director of Social Welfare as both deal with the welfare activities This recommendation along with others is under consideration of the Government.

శ్రీ సి వి కె రావు:—సోషల్ వెల్ ఫేర్ మంత్రిగారు సమాధానాలివ్వడంలో మరొకరు సహాయపడకుండా, వారికొక డెప్యూటీ మంత్రిగారిని అపాయింట్ చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی :—سوشیل ولفیر ڈپارٹمنٹ کے تعلق سے میں چیف منسٹر صاحب سے یہ پوچھنا چاہونگا کہ وہاں کے ڈائرکٹر اور ڈپٹی ڈائرکٹر دونوں کا تبادلہ کر دیا گیا ۔ کیا صرف ہریجن کو لانے کے لئے ایسا کیا گیا ۔ اس سے اقلیتی طریقہ میں بے چینی پیدا ہوگئی ہے ۔

Mr Speaker —I have no objection

Sri K. Brahamananda Reddy —No no The Social Welfare Director is certain individual He is transferred and some other gentleman who is ripe for Collector's post has come Deputy . .

شری سلطان صلاح الدین اویسی :— ڈپٹی ڈائرکٹر کے متعلق کیا جواب ہے ۔

شری کے ۔ برہمانندا ریڈی :— ڈپٹی ڈائرکٹر کی بات الگ ہے ۔

It is not any aspersion against an incumbent or incoming officer or any such thing These things happen in the Departments One man goes and another man comes irrespective of the fact to which-

ever denomination he belongs The present Director who is posted happens to be a Harijan also

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—వుమన్ మాత్రమే వుండాలనే విషయములో దానిని వేరుగా పెట్టామనీ, దానిని మార్చడంలేదు క్రిందటి సంవత్సరంకూడా లేడి డైరెక్టరును తీసివేసి మేల్ డైరెక్టరును పెట్టాలనికూడా సలహాలివ్వడం జరిగింది

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇపుడున్న పరిస్థితి యేమంటే ఆ శాఖకు వుమన్ డైరెక్టరుగారు వుండాలి ఇదంతా మెర్జిచేస్తే మంచిదనే అభిప్రాయంగా వుంది. రెంటినీ మనస్సులోపెట్టుకొని, యేదిచేస్తే మంచిదనే అభిప్రాయము తోచకుండావుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వుమన్ వెల్‌ఫేర్‌కు వుమన్ డైరెక్టరుగా వుండాలని జి ఓ. కూడా వుంది. ఇలాంటి ప్రివిలేజ్ మోషన్‌కూడా వచ్చింది. ఎందువలన వేయలేదని అడుగుతున్నాను. అది ప్రివిలేజ్‌కు సంబంధించిన ప్రశ్న.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—యెవరినీ వేయలేదు కాబట్టి యేవరినో ఒకరిని ఆ వర్కు చూడమని చెప్పినాము. ఎవరోఒకరు ఆ వర్కు చూస్తుండాలికదా? దీనివిషయములో ప్రివిలేజ్‌కూడా వచ్చింది నేను యేదో సమాధానము చెబితే, అలాకాదు, యిలావుండాలనే విషయము వచ్చింది. ఆ గొడవపైన లేడీని డైరెక్టరుగా నియమించాము తమరు ప్రివిలేజ్ ప్రకారం పొమ్మంటారా?

శ్రీమతి వి. జయప్రద :—రెండు సలహాలను మనస్సులోపెట్టుకొని రెంటికికూడా లేడీనే డైరెక్టరుగా వేస్తే వేయకూడదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అదే ఆలోచిస్తున్నామండి.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :— స్త్రీ సంక్షేమశాఖ గురించి డైరెక్టరును సృష్టించారు. సంతోషమే. ఆ డైరెక్టరేటు గత రెండు సంవత్సరములుగా పనిచేయడంలేదు. కనుక డైరెక్టరును వెంటనే అపాయింట్ చేయు ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కాని యిది ఒక ప్రత్యేకమైన శాఖ సాధ్యమైనంత వరకు పనులు జరుగుటకు సహాయపడే ధోరణిలోనే వున్నాము వుమన్‌ను డైరెక్టరుగా వేసే ఆలోచన చేస్తాము, కాని యిదమిద్ధంగా చెప్పలేము.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

DOCUMENTARY FILMS

615—

* 1454 Q.—Sri G Sivaiah :—Will the hon. Minister for Public Relations, Information and Labour be pleased to state:

(a) whether the Director of Information and Public Relations has produced the documentary films at the rate of one film for every two months during 1964–66,

(b) if not, the reasons, and

(c) the number of documentary films produced by the Director of Information and Public Relations during 1964-66?

A.—

(a) No, Sir.

(b) There was no scheme or programme of producing documentary films at the rate of one film for every two months during 1964-66 and that there was not enough provision available to produce films at that rate.

(c) (1) The documentary films produced during 1964-1965 are

(i) 'Land of the Blue Hills' on Nalgonda District

(ii) 'Coal Banker of the South' on Khammam District.

(2) The documentary films produced during 1965-1966 are

(i) 'Cheyi Cheyi Kalupudam' on Co-operative Farming

(ii) 'Marapu Rani Mana Geetikalu' on Folksongs of Andhra Pradesh.

(iii) 'Sagara Tanayulu' on Fisheries in Andhra Pradesh.

(iv) 'Samanatwam Ma Hakku' on Social Welfare in Andhra Pradesh.

(v) 'Chittoor' — On Chittoor District.

(vi) 'Nellore' — On Nellore District.

(vii) 'Sristilo Sristi' — On Handicrafts in Andhra Pradesh.

(viii) 'Andala Seema' — On Tourism in Andhra Pradesh.

CEMENT FACTORIES

616—

*760 Q.—Sri P. Gunnayya (Pathapatnam):—Will the hon. Chief Minister be pleased to state

(a) whether the Government propose to establish new factorie for producing cement in Andhra Pradesh during 1967-68,

(b) if so, the names of the districts in which they are proposed to be established, and

(c) the estimated expenditure therefor?

A:—

(a) No, Sir.

(b) & (c) Do not arise.

CEMENT FACTORY AT YERRAGUNTLA

617—

* 1097 Q—Sri B Ratnasabhapathy (Rajampet).—Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) the stage at which the starting of a Cement Factory at Yerraguntla in Cuddapah district by the Cement Corporation of India stands, and

(b) when will the factory starts production?

A :—

(a) The Cement Corporation of India have completed preliminary action in regard to water supply, power and survey for raw materials etc A site for establishment of the factory has yet to be selected by them.

(b) Does not arise.

ELECTRIC SUB-STATION AT NUTHALAPADU

618—

* 88 Q—Sri G Venkata Reddy (Tadikonda)—Will hon the Chief Minister be pleased to state —

(a) the stage of the approved and sanctioned Electrical Sub-Station at Nuthalapadu village in Parchoor firka of Bapatla Taluk, and

(b) the reasons for not implementing it?

A —

The matter relates to the Andhra Pradesh State Electricity Board.

(a) Sir, there is no such approved and sanctioned sub-station in the village referred to.

(b) Does not arise

HOUSES AT KOTHAGUDM

619—

* 1493 (C) Q—Sri P. Pitchiah (Palwancha) :—Will hon the Cheif Minister be pleased to state :

(a) whether the Government will take any action to prevent the destroyal of the houses of poor people, which were built by them spending thousands of rupees in Kothagudem town area, by the Singareni Company having got decrees from the Court, and

(b) the reasons why the Government have not issued instructions to the company preventing them from destroying the houses of poor people?

(a) and (b) The Singareni Collieries Company has mining and surface lease over Kothagudem town area. A number of encroachments on the leased land spring up in course of time In order to remove objectionable encraochments the company filed suits in Civil Court and got the encroachment removed only through Court decrees The question of destruction of houses by the Singareni Collieries does not therefore arise

INDUSTRIAL DEVELOPMENT CORPORATION

620—

* 612 Q —Sri K Rajamullu (Chinnur) :—Will the hon Chief Minister be pleased to state

(a) the number of applications received by the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation from its inception to date,

(b) the financial assistance given by the Corporation so far ?

A :—

(a) 65 applications

(b) Rs 622 21 lakhs.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —నాది ఒక privilege motion ఉన్నదండి. Information and Public Relations దాంట్లో

Mr. Speaker —The file has not come to me I am asking the Office to send the file

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re Abnormal delay in Publication of B sc, and B A. Final Examinations results of Osmania University and difficulties experienced by the students.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి (పర్కాల్):—అధ్యక్షా, Osmania University పరీక్షల సమయాలలో 3, 4 సార్లు time table మార్చినతరువాత May లో, June లో పరీక్షలు అయిపోయినాయి. June 5, 7 తారీఖులనాటికి practical పరీక్షలు అయిపోయినాయి. కాని July అయిపోతూఉంటే కూడా ఇంతవరకు results రాలేదు. అందువల్ల విద్యార్థులలో ఒకరకపు ఆందోళన బయలుదేరింది వాళ్లు వేరే యూనివర్శిటీకి పోవలసియున్నది ఇక్కడ seats రానివాళ్ళకు M.A., M Sc లకు other Universities కు పోవలసియున్నది అక్కడ admissions close అయిపోతున్నాయి కాబట్టి వెంటనే దీనిగురించి విద్యామంత్రిగారు చర్యతీసుకొని, Vice-Chancellors ను గాని, Universities ను గాని తమ ఆధీనములో ఉంచుకోడానికి Act చేసిన సందర్భంలోగాని అలాంటి irregularities, పరీక్షలలో time-tables మార్చడములోగాని, results publication లో గాని జరుగుతున్నటువంటి

irregularities.. పరీక్ష అయినతరువాత 40 రోజులలో publish చేయవలసి నటువంటి విషయాన్ని మరచిపోయి, తగు అవసరానికి అనుకూలంగా Act మార్చి నప్పుడు, ఈ విధముగా ప్రభుత్వముయొక్క వైఖరి ఏమాత్రము బాగలేదు కాబట్టి వెంటనే యూనివర్శిటీ అధికారులకు ఆదేశాలు ఇచ్చి results publish అయ్యేటట్లు చూడాలి.

విద్యాశాఖమంత్రి (శ్రీ టి వి రాఘవులు) —అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు జంగారెడ్డిగారు చెప్పినటువంటిది విద్యార్థిలోకానికి చాలాఆందోళన కలిగిస్తూ ఉన్నదండి ఈ విషయము వారు మానోటీసుకు అందించిన తక్షణమే Osmania University అధికారులతో నేను సంప్రదించాను వారు చెప్పేది, ఈ papers దిద్దడము వ్యవహారం అంతాకూడా వేలాది విద్యార్థులగురించి ఆలోచించవలసి వస్తున్నందువలన, కొంత ఆలస్యం అయింది అయినప్పటికి, ఆగస్టు 1 నుండి 6వ తేదీలోపల ఇవన్నీ కూడా announce చేయడము జరుగుతుందని, 6వ తేదీవరకు మేము గడువుపెట్టి నప్పటికికూడా 6 వరకు తీసుకోమని. Osmania University Post-graduate courses అన్నిటికికూడా applications తీసుకోడానికి 14వ తారీఖు తుది తారీఖు అని చెప్పుతున్నారు అయితే తక్కిన యూనివర్శిటీలకు వెళ్ళేవారికి ఏమైన ఇబ్బంది వస్తుందేమో అదికూడా ఆలోచించమని చెప్పాము. వారికికూడా ఈ విధముగా వ్రాయడానికి ప్రభుత్వమువారు ఆలోచిస్తున్నారు. ఇందులో ప్రభుత్వము నేరుగా బాధ్యత తీసుకోడానికి హక్కులులేవు స్వతంత్రమైనటువంటి, autonomous గా ఉన్నటువంటి యూనివర్శిటీస్ విషయాలలో day-today administration లో మరి వారు పరీక్షలు నిర్వహించడములో, ప్రతిదాంట్లోను జోక్యము కల్పించుకోవడము భావ్యము కాదేమోనండి అయినప్పటికీ విద్యార్థుల సౌకర్యం నిమిత్తము, ప్రభుత్వము బాధ్యత మాత్రము విడిచిపెట్టలేదు గౌరవసభ్యులు చెప్పినదానితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను ఇకముందు ఇటువంటివీ జరగవుఅని మాత్రము నేను గట్టిగా హామీ ఇస్తున్నాను.

re Excessive compensation paid for S No 114 and 115 comprising an area of about ten acres of Land in Bahlolkhanguda village by Housing Board.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి (పెద్దపల్లి) —అధ్యక్షా, ఈ call attention కు సంబంధించినటువంటి విషయము సంజీవరెడ్డి నగరానికి సమీపములో ఉన్నటువంటి బహలూల్ ఖాన్ గూడా ఉదంతమని కూడా చెప్పవచ్చును. విషయము ఏమిటంటె, మన Housing Board వారు అక్కడ 62 ఎకరాల భూమిని Housing Board purpose కొరకు acquire చేస్తూఉన్నారు. 1964 ఫిబ్రవరి ఆ ప్రాంతములో notification కూడా ఇచ్చినారు. అయితే 62 ఎకరాల బంజములో 10 ఎకరాలు భూమిని private party 17 వేలకు కొంటె, అంటె దాదాపు అర్ధరూపాయకు గజం

కొన్నటువంటి భూమిని 3 లక్షలు, 70 వేలు రూపాయలకు కొన్నారు. దానికి కారణము ఏమిటో తెలియడములేదు రంగయ్య అనే ఆయన ఆ 12 ఎకరాల భూమిని 17 వేలకు మాత్రము కొన్నారు అటువంటిభూమిని అంటె worst lands, ఎప్పుడు నీళ్ళు నిలిచిఉంటాయి ఇప్పటికికూడా అక్కడ కట్టడాలుకూడా మొదలుపెట్టలేదు. అటువంటిభూమిని 3 లక్షలు, 70 వేల రూపాయలకు కొన్నారు అనేటటువంటి విషయము, ఆ రంగయ్యవద్ద ఆ registration date ఏదైతే ఉన్నదో, దానిని బట్టి చూస్తే మనకు తెలిసినటువంటి విషయము ఏమిటంటె అది 17 వేలకు మాత్రం కొన్నారు అని. మరి ఆ ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి భూములు చాలాకొన్నారు. వివరాలు చెప్పాలంటే 60 ఎకరాలభూమిని మరి Sanjeevareddi Nagar Housing Board కొరకు కొన్నటువంటిది, 108 సర్వేనంబరు 2 ఎకరాలు, 30 గుంటలు 1963-64లో 8 వేలు ఎకరాచొప్పున కొన్నారు. మనవాళ్లు ఈ భూమిని 62 ఎకరాలకు notification ఇచ్చినతరువాత 1964 మార్చి లోనే సర్వే 117 అనే దానిని 20 ఎకరాల 38 గుంటలు భూమిని అది 12 వేలు ఎకరాచొప్పున కొన్నారు అంటే 4 రూపాయలుకూడా గజానికి ఎక్కువ లేనటువంటి విషయము ఇదికాకుండా మరొక భూమిని 2 రులు గజం చొప్పున కొన్నారు. అయితే ఈ భూమిని అదే దినాలలో 3 లక్షలు, 70 వేల రూపాయలు అనగా గజానికి రూ 7 50 న పై. కు కొనవలసిన అవసరం ఏమిఏర్పడిందని; మరి ఇది ఒక ఉదంతంగా తయారైందని మనవిచేస్తున్నాను. అదేకాకుండా, ఆ కాలంలో నాకు తెలిసినంతవరకు అమృతరెడ్డిగారు అందులో మెంబరుగాఉండిరి వారుకూడా దీన్నిగురించి పరిశీలన చేసినారనే తెలిసింది. దానితరువాత మన ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా దీనిని పరిశీలన చేయవలసిందని కోరినారనికూడా తెలిసింది. ఆ తరువాత ఏమిజరిగిందో ఇప్పటికి మాత్రము తెలియలేదు. నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే, ఈ విధముగా public funds దుర్వినియోగము జరుగుతూవుంటే, ఇది ప్రభుత్వానికి తెలియకపోతే మరి ఇది ఏఅధికారులు చేస్తున్నారో, ఏ కారణాలవల్ల చేస్తున్నారో మరి registration deeds ఉన్నప్పటికి, ఆ ప్రాంతములో భూములు ధర చాలాతక్కువ ఉన్నప్పటికి 1961-62లో ఆప్రాంతములో మనము వినేది ఏమిటంటే, అర్ధరూపాయి, 80 పైసలకుకూడా ఒక చదరపు గజము దొరికిందని. మరి 2, 3 ఏళ్ళలో ఈ విధముగా పెరిగిపోయిందంటె దానివెనుక ఏదో తెరచాటున భాగవతము ఉన్నదని అనుకోవడము జరుగుతూఉన్నది నేనే కాదు చెప్పడం, 'Indian Express' dated 21st June 1966 లో ఒక news item క్రింద ఈ విషయము వేసినారు వారుకూడా నేను చెప్పినట్లు ఒక costly deed of land అని ఒక heading పెట్టి అందులో ఒక మామూలుగా కొన్నటువంటి భూమిని పెద్ద ధనముతో దుర్వినియోగముచేసి 4 లక్షలకు కొన్నారని చెప్తున్నారు. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వానికి ఈ సందర్భములో మనవిచేసేది ఏమిటంటె, ముఖ్యముగా ఈ విషయాన్ని గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు దృష్టికికూడా తెస్తూ ఈ ఉదంతాన్నిగురించి వారు బాగా ఆలోచించవలెనని, తరువాత public funds ఈ విధంగా దుర్వినియోగం

కాకూడదని, ఈ విషయములో తప్పనిసరిగా enquiry కావాలని, ఎప్పుడైనాగాని వీటినిగురించి Financial Advisor నో లేకపోతె, ఆ Housing Board కో, మనకు ఈ Finance కు సంబంధించినటువంటి ఒక పెద్ద అధికారిని ఒక మెంబరుగా వేసి, ఈ దుర్వినియోగము జరగకుండా చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను

(Mr Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ సి జంగారెడ్డి·— అధ్యక్షా, ఇది 5 లక్షలతో పోయే ప్రశ్నకాదు. ఇది 30 లక్షలవరకు పోయే ప్రశ్న అయితే యిది మన Housing Board వాళ్ల వేసేటప్పుడు, తప్పటడుగు వేశారు. అసలు primary notice 1964 ఫిబ్రవరిలో ఇచ్చారు అందులో దాదాపు 62 ఎకరాలు, 37 గుంటలు భూమిని సర్వేనంబరు 1, 2, 99, 101, 102, 103, 104, 106, 110, 111, 112, 114,115, 116, 173, 17,1 అయితే వీళ్ళ ఈ రిపోర్టులో ఈ సర్వేనంబరులో ఇళ్లకూడా ఉన్నాయి బావులుకూడా వున్నవి కొన్ని చెట్లుకూడా వున్నవి Notification లో యివ్వవలసిన బాధ్యత ఏమిటంటే, ఎన్ని బావులకుఎన్ని ఇళ్ల అని తప్పకుండా ఇవ్వవలసియుంటుంది. అయితే వీళ్ల ఏమిచేశారు. 1964 ఫిబ్రవరిలో ఈ notificationఇచ్చారు. ఈ భూమిని మేము acquireచేయబోతున్నాము.public interest లో అని. అయితే దీని వెంబటే Land Acquisisation Act లో ఒక Rule ప్రకారంగా ఒక proforma ఉంటుంది దీనిని ఆపైన కొనేవారు Revenue officer గారు, ఎన్ని ఇళ్ల ఉన్నాయి, ఎంతభూమి ఉన్నది, ఎంత డబ్బు అవుతుంది, ఈ అంచనాయొక్క పట్టికకూడా యివ్వవలసియుంటుంది. అయితే ఈ పట్టిక ఇవ్వబడలేదు. కాని ఈ ఆక్టుప్రకారం 65 సంవత్సరంలో డిక్లరేషన్‌కూడా యిచ్చారు. 62 ఎకరాలకు ఎంత అంచనా వేస్తున్నారో చూపెట్టాలి. వారి అంచనాప్రకారం 64-65 సంవత్సరానికి 5 లక్షలు మాత్రమే బలకంపేట భూమి కొనడానికి యిచ్చారు కాని 62 ఎకరాలు కొనడానికి ఆశించిన 5 లక్షలు, కేవలం 11, 12 ఎకరాలు కొనడానికిమాత్రమే వినియోగించినట్లు తెలుస్తోంది ఈ నోటిఫికేషన్‌లోనే.. 110 సర్వే నెంబరులో compond wall ఉన్నది. 111నెంబరులో బావి ఉన్నది-మంచి బావి. కాని 114లో ఎందుకూ పనికిరాని బావికి 20 వేలు వేశారు. ప్రక్కన ఇల్లు ఉన్నది-2 వేలు ఖరీదు చేస్తుంది. నేను స్వయంగా చూశాను ఎందుకూ పనికిరాని బావి వున్నది. దానికి 12 వేలు, దీనికి 4 వేలు వేశారు. ఇక్కడ కొన్ని కొన్ని మంచి ఇళ్లకూడ ఉన్నవి. మొదట నోటిఫికేషన్ లేవని యిచ్చారు. 2 వ నోటిఫికేషన్‌లో వారు చెప్పినప్రకారం lands ఉన్నవి, కచ్చాయిళ్ళు ఉన్నవాటు—కాని సిమెంటుతో వేసినవికూడా ఉన్నవి. Compound walls కూడా ఉన్నవి- ఎన్నో గజాలపొడుగున ఉన్నది ఈ Land Acquisition Act ప్రకారంగా 64 లో acquire చేయడానికి notification యిచ్చినప్పుడు దీనికి ప్రక్కన ఉన్నదానికంటె మంచివి ఉన్నవి. 114; 115 సర్వే నెంబర్లలో dry land అని notification లో అన్నారు అది తప్పు. అది

wet land, నేను స్వయంగా చూశాను. ఇల్లు కట్టితే దిగబడిపోతుంది. అక్కడ కాస్తు చేస్తున్నారు. ఆ ఇళ్లు ఎంతకాలం నిలుస్తాయి? ఈ రుణం తీరేలోపల కూలి పోతాయి. ఇది 25 లక్షలు ఈ ఇళ్ళలో ఉండేవారిమీదనే పడుతుంది ప్రక్కన ఉన్న మంచిభూమి ఇన్సూరెన్సు హాస్పటల్‌కు తీసుకొన్నారు వారు చ గ రూపాయి పావలా చొప్పున తీసుకొంటే హౌసింగ్‌బోర్డువారు నియమించిన డిప్యూటీకలెక్టర్ చ. గ. ఆరున్నర రూపాయలచొప్పున వేసినాడు ఇంత ధర ఎందుకు అంటే అక్కడ నేచర్‌క్యూర్ హాస్పిటల్ దగ్గర ఆరున్నర ఇచ్చారుకాబట్టి ఆ ధర దీనికి రావాలి అంటున్నారు. ఇది సరిపోదని ఆ యజమాని హైకోర్టుకుకూడా వెళ్ళారు. ఈ 12 ఎకరాలకు 5 లక్షలు ఆయిపోయింది. దీనికంటె మిగతా మంచిభూమి 44, 45 ఎకరాలు ఉన్నది. ఆ విధంగా చూస్తే యీ భూమి గజం 15 రు. లు పడుతుంది. ఈ హౌసింగుబోర్డు ఆక్యుపై చేసిన భూమిమీద ఉన్న ఇండ్లకు కాంపెన్‌సేషన్ ఇవ్వాలి. అక్కడ యిండ్లను తీసివేసి హౌసింగుబోర్డు అక్కడనే ఇండ్లు ఎందుకు కట్టాలి? అక్కడ ఇండ్లుకట్టకపోతే ప్రపంచం మునిగిపోతుందా? అక్కడ ఉన్న ఇండ్లనుఎందుకు తీసివెయ్యాలి? ఇందులో ఏదో గూడుపురాణీ ఉంది దీనివెనుక ఇద్దరుముగ్గురు ఉండి, ఆ డబ్బు కాజేయాలని, ఎక్కువ డబ్బు రాబట్టాలని హవుసింగుబోర్డును ఇన్‌ఫ్లుయన్సుచేసి ఆ హవుసింగ్‌బోర్డుచేత ఆ లాండ్ ఎక్వయిర్ చేయించారు అదీ రహస్యము మంచి భూమిని వదలిపెట్టి లోతు భూమిని ఆ రెండు ఎకరాలు ఎక్వయిర్ చేశారు. రోడ్‌కు ముందుగా 44 ఎకరాలు మంచి భూమి ఉన్నది సిమెంట్ బంగళాలు నాలుగైదు అంతస్థులు కట్టవచ్చును. ఈ భూమి యజమానే సంజీవరెడ్డినగర్‌లో 64 లో ఎకరం ఎనిమిదివేలకు అమ్మాడు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:-ఆ వివరాలన్నీ ఎందుకు? హెచ్చుధర ఇచ్చారని మీరంటున్నారుకదా? మంత్రిగారు ఏమి చెబుతారో వినండి.

శ్రీ సి జంగారెడ్డి – హెచ్చు ధరపెట్టి భూమి కొన్నారు. అంతేగాక రోడ్డుకోసం కొంత జాగా వదలి, బెటర్‌మెంట్ రేట్సుకూడా కలుపుకొంటే, అక్కడ గజం దాదాపు 20, 25 రూపాయలదాకా అవుతుంది. అంత ధర ఉండే ఆ భూమిలో ఇండ్లు కట్టి లంబాడీలకు యిస్తున్నారు. కాని ఆ ఇండ్లు చూస్తే పందులుకూడా పడుకోవు. ఒక నూకు నూకితే సున్నంగోడలు కూలిపోతాయి ఆ యిండ్లకు పెట్టిన దర్వాజాలుకూడా చాలా చిన్నవి. ఇంత ధర ఎందుకు ఆ భూములపై పెట్టారంటే-ఆ డబ్బు ఆ ఇండ్లలో ఉండేవారే భరిస్తారంటారు. ఇదివరకు కొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారు-త్రాగేవాడే పెట్టుకొంటాడు తాటికన్ను-అని చెబుతూ ఉండేవారు. అలాగే ఉండేవారే ఆ ధర కట్టుకొంటారుకాబట్టి మీది ఏం పోయింది అంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మునిసిపల్ మంత్రిగారు ఒకసారి అక్కడకుపోయి స్వయంగా చూస్తే తెలుస్తుంది. కావాలంటే నేనుకూడా వారితోవచ్చి చూపిస్తాను పరిస్థితులన్నీ అర్థం అవుతాయి. అటువంటి పరిస్థితిలో లంబాడీవారికి ఆ ఇళ్లు కట్టడం సమంజసంగా లేదు. ఒక మంచం పట్టటానికి

కూడ వీలులేనంతగా ఆ ఇళ్లు ఉంటున్నవి కాబట్టి ఆభోగట్టా అంతా తెలుసుకోటానికి ఒక ఎంక్వాయిరీ ఆఫీసర్‌ను ప్రభుత్వం వేయాలని కోరుతూ దీనినిగురించి ఏమి చర్య తీసుకుంటారో మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

Sri N Chenchu Rama Naidu .—In the year 1963 the Andhra Pradesh Housing Board sent a requisition to the Special Deputy Collector, Land Acquisition, Housing Board, for acquisition of land measuring about 60 acres of land at Bahlookhanguda, comprising of Survey Nos 1, 173, 110, 111, 112, 2, 99, 106 104, 102, 101, 116, 103, 100, 114, 115 and 121/B for construction of houses under composite Housing Scheme.

Sri Karapa Rangaiah and Sri Shahsawar Ali Khan owners of land bearing Survey Nos 114, 115 and 121/B claimed a compensation of Rs 20/- and Rs 30/- per sq yard, respectively for their lands The Housing Board in its counter petition to the above claim petitions stated that the lands in question are quite distant from the city, that they have no approach roads and drainage facilities, that land adjacent to the said lands had been acquired at Rs 8,000/- per acre, on an earlier occasion, and that the rates claimed by the claimants are exhorbitant The Special Deputy Collector, Land Acquisition Housing Board after considering the claims of the owners and the argument of the Housing Board awarded compensation at Rs 6-50 and Rs 6/- per sq yard, in respect of S. Nos 115, 121/B and 114 respectively A total compensation of Rs 4,69,040 14 was paid in respect of the above survey numbers which comprise of 12 acres 1 gunta and 62 sq yards The above lands were handed over to the Board on payment of compensation.

Sri Karapa Rangaiah not satisfied with the award passed by the Special Deputy Collector submitted an application on 8-9-65 under section 18 of the Land Acquisition Act for enhancement of compensation and requested the Special Deputy Collector to refer the matter to the Court for determination of the compensation The case was accordingly referred to the First Additional Chief Judge of the City Civil Court, Hyderabad The First Additional Chief Judge delivered his judgment enhancing the land value of S Nos 114 and 115 to Rs 10/- per sq yard.

The Andhra Pradesh Housing Board preferred an appeal in the High Court against the judgment of the City Civil Court. The matter is pending in the Court.

The Housing Board considers that in view of the general rise in land values the land in question could be purchased to extend Sanjeevareddynagar The Board however resolved not to acquire permanent structures existing on the land

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి — ఆ రంగయ్య అనే వ్యక్తి-ఎవరైతే 17 వేలు ఎకరానికి కొన్నారో అతడు రిజిష్టర్ డీడ్ పెట్టాడు. అటువంటివాడు 20 రూపాయలు అడగటం

ఎట్లా? అటువంటి భూమిని మనం తీసుకోవడం ఎట్లా? అదే దినాలలో వేరే భూమిని సంజీవరెడ్డినగర్ ప్రక్కన కొన్నారు. దానికి తక్కువ ధర ఉండటం ఎట్లా, దీనికి 20రు లు అని అడగటం ఎట్లా? మనంఇవ్వటం ఎట్లా? అదే ప్రశ్న ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — మనం ఇవ్వటం కాదండి క్వశ్చను. ఇపుడు చదివారుకదా విన్నారా లేదా? హౌసింగ్ బోర్డువారు చెప్పింది ఒకటి. దాని తర్వాత వారు కోర్టుకుపోయింది ఒకటి. ఆ కోర్టువారు తీర్పు యిచ్చింది ఒకటి. దానిపైన హౌసింగ్ బోర్డువారు హైకోర్టుకు పోయారు అది పెండింగ్‌గా ఉంది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి·— 108 వ సర్వే నెంబరు-2 ఎకరాల 35 కుంటలు 23 వేలకు సంజీవరెడ్డినగర్‌కు ఇతనే అమ్మాడు. దీని ప్రక్కనే ఉంది. అది ఎత్తుగడ్డ ఇది ఇంకా లోతు

Mr Deputy Speaker,— The Minister read the statement The matter is with the Court and has to be decided by the Court No supplementaries please

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— ఆ కోర్టుకు వెళ్లినపుడు బోర్డుతరఫున ఎవరైనా కంటెస్టన్ చేశారా? ఎందుకంటే నౌబత్‌పహాడ్ దగ్గర కంటెస్టన్ చేయకుండా వాళ్ళకు స్వాధీనపర్చారు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —కంటెస్టన్ చేయకపోతే వారు అపీలు ఎట్లాచేస్తారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య,— ఇపుడు వెళ్ళారు. ఇపుడు ఎక్కువధర అయింది వారు అనుకొన్నదానికన్న మించిపోయింది అందువల్ల హైకోర్టుకు వెళ్ళవలసివచ్చింది. ఇందులో లోపల ఏదైనా రహస్యం జరిగిందేమో ననేది క్లియర్‌గా అగుపడుతున్నది

మిస్టర్ డిప్యూటీస్పీకర్.—కోర్టులో హౌసింగ్ బోర్డునుండి అడ్వొకేట్ ఉన్నారా?

శ్రీ ఎన్ చెంచురామానాయుడు:—ఉన్నారు.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ సి వి కె రావు·— అధ్యక్ష మహాశయా, తమరిద్వారా నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి చిన్న అపీల్ చేయదలచుకొన్నాను. మా గ్రామస్థులగు శ్రీమతి సీతాదేవి గారు, ఆమె కొడుకు రామమోహనరావుగారు వీరిని ఏదో స్టీల్‌ప్లాంట్ యాజిటేషన్ సందర్భం అని జైలులో పెట్టారు డిటెన్షన్ చేశారు వారు ఇపుడు ఏమీ అక్కడ చేయటంలేదు

Mr Deputy Speaker,— How does it arise in the House? రిక్వెస్టు ఉంటే— తమరు వారి ఛాంబరుకుపోయి వారితో రిక్వెస్టుచేసుకోవాలి

Sri C V. K. Rao:—Chief Minister will be nice to answer Sir.

Sri K Brahmananda Reddy,– The Collector of East Godavary District has asked about it and we have already told that the Collector is competent to pass detention orders and to withdraw those orders also.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

Notifications issued under the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963.

(1) G O. Ms No 566 (Home) (Transport-II) dated 31-3-67

Sri K Brahmananda Reddy — I beg to lay on the Table under sub-section (2) of section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 Andhra Pradesh Act 5 of 1963) a copy of the notification issued in G O Ms No 566, Home (Transport-II) dated 31-3-67 published in the Andhra Pradesh Gazette. dated 31-3-67 under sub-section (1) of section 9 of the said Act

(2) G. O. Ms. No. 642, Home (Transport-II) dated 7-4 67

Sri K. Brahmananda Reddy — Further I beg to lay on the Table under sub-section (3) of section 16 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Andhra Pradesh Act 5 of 1963) a copy of the notification issued in G O Ms No 642, Home (Transport-II) dated 7-4-1967 and published in the Andhra Pradesh Gazette, dated 4-5-67 as required under sub-section (1) of section 16 of the said Act.

(3) G O. Ms. No. 701 (Home) (Transport-II) Department dated 4-5-67.

Sri K Brahmananda Reddy — I beg to lay on the Table under sub-section (2) of section 9 of the Andhra Pradesh Motor Vehicles Taxation Act, 1963 (Andhra Pradesh Act 5 of 1963) a copy of the notification in G O. Ms No 701, Home (Transport-II) dated 14-4-67 and published in the Andhra Pradesh Gazette, dated 4 5 67 as required under sub-sectiou (1) of section 9 of the said Act

Amendments to the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules 1957.

Sri K. Brahmananda Reddy — Further I beg to lay on the Table a copy of the amendments issued to the Andhra Pradesh General Sales Tax Rules, 1957 issued in the following G Os. as required under section 39 (4) of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act. 1957

G O Ms. No and date	*Date of publication in the Andhra Praaesh Gazette*
1 G. O Ms No. 1249, Revenue, dated 28-10-66.	Pages 481-482 of Rules Supplement to Part-I, dated 17-11-66
2. G. O. Ms. No. 566, Revenue, dated 15-6-67.	Page 154 of Rules Supplement to Part-1, dated 6-7-67.

Mr. Deputy Speaker – Papers laid on the Table

TO HOUR DISCUSSION ON THE NAGARJUNASAGAR PROJECT.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి - అధ్యక్షా, నిన్నటిరోజున గౌరవసభ్యులు ముఖ్యంగా ప్రతిపక్షాలకు చెందిన నాయకులు, కాంగ్రెస్‌పార్టీకి చెందిన ప్రముఖులుకూడా యీ నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు విషయం అయితేనేమి, రివర్ వాటర్స్ విషయం అయితేనేమి కొన్ని అభిప్రాయాలు కొన్ని అనుమానాలు గట్టిగా వ్యక్తం చేసినారు ఈ విషయంలో యావత్ ఆంధ్రదేశంలో ఉన్నటువంటి ప్రజలు, దానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నటువంటి యీ శాసనసభ మొత్తంకూడ న్యాయంగా యీ రాష్ట్రానికి రావలసినటువంటి నీరు విషయంలో మేమంతా ప్రభుత్వానికి సహాయంగా ఉంటామనేమాట చెప్పినారు వారికి నా కృతజ్ఞతలు వెల్లడి చేస్తున్నాను.

ఇపుడు ఎందుకు మహారాష్ట్రలోగాని, మైసూరులోకాని-ఆ శాఖలకు సంబంధించినటువంటి మంత్రులు- పేపర్స్‌లో పడిన వార్తలు నిజంఅయితే-ఆమాదిరిగా చెప్పవలసినదానికి ప్రొవకేషన్ ఏమిటో నాకు ఏమాత్రం బోధపడటంలేదు నేను యీ సమాధానం చెప్పేటపుడు బహుశా అన్ని డిటెయిల్స్‌లోకి పోవలసినటువంటి అవసరం ప్రస్తుతం ఉండదనుకొంటాను దీనికి హిస్టరీ ఉన్నదనుకోండి 51 ఎగ్రిమెంట్ ఉంది. దానితర్వాత, ఖోస్లా కమిటీ ఉంది. దానితర్వాత, కమిటీ అన్ ప్లాన్ ప్రాజెక్ట్సు ఉంది. తర్వాత అపుడు ఇరిగేషన్ మినిష్టరు చెప్పిన విషయాలు (గోపాల కృష్ణయ్యగారు చెప్పింది అదీ) ఉన్నాయి టెక్నికల్ డిటెయిల్స్ ఉన్నవి. ఇబ్రహీంగారు 63 లో చేసిన స్టేట్‌మెంట్ ఉంది ఇవన్నీ చాలా విషయాలు ఉన్నవి అవి-దీనిసందర్భంలో కాన్ఫరెన్సు ఎపుడైనా జరిగినపుడు యీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు సంబంధించిన కేసెస్‌ను న్యాయంగా ఉన్నటువంటిది, సకారణంతో, మంచి సహేతుకమైనటువంటి పరిస్థితి ఏదైతే ఉన్నదో-అపుడు విన్నవించబడుతుంది కాని ఇపుడు ఏదైతే గౌ. సభ్యులు చెప్పినటువంటి విషయాలు ఉన్నవో-లేకపోతే,- అకారణంగా అసందర్భంగా యీ మాదిరి ప్రశ్నలు ఎందుకు ఆ శాసనసభలో ఉత్పన్నం అయినవో-అనేటటువంటివాటికి కొంత బ్యాక్‌గ్రౌండ్ తెలుసుకోవడం అవసరం అనే మాటమ మనవిచేస్తున్నాను. నేను క్లుప్తంగా చెబుతాను.

మీకు తెలియంది కాదు 1951 వ సంవత్సరంలో ప్లానింగ్ కమీషనరువారు యీ కృష్ణా గోదావరి నీళ్ళను ఉపయోగించేటటువంటి యుటిలైజేషనుగురించి ఒక ఇంటర్ స్టేట్ కాన్ఫరెన్సు జరిపినారు. తమరు జ్ఞాపకం పెట్టుకోవలసింది-అపుడు ఆంధ్రస్టేటులేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేటులేదు. అపుడు ఉన్నటువంటివి- మద్రాసు, మైసూరు, హైదరాబాదు, బొంబాయి అక్కడ ఈ స్టేట్స్ అన్నీ చేసినటువంటి డిమాండ్స్‌ను మనస్సులో పెట్టుకొని ఒక ఎగ్రిమెంట్‌కు ఫైనల్‌గా ఎరైవ్ అయినారు. ఈ ఎగ్రిమెంట్ అన్ని గవర్నమెంట్‌లు రేటిఫై చేసినవి, మైసూరుతప్ప మైసూరువారు అపుడుకూడ-మాకు ఉన్న సమాచారంబట్టి- "మాకు ఇంకా అదనంగా 45 టి. ఎం. సి వాటర్ కావాలని" వారు కోరారేగాని, ఇంకోవిధంగా లేదు. ఆ సందర్భంలో అట్లా ఉన్నది. ఫార్మల్‌గా రేటిఫికేషన్ అనేటటువంటిది ఒక ఫార్మాలిటీ లేదుతప్ప- ఇన్

ఆల్ ఎసెన్షియల్స్-వారుకూడ ఇది రేటిఫై చేశారనేటటువంటి అభిప్రాయానికి మనం రావలసి ఉన్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — మైసూరు గవర్నమెంట్ రేటిఫికేషన్ చేస్తూ ప్లానింగ్ కమీషన్‌కు వ్రాసిన ఉత్తరం, ఆ డేట్ కూడా నేను మెన్షన్ చేశాను. ఇప్పుడు అది అవసరం లేదనుకొని తీసుకురాలేదు.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —తప్పకుండా ఉన్నటువంటి సమాచారం యివ్వండి చాల సంతోషం ఈ agreement క్రింద మైసూరుకు యింత .. ...

Sri Vavilala Gopalakrishnayya,—Mysore Government letter 3559 PWD dated 24-5-51 and PWD letter No 1-12-1951

Sri K Brahmananda Redddy —Kindly pass it on We will see what it is ! Reorganisation of the States జరిగిన సంగతి తమకు తెలుసు కొన్ని తాలూకాలు అక్కడికిపోవడం, కొన్ని తాలుకాలు యిక్కడికి పోవడం, కొన్ని రాష్ట్రాలలోకి మారడం కూడ తెలుసు. Reorganisation of the States అయిన తరువాత 1960లో ఒక conference పిలిచినారు-Planning Commission వారు ఎందుకు ? purpose ఏమిటి ? Reorganisation జరిగిన తరువాత territorial changes జరిగినాయి. ఆ రాష్ట్రానికి కొన్ని తాలూకాలు పోయినాయి. ఆ రాష్ట్రానికి కొన్ని తాలూకాలు పోయినాయి. దాని దృష్ట్యా reassesement చేయాలనే సందర్భంలో పిలవడం జరిగింది. It is for the first time, Sir after nine years and after the original agreement. మాకు ఎక్కువ నీళ్ళు కావాలని లేవదీయడం జరిగింది. అప్పుడు Government of Andhra Pradesh represent చేసినారు. ఈ agreement binding, దీనిని మార్చడానికి వీలులేదు Highest legal opinion that can be obtainable in the States also Sir ఇది binding అనే అభిప్రాయం మేము చెప్పడం జరిగింది అయినప్పటికీ 1963లో అప్పుడు ఉన్నటువంటి Union Minister for Irrigation and Power పార్లమెంటులో ఒక statement 75% dependability తీసుకొని కృష్ణానదిలో 1,800 T M C ఉన్నదని, దానిలో 400 మహారాష్ట్రకని, 600 మైసూరుకు అని, 800 ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు అని అప్పుడు ellotment చేసినారు ఇదివరకు 1951 agreement ప్రకారం 86% dependability పైన 476 మైసూరు, 283 మహారాష్ట్ర, 948 or so ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు అని అప్పుడు allot చేసిన సంగతి జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. మేము protest చేసినాము. ఇక్కడ కూడ మీకు తెలుసు ఆంధ్రదేశంలోకూడ agitate అయినసంగతి, శాసనసభ agitate అయినసంగతి తమకు తెలిసినటువంటి విషయమే. కాని వారు అప్పుడు 1976 వరకు ఈ agreement ఉన్నది 1976 వరకు యింతకంటె water utilise చేసే అవకాశం మహారాష్ట్రకు గాని మైసూరుకుగాని ఆంధ్రప్రదేశ్‌కుగాని లేదు కాబట్టి యిది చేస్తున్నాము అని చెప్పినారు. 1951 agreement, 1963లో హాఫీజ్ అహమ్మద్ ఇబ్రహీంగారి statement చూసినట్లయితే 240 ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు తగిన సంగతి మీకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. ఆ Union Minister కూడ 1976 వరకు

time ఉంటుంది కాబట్టి river flows అప్పుడు మనం గాజ్ చేయవచ్చు. Correct data ను బట్టి allocations ఆలోచించవచ్చునని వారు చెప్పినారు అటువంటి సంద ర్భంలో ఎందుకు మహారాష్ట్ర, మైసూరు ఈ మాదిరి బెదరింపులు ఏమి కారణంలేకుండా చేస్తున్నారో ఊహించలేకుండా ఉన్నాను 1963లో ఇబ్రహింగారు చేసినటువంటిది ఏదైనా ఆలోచించవలసివస్తే 76 తరువాత ఆలోచించవలసిందేగాని ఈ లోపు ఆలో చించే అవకాశంలేదు. ఎందుకంటే వారు చెప్పినట్లు flows యివన్నీ గాజ్ చేయాలి. Correct data తీసుకోవాలంటే- ఇబ్రహింగారి statement లోనే ఉన్నది-10 సంవ త్సరాలు దాదాపు ఆ గైజన్స్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది ఇప్పుడు ఎందుకు అప్రస్తుతంగా యిది వచ్చినదో చెప్పలేకుండా ఉన్నాను ఏదో చౌకబారుగా legal notice యిస్తాము అది యిస్తాము యిది యిస్తాము అంటే-ఇది ఎట్లాఉన్నది అంటే- "లోపల ఎవరినో కొట్టి బైటకు వచ్చి ఏడ్చినట్లుగా" ఉంది వాళ్ళు ప్రతిసారి కేకలు వేస్తూఉంటే వాళ్ళకు ఏదో అన్యాయం జరుగుతోందని బ్రహ్మాండంగా ప్రజలు అనుకోవాలని ఉద్దే శ్యమా ? లేకపోతే మనం ఏదో national view తీసుకొని ఒక statesmanship attitude తీసుకోవాలని అనుకుంటూ ఉంటే వీళ్ళు ఏదో అన్యాయంగా తీసుకున్నారు అనే అభిప్రాయం కలుగజేయడానికి చేస్తున్నారా ? అనే అనుమానాలు కలగడంలో తప్పు ఏమిలేదు ఇప్పుడు legal notice, విషయం ఏ court కు పోయినా data ఏది ముందు ? Where is the data? కృష్ణా flows గాని, గోదావరి flows గాని number of years data correct చేయాలి ఆ allocation చేసినప్పుడు యిప్పుడు ఉండే commitments గాని, in future ఉండే sanctions గాని ఏవి జరిగినప్పటికి ఆ allotment కంటె మించదు అని ఒక essential asumption 1976 వరకు కట్టబోయేవి ఇప్పుడు కడు తున్నవి, immediate future లో కట్టబోయేవి వగైరాలు లెక్కవేసుకొన్నప్పటికీ మహారాష్ట్రకు గాని, మైసూరుకుగాని ఆంధ్రకుగాని వారుచేసిన allocations కు మించే దానికి అవకాశంలేదు. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి performance ను బట్టి చూసినప్పటికినీ మీకు అర్థం అవుతూ ఉంటుంది కాబట్టి 10 సంవత్సరాల తరువాత ఈ గేజ్ వగైరాలు చూసిన తరువాత అప్పుడు ఏమి తేలుతుంది అనేది 1976లో విషయంతప్ప ఇప్పుడు ఏ మాత్రం కూడ ఆ విషయానికి ఎవరికి చెప్పదలచుకొన్నప్పటికినీ అది అసాధ్యం అయ్యేమాట నీవు అది చెపుతున్నావు. నేను యిది చెపుతున్నాను కాబట్టి యిది ఏదో పిడుగురాళ్ళ పరిష్కారం చేయడానికి అవకాశంలేదు ఎంత ఉన్నది ఎంతలేదు అనేది correct data కావాలి. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు second phase కు object చేస్తున్నామని, అదేకాకుండా crest gates పెట్టడానికి కూడ ఆక్షేపణ చేస్తున్నాము అనేమాట రావడము చాల విచారకరంగా ఉన్నది ఏదైన సంకుచిత దృష్టితో ఆలో చిస్తున్నారా ? అసలు just rights, just claims, ఇదివరకు జరిగినటువంటి అనేక రకములైన, statements, కమిటీలయొక్క సిఫార్సులు ignore చేసి చేస్తున్నారా ? ఇవన్నీ ఎవరిని మభ్య పెట్టడానికి చేస్తున్నారు అనే భావం కలగడంలో ఆశ్చర్యం ఏమి అవుపడడం లేదు మొట్టమొదటనుంచి మన అభిప్రాయం ఏమిటంటే యిది first phase, second phase యిలాంటిది లేదు మొట్టమొదట conceive అయింది

ఒకటే phase గా అయితే ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి అది phase చేయవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నదనేది మనకు దీనితోనే కాదు అనేక ప్రాజెక్టులలో కూడ తెలుసు. తుంగభద్ర high level, Financial గా first stage, second stage అన్నాము. Third plan ఆఖరకు పూర్తి చేసినాము. రెండవది నాలుగవ ప్రణాళికలో చేస్తున్నాము పోచంపాడు విషయమై గౌరవసభ్యులు అనేకమంది చెప్పారు —'అసలు మొట్టమొదట ఊహించిన ప్రాజెక్టు కట్టడంలేదు' అని 66 TMC వాడుకొనడానికి కడుతున్నారు అనేమాటకూడా వుంది. ఈ సందర్భంలో కొంత చరిత్ర కూడా జ్ఞప్తియందుంచుకొనడం అవసరం. ప్లానింగ్ కమిషన్‌వారు ఖోస్లా కమిటీ అనే experts committee ఒక దానిని వేశారు వారు చెప్పినటువంటివి సిద్దేశ్వరం ప్రాజెక్టు, పులిచింతలడాం. వారి సిఫారసు ప్రకారంగా అప్పుడున్నటువంటి Government of Andhra, Hyderabadలు నందికొండ స్కీమును తయారుజేసి 54లో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టులోని 8వ చాప్టర్‌లోవారు కూడా phased programme of the construction కి సంబంధించి set out చేశారు 54 లో technical committee of the Planning Commission వేశారు. I would like to read—

"Another Technical Committee of the Planning Commission scrutinized the Joint Scheme Report of 1954 and recommended that the Nandikonda project should in the first instance comprise of the following to be extended at a later stage they suggested phased construction of canals masonry works to fit in with the ultimate requirements, and they concluded by stating that the project can be extended to irrigate further areas at a later date. Details were furnished so as to fit into the integrated whole and yet the individual schemes may be developed so as to get maximum benefit without waste or excesss" అని వారు సిఫార్సు చేశారు. Government of India వారు Planning Commission వారి approval తో యీ project ను ఎట్లా sanction చేశారంటే—

"They sanctioned the project to suit the ultimate requirements which involve huge expenditure over and above what was essentially required for the first stage. The Government of India in reply to the representations from the public of Andhra Pradesh assured that the scope of Nagarjunasagar project as sanctioned has been limited to the utilization of water to the extent of 300 TMC ft for irrigation of an area of 20 6 lakhs acres in view of the present limited resources of the Central and the State Governments and that the full utilization of 464 TMC ft water will be feasible for irrigating the ultimate area of 31 83 lakh acres proposed in the joint report." నిన్న గౌరవ సభ్యులు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినటువంటి మాటకూడా జ్ఞాపకం చేస్తాను. వారు ఒక పత్రం వ్రాశారు అప్పుడున్న ఇర్రిగేషన్ మంత్రిగారికి

"The then Union Minister for Irrigation in reply to representation from a Member of Legislativ Assembly of Andhra stated in his letter dated 30-10-1956 that "Yoursuggestion that the canals should be designed for a discharge capacity of 24,500 cusecs has been carefully

examined by the engineer of C W P C in consultation with the Engineers of Nagarjunasagar Control Board and the Andhra Government They are unanimously of the opinion that the capacity of this canal should be 21,000 cusecs" ఈ sanctioned estimate లో full requirement కు sanction వుంది" "Full Reservoir F R L 590—there is sanction for this and for cross drainage works, such as acqueducts, head luices, bridges, etc to be constructed to the ultimate discharge of 21,000 cusecs on the right side and 15,000 cusecs on the left side The canals are so designed and excavated as to provide for extension of irrigation to the ultimate project by merely raising the upper alignments, and the canals are along the contours most suited for their ultimate discharges, block levelling, soil surface, alignment of distributories, ayacut delimitation relating to the second phase of the project have also been provided for the sanctioned estimate of Phase I, Thus, Sir, about Rs. 35 to Rs 40 crores of extra expenditure is incurred in the first phase to suit the requirements of the ultimate phase. This means that the Government of India is fully committed to the ultimate phase This means that the Government of India is fully committed to the ultimate phase. అయితే postpone చేయడానికి వీలున్న expenditure ను ఆర్థిక యిబ్బందులను బట్టి చేసుకుంటూ పోతున్నాం. On all inevitable items of works required for the full project, ఇదొక బ్రహ్మాండమైన ప్రాజెక్టు ప్రపంచంలోని పెద్ద వాటిలో ఒకటి, ఇదెప్పుడు economical అవుతుందంటే—when the entire canal system irrigates the full project Through our nose we are paying, as you are aware ఈ 40 కోట్లు-extra-expenditure-పైనకూడా వడ్డీ కడుతున్నామనే విషయం తమకు తెలుసు-అందుచేత యీ phase కు sanction వుందా, లేదా అనికాదు. ఇది extend చేసుకోవడమే తప్ప యింకేమీ కాదని మనవిచేస్తున్నాను. Therefore, our stand is that the second phase is there. ఏమి దృష్టిలో పెట్టుకునివారు ఆక్షేపణ చేస్తున్నారో అర్థం కావడంలేదు. ఏదో ఒకటి అడ్డం పెడితే ఎందుకైనా మంచిది అనిచేస్తున్నారో ఏమో. ఇంక నిర్మాణం విషయంలోనికి గనుక వెళ్లినట్లయితే—యిది టెర్మినల్ రిజర్వాయర్, దీని తరువాత యింకేమీలేదు. వీటన్నింటి వివరాలలోనికి పోవాలనే కోరిక నాకిప్పుడులేదు ఇవన్నీ కూడా టెక్నికల్‌గా ఆలోచించివారు సిఫారసు చేసినటువంటివే అందువలనయిందులో ఎవరో ఏదోచేస్తున్నారని అపోహ పెట్టుకోవడం చాలాశోచనీయం కొాయినా దారివుంది. 67½వున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ కొరకు కడుతున్నామన్నారు. ఎందుకని అంత ఎత్తు కట్టవలసివచ్చింది? మేము ప్రశ్నవేశాము ఎందుకు కట్టవలసివచ్చింది? మేము ప్రొటెస్ట్ చేశాము. ప్రొటెస్టు చేసినప్పుడు ఎక్కువ కట్టితే కట్టారు కాని వారు వాడుకునేది 67½ మాత్రమేనని మాటలు చెబుతున్నారు అటువంటప్పుడు మహారాష్ట్రంవారు—వారికి ఒక న్యాయం ఇంకొకరికి యింకొక న్యాయం అనేమాటగా చెప్పుకోవడం హాస్యాస్పదంగా వుంది. ఎప్పుడైతే యీ అప్పర్ స్టేట్స్ వాటర్ యుటిలైజ్ చేసుకోడానికి ప్రాజెక్టులు కట్టుతున్నారో దాని దృష్ట్యా మన లెవెలు 590 వుండాలి ఆ లోపలనే వున్న భాగం క్రెస్టుగేట్స్ వుండాలనేది నిర్వివాదమైనమాట. It is relevant to note

here, Sir, that the specification, drawings prepared by the CWPC for the sanctioned project estimate clearly show crest gates మనం అది చెప్పినప్పటికీ, యీ క్రెస్టు గేట్స్ ఎప్పుడు ఇన్స్టాలు చేయాలనే సందర్భంలో ఫినాన్సునుబట్టి అరేంజి చేసే విషయం వుంది. కొంతమంది క్రెస్టుగేట్స్ తరువాత చేసుకోకూడదా అనేమాట అంటారు There is provision in the project estimate for embedded parts and anchorages for the crest gates It will not be feasible to order separately these embedded parts from the gates As the design of the two are intimately inter-connected, the need for placing orders for the entire gates including embedded parts and anchorages No firm will undertake the responsibility of safe functioning of the gates when they are not a party to the designs and installation of the embedded parts. The cranes and other machinery and workshop facilities are now readily available for the installation of the crest gates and it will be very expensive at a future date to assemble and organize all the facilities just for the erection of the gates, etc నేను ఇందాకే మనవి చేసినట్లు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారికి ఇంటరెస్టెడ్ స్టేట్సుకూ మైసూరుకుగాని, మహారాష్ట్రకు గాని మనకు యిచ్చిన 264 టి. ఎం సి కంటె ఎక్కువ వాడుతున్నామనే మాట మనసులో పెట్టుకోవలసిందే తప్ప దానిలోపు, దానికి పరిమితమై పెట్టుకుంటున్నప్పుడు ఏ మాత్రం కూడ ఆక్షేపణ వుండడానికి వీలులేదని మనవి చేస్తున్నాను. డామ్ హైట్ ఎంతవుండాలనేది అనవసరం వారికి. స్టోరేజి కూడ నిన్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు, ఇంకా కొంతమంది గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం నీరు ఎప్పుడు వచ్చింది ? నాకు యిప్పుడే కబురు వచ్చింది యీనాటికి దాదాపు 485 కు వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడు మనం జూలై నెల ఆఖరులో వున్నాము. ఈ పైన ప్రాజెక్టులు—కోయినా ఎక్కువ చేయకపోతే, ఇతర అడ్డంకులు లేకపోతే నీరు నెలక్రిందట రావలసినది. మనది టెర్మినల్ రిజర్వాయరు కాబట్టి స్టోరేజి పెట్టుకుంటే మొట్టమొదట సీడ్ లింగ్స్ వేసుకోడానికిగాని, సప్లయికిగాని యిబ్బంది లేకుండా స్టోరేజి పెంచుకొని ఆ నీటిని ఉపయోగించుకోవలసిన అవసరం వుందని అందరికీ తెలుసు. విచిత్రం ఏమంటే— ప్రతి ఒక లక్ష ఎకరాలు ఇరిగేట్ చేసుకోడానికి ఎంత టి. ఎం. సి ఆఫ్ వాటర్ కావాలనేదివుంది ఖడక్ వలస డాము వుంది -అక్కడ మిలిటరీ కాలేజి కూడ వుంది.- ఖడక్ వలస డాములో ఒక లక్ష ఎకరాలకు 16 5 టి ఎం సి వున్నది. మహారాష్ట్రలో భీమా ప్రాజెక్టు వుంది దానికి 9.4 టి ఎం. సి. వుంది మైసూరులో భద్ర వుంది, దానికి 26 5 టి. ఎం సి వుంది. మనం క్రెస్ట్ గేట్స్ పెట్టినప్పటికి కూడ 8 టి. ఎం. సి. మాత్రమే వస్తుంది ఖడక్‌వలస. భీమా, భద్ర డాములకు ప్రతి లక్ష ఎకరాలకు ఇంతింత టి. ఎం సి. పెట్టుకుంటూ, ఇక్కడ మనం క్రెస్టుగేట్స్ పెట్టినప్పటికీ 8 టి ఎం. సి -లోయస్టు వాడడానికి వారు ఎందుకు అడ్డు చెబుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. It does not stand a moment's thought on this matter. Storage for withdrawing from 1 T M C Nagarjunasagar with crest gates is 1 8 T M C whereas in Koyana it is much more, Sir. నేను ఇదివరకే మనవి చేశాను కోయినాకు స్టోరేజి ఇంక్రీజు చేసినందుకు ప్రొటెస్టు చేశామని, భద్రా రిజర్వాయరుకు కూడ నీరు-పవర్ జనరేట్ చేసి నీరు వదులుతామని

చెప్పారు గాని దానివల్లకూడ తుంగభద్ర సఫర్ అవుతోందని మనవి చేశాను అప్పర్ రీచస్‌లో మైసూరుగాని, మహరాష్ట్రగాని As they go on constructing the dam the inflows from the river will be delayed జూనులో రాదు, జులై లో రాదు, ఆగష్టులో వస్తుందో రాదో, అందువల్ల యీ స్టోరేజి ఎక్కువగా పెట్టుకొని వాడుకోవలసిన అవసరం వుంది వంద సంవత్సరాలకు పైగా వున్న కృష్ణా ఆయకట్టుకుకూడ ఇది అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను. ఆల్ ది వరల్డ్ ఓవర్ టెర్మినల్ రిజర్వాయరుకు బాగా ఎక్కువ స్టోరేజి వుండాలి అసలు కొంత డబ్బు దండుగ అయినాకూడ మాక్సిమం హైట్‌కు ఇంక్రీజ్ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంటుంది దీనికి పైవారికి ఆక్షేపణ వుండవలసిన అగత్యం ఏమాత్రం కూడ లేదు. అయితే, వారికి సెకండు క్రాపుకు వాడతారేమో, దానికి అలవాటుపడతారు అనే అభిప్రాయం వుండవచ్చు. అది వారి దురభిప్రాయం, అనుమానం తప్ప ఏమీ లేదు. Second crop is a matter of gift by any Government, Sir తుంగభద్ర వాటరును కొన్ని సంవత్సరాలు కృష్ణా డెల్టాకు సెకండ్ క్రాపుకు వాడుకున్నాము. రెండు సంవత్సరాల నుంచి అవసరం లేదని తీసేశాము. ఇట్ డజ్ నాట్ కన్ఫర్ ఎనీ రైట్, సర్ గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు, నేను మొదటే మనవి చేసినట్లు, ఒక నేషనల్ వ్యూతో ఒక స్టేట్స్‌మాన్‌షిప్ యాట్యూడ్ డిస్‌ప్లే చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందనేది నిర్వివాదము ఎక్కడ ఏ ప్రాంతములో, తక్కువ నీటితో, తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ పంటలు పండిస్తారనేది కూడ మనసులో పెట్టుకోకుండా కేకలు వేస్తుంటే బాధగా వుంటుంది ఇప్పుడు నాగార్జునసాగర్‌లో డాము కట్టి నీరు వదలగానే అంతా యుటిలైజ్ అవుతుందని చెప్పడానికి వీలు లేదు ఇది యుటిలైజ్ చేసేటంతవరకు కొన్ని సంవత్సరాలు కృష్ణా డెల్టాలో 6-7 లక్షల ఎకరాలు మాగాణి పండడానికి ... ఒక్కొక్క సంవత్సరం about 40 crores worth of rice which is a scarce commodity in the world మనం ప్రొడ్యూస్ చేసే అవకాశం వున్నది. ఫ్రం ది నేషనల్ పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ. నిన్న లచ్చన్నగారు మనకు ఎందుకు వచ్చిన గొడవ యిది, మన రాష్ట్రానికి సరిపోయేటంత ఫుడ్ యీ ప్రాజెక్టు లేకపోయినా వున్నంతకాలం మనకు యీ ట్రబుల్ ఎందుకు అన్నారు అది ఒకవిధమైన మెంటల్ యాటిట్యూడును ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేస్తుంది కాని నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు జరగకూడదని కాదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చూపే యాటిట్యూడ్, డబ్బు యిచ్చే యాటిట్యూడ్ రాష్ట్రాలు అప్పుడప్పుడు అనవసరంగా తెచ్చే పేచీలవల్ల వారికి అటువంటి భావం గలిగిందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

(Mr Speaker in the Chair)

కాబట్టి first phase గా మనం utilise చేసుకోవాలనుకునే ఇబ్రహీంగారు ఇచ్చిన water కు Crest gates absolutely essential There cannot be any other opinion about this అనేది నిర్వివాదమని ఖచ్చితంగా మనవి చేస్తున్నాను. అది మనం చేసుకునిపోతూ ఉండవలసిందే. నేను చివరికి మనవి చేసేది ఏమిటంటే—రాష్ట్రాలలో అనవసరమైన అనుమానాలకు, emotions లేవ

గొట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం కాని మరొకరు కాని దోహదం చేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను ఇది చాలా విషమ పరిణామాలకు దారి తీస్తుంది. గుల్హాతీ కమిషన్ వచ్చినపుడు వారు చేసిన ప్రసంగాలు, దానివల్ల అన్ని రాష్ట్రాలలో ఎంతవరకు ఉద్రేకాలు వచ్చాయో, emotions ఎట్లా raise అయినాయో, ఎన్ని వాదాలకు దిగారో అందరికి అనుభవం ఉంది. ఏది న్యాయం ? National point of view లో ఎక్కడ ఎక్కువ పండించడానికి అవకాశం ఉన్నదో, ఎక్కడ ఏరియా ఎట్లా ఉన్నదో చూడాలి. శాస్త్రం చెప్పినట్లు, 1951 వ సంవత్సరంలో 1000 T M C ఇచ్చి దానినే tentative గా 1963 లో 800 చేసి ఇంకా మాకు అన్యాయం జరిగిందని కేకలు వేస్తూంటే ఏది న్యాయం దురదృష్టవశాత్తు, అక్కడ ఉన్న ఇరిగేషన్ మినిష్టర్‌గారిని provoke చేసారేమో తెలియదు. అక్కడ ఉండే పరిస్థితులవల్ల ఏమో చెప్పారేమో కాని అదృష్టవశాత్తు ఏ Chief Minister చెప్పలేదు. సంతోషమైన మాట ! గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలైనా కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలైనా National point of view తో ఆలోచించవలసిన విషయం, ఎవరైనా అన్యాయంగా ఏమైనా చెబుతూంటే ఏమైనా అనవచ్చును పరిమితమైన ప్లానింగ్ కమిషన్ శాంక్షనుల ప్రకారం 1963 లో హాఫీజ్ ఇబ్రహీం గారు చెప్పినప్రకారం మనం చేసుకునే కార్యక్రమానికి ప్రస్తుతం నీళ్ల వదలిపెట్టి కొన్ని లక్షల ఎకరాలు సాగులోనికి వచ్చేటప్పుడు రెండు మూడు సంవత్సరాలలో 22 లక్షల ఎకరాలు సాగులోనికి వచ్చే సందర్భంలో అనవసరమైనవి లేవదీయడం ఏమిటో బోధపడడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను ఎంత food మనం produce చేయవచ్చునో, ఎటువంటి ఏరియాయో రైతాంగం ఎటువంటివారో నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు, మనకందరకు తెలుసు, న్యాయంగా factual గా జరిగిన చరిత్ర చూచినా, National point of view చూచినా, statesmanship దృష్టిలో చూచినా ఏ దృష్టితో చూచినా ఇటువంటి దానికి ఏ మాత్రం ఆక్షేపణ ఉండడానికి వీలులేదని మనవి చేస్తున్నాను కొద్ది రోజులలో కాని ఆ తరువాత గాని చర్యలు జరుగవచ్చును, ఇంకా చాలా details ఉన్నాయి అనుకోండి వాటినన్నింటినీ చెప్పి మీ అందరిని విసిగించదలచుకోలేదు. మన వాదాన్ని నిచ్చితంగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఇతర రాష్ట్రాలకు నచ్చచెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. అనేకమంది పెద్దలు చెప్పినట్లుగా—పార్లమెంటులోనే కాదు ; జవహర్లాల్ నెహ్రూగారే కాదు ; అనేకమంది పెద్దలు National project అనే దృష్టితోనే చెప్పారు, నేషనల్ ప్రాజెక్టులు ఎక్కడ ఉన్నా అదే దృష్టితో చూడవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎంతవరకు మన case న్యాయంగా ఉన్నదో అంత బలంగా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చర్చలు వచ్చినప్పుడు చెప్పడానికి వీలయితే అంతగట్టిగాను చెప్పడానికి అన్ని శక్తులు ఉపయోగిస్తామని ఈ సభవారికి మ న వి చేసుకుంటున్నాను ; ఒకొక్కప్పుడు emotions లోనికి ఇటువంటి భావాలు కలుగుతున్నప్పటికి దానిని అదుపులో పెట్టుకుని ఉన్న వాస్తవిక విషయాలు factual గా మాత్రం మీకు మనవి చేస్తున్నాను. criticism లోనికి పోలేదు. Criticism లోనికి పోతే ఉద్రేకాలు

రావచ్చును కాబట్టి పోలేదు Factual situation మనవి చేసి ఉన్న case ను కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి బలంలో తీసుకువస్తామని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి) — దర్శి, పొదిలి తాలూకాలను గురించి మనవిచేయలేదు.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —దర్శి తాలూకా విషయం ఇదివరకు చేసిన కాలువ ఉండనే ఉంది. ఒక చిన్న అభిప్రాయం కలుగుతోంది, దాంట్లోనుండే మరొక కాలువను ఉపయోగించుకుని వాడితే కొన్ని కోట్లు తగ్గుతుందనే అభిప్రాయం ఉంది అపుడు 12 వేల ఎకరాలకు దెబ్బ తగులుతుందనే అభిప్రాయం కూడా ఉంది. ఇంత వరకు Chief Engineer examine చేస్తున్నాడే తప్ప ప్రభుత్వానికి రాలేదు. అసలు ఈ ప్రాంతానికి నష్టం జరుగకుండా పెద్ద కెనాల్ త్రవ్వేవరకు lift irrigation వగైరాలు వేద్దామా అనే అభిప్రాయం ఉంది. Tentative thinking లో ఉన్నది. నేను చూచాను గౌరవ సభ్యులు అడిషనల్ సెక్రటరీగారి వద్దకు వెళ్లి ఇదివరకు ఉన్న ప్రపోజల్, అందులో లాభనష్టాలు, తాత్కాలికంగా ఆలోచించేపద్ధతి తెలుసుకో వచ్చునని మనవిచేస్తున్నాను. దర్శి పొదిలి ప్రాంతాల విషయం నాకు తెలియనిది కాదు, అందులో అన్యాయం జరుగకుండా ఉండడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి లచ్చన్న (సోంపేట) :—ప్రధానమంత్రి గారు నాలుగవ తేదీన వస్తున్నారు. కాబట్టి వారు వచ్చిన సందర్భంలో హైదరాబాదులో ప్రతిపక్షాలు కాని అధికార పక్షానికి సంబంధించిన వారు కాని కలిసి ఈ విషయమై సంప్రదించడానికి ఏమైనా కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేయగలరా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి .—అదే అనుకుంటున్నాను. Latest thinking బట్టి వారు తిరుపతి, గుంటూరు, విజయవాడ పోయే పరిస్థితిలేదు. ఇక్కడకు వచ్చి H.M T inaugurate చేసి నాగార్జునసాగర్ వెళ్ళే ప్రయత్నం, గౌరవ సభ్యులు కలుసుకోవడానికి నాగార్జునసాగర్ వద్ద అవకాశం కల్పించాలని ప్రయత్నంచేస్తున్నాము.

శ్రీ జి. లచ్చన్న — హైదరాబాదులో అవకాశం ఉండదా ? — వచ్చే సమయంలోనో తిరిగి వెళ్ళే సమయంలోనో.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —లేదు. వచ్చేది 2–35 గంటలకు, వెంటనే H.M T కి వెళ్ళి నాలుగు గంటలకు వెళ్ళిపోతారు.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య —ముఖ్యమంత్రిగారు సబబుగానే express చేసారు. మాకు సంబంధించినంతవరకు ఖచ్చితంగా చెప్పలేదు. తంగిరాల రిజర్వాయరు వల్ల కర్నూలు, నెల్లూరు జిల్లాలకు అన్యాయం జరుగుతోంది. C.W P C వారు చెప్పినట్లు alignment అట్లా రావడంలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇటువంటివి నా వద్ద raise చేయడం కంటే లక్షణంగా the additional Secretary is available to you ఆయనను అడగండి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అడిగినపుడు మాకు సరియైన information ఇవ్వడం లేదు. అది పోయినట్లే భావిస్తున్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అసెంబ్లీలో అడగడం కంటే maps తో సహా information అక్కడ దొరుకుతుంది.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అడిగితే ఎప్పుడో second phase కు 50, 60 T M C శాంక్షన్ అయితేతప్ప రెండవ phase లేదని అంటున్నారు. మీరు హరికథ చెప్పారు, కొంచెం పిట్టకథ కూడా చెప్పాలి. అంతా కలిస్తేనేకాదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—పిట్టకథల గొడవేలేదు. అసలు సంగతి ఏమిటో ముందు వచ్చింది కాబట్టి మాట్లాడడం జరిగింది. ఎవరికి అన్యాయం చేయాలనిలేదు. వెళ్ళి కనుక్కోండి. Backward areas కు ఎంతవరకు ఇవ్వడానికి వీలుంటే అంత వరకు ఇవ్వాలనే కదా !

శ్రీ బి నరసింహారెడ్డి :—మహారాష్ట్ర, మైసూరు నుంచి ముఖ్యమంత్రి గారు కలవిచ్చినట్లు యింత బేసబైన వాదనలు రావడం కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చినటువంటి అవకాశం యేమయినా ఉందా ? దాని విషయంలో మన ప్రభుత్వం మెళకువగా ఉండి సకాలంలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెప్పినదా ? చెప్పినప్పటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం యెందుకు అవకాశం యిస్తున్నది ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నేను ఒకరిని అనుమానించడానికి అవకాశం లేదిప్పుడు. అసలు కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి చవాను గారు, మహారాష్ట్రలో యిరిగేషను మంత్రిగా ఉన్నటువంటి చవాను గారు ఒకరుకాదు. ఆయన శ్రీ వై. బి. చవాను. ఈయన శ్రీ యస్. బి చవాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—వారిద్దరూ అన్నదమ్ములా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కాదు.

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH APPROPRIATION (NO. 2) BILL, 1967.

Sri K Brahmananda Reddy :—Mr Speaker, Sir I beg to move

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No 2) Bill 1967 be read a first time"

Mr Speaker :—Motion moved

శ్రీ యస్. జగన్నాధం :—అధ్యక్షా, ఉదయం 8 గంటలకు కాఫి త్రాగడానికి వెళ్ళుతూంటే ఒక అసామీ అన్నాడు, మీ పానకాలరాయుడు బిల్లు యెప్పుడు ఉంది అని. అదేమిటి, అన్నాను. మిసప్రాప్రియేషను బిల్లు యెప్పుడు అన్నారు. అదేమిటి, అన్నాను. అప్రాప్రియేషను బిల్లు యివ్వాళ పూర్తిచేస్తారా అని అడిగాడు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి – మీరు చెప్పదలచుకున్నది యింకొకరి నోట్లో యెందుకు పెడతారు.

శ్రీ యస్ జగన్నాధం —అప్పుడప్పుడు మంత్రులు ఆ విధముగా చెబుతూ ఉంటారు. అందుకు నేనుకూడా ఆ విధముగా చెబుతున్నాను. పాపులరు పార్లాన్సులో డబ్బు యే విధముగా ఖర్చుపెడతారో యే విధముగా సామాన్య ప్రజానీకం అర్థం చేసుకున్నారో నిజంగా ఆలోచించవలసిన విషయం. ఇంచుమించు 313 కోట్లు పైగా ఖర్చు పెట్టబోతున్నాం. ఇంత డబ్బుకూడా యే విధముగా ఖర్చు అవుతుందంటే పానకాలరాయుడికి యెంత పానకం పోసినా కనిపించకుండా యెట్లా పోతుందో ఆ విధముగా చేస్తున్నారు. ఈనాడు దేశాన్ని అధోగతిపాలు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం యెందుకు యీ విధముగా ఖర్చు పెడుతున్నారనేది అడగవలసిన అవసరం యెంతయినా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఇంచుమించు 41 రోజులు సమావేశం అయినాము. ఇంచుమించు 20 రోజులు డిమాండ్సుపైన చర్చించుకున్నాము. ఇప్పుడు అప్రాప్రియేషను బిల్లు చర్చించబోతున్నాం. ఈ నాడు ఖర్చు పెట్టేది ఖర్చు పెడుతున్నామంటే సామాన్య ప్రజానీకానికి దీనివల్ల ఫలితం యే మాత్రం చేకూరుతుందని అడిగితే యే మాత్రం కూడా—

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —అప్రాప్రియేషను బిల్లు 5 నిముషములలో పూర్తి కావాలి. The Appropriation Bill is only an outlet to the storage made after passing the Demands

శ్రీ యస్ జగన్నాధం :—మొత్తం రెండుగంటలు యిచ్చారు. మంత్రిగారి రిప్లయితో సహా ఇప్పుడు మనం యింతడబ్బు ఖర్చు యేవిధముగా జరుగుతున్నది, ఫలితం యెంతవరకు సమకూరుతుందనేదానికి సరియైన జవాబు ప్రభుత్వం చెప్పలేదని భావిస్తున్నాను, ఆకలితో బాధపడుతున్నవారికి యెంతవరకు ఆహారం సమకూర్చగలుగుతున్నాము, యెంతవరకు తిండిపెడుతున్నామని ఆలోచిస్తుంటే యీ మధ్య జరిగినటువంటి పుడ్డు డిమాండుపైన యించుమించు అందరు అపోజిషను మెంబర్సు మాట్లాడినారు, కాంగ్రెసు మెంబర్సుకూడా 12 మంది మాట్లాడినారు. అందరూ కూడా రేషనింగు, కంట్రోల్సు యెందుకు ఉండాలని, వాటిని రద్దుచేయాలని ప్రొక్యూర్మెంటును రద్దుచేయాలని కాంగ్రెసు సభ్యులు మాట్లాడినారు. అటువంటప్పుడు కేబినెట్టు మాత్రమే యీ సమస్యమీద యెందుకు బాధపడుతున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు ప్రొక్యూర్మెంటు, రేషనింగు, కంట్రోల్సు ఉండకూడదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను మొన్న ప్రొడ్యూసర్సు ఫోరం జరిగింది అక్కడ కూడా శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు హాజరైనారు వారుకూడా ప్రొక్యూర్మెంటు యెందుకు ఉండాలి, యీ పద్ధతి యెందుకు అనుసరించాలి అన్నారు, వారుకూడా కంట్రోల్సు కోరడంలేదు. అందుచేత ప్రభుత్వం ఆలోచించి సాధ్యమైనంత త్వరలో రద్దుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను ప్రభుత్వం మాట్లాడితే యేదయినా కావాలంటే యిరిగేషనుగురించి డబ్బు కావాలంటే ప్రాజెక్టులకు డబ్బు కావాలంటే ప్లానింగు కమీషను పైన పడతారు. ప్లానింగు కమీషను యెందుకున్నదో నాకు అర్థం కావడంలేదు ప్రతిదానికి ప్లానింగు కమిషను పర్మిషను కావాలంటున్నారు. ఎలెక్టెడు బాడీ అయినవారు ప్లానింగు కమిషను చెప్పినట్లు యెందుకు చేయాలో నాకు

అర్థం కావడంలేదు. పల్లెటూరిలో తోలుబొమ్మలాట ఉన్నట్లు వాడు యెలా ఆడిస్తే అలా ఆడుతున్నట్లున్నది ప్రభుత్వ ధోరణి ఆ పద్ధతిలో ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్లానింగు కమిషను చేతిలో కీలుబొమ్మలము ప్లానింగు కమిషను చెప్పింది చేస్తాము, వ్యక్తిగత ధోరణిలేదని యెందుకు అంటున్నారో నాకు తెలియదు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వంశధార ప్రాజెక్టు ఉన్నది మొట్టమొదటిసారి 55-56 సంవత్సరం బడ్జెటులో గవర్నరు త్రివేదీగారు ప్రవేశపెట్టారు గొట్ట దగ్గర డాము కట్టాలని, సింగిడ దగ్గర రెగ్యులేటరు రావాలని ప్లానింగు కమిషనుకు రికమెండు చేశారు త్వరలో పూర్తి చేస్తామని 15 సంవత్సరాల క్రిందట చెప్పినమాట యెక్కడున్నావే గొంగళీ అంటే వేసిన చోటనే ఉన్నాను అన్నట్లు వంశధార ప్రాజెక్టు యే పరిస్థితిలో ఉందో అర్థంకావడం లేదు 15 సంవత్సరాల క్రిందట గవర్నరు 5 సంవత్సరాలలో పూర్తిచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామన్నది యింతవరకు ప్లానింగు కమిషను పర్మిషను రాలేదని పరిస్థితిలో ఉంది అంటే గవర్నమెంటును యీ విధముగా అర్థముచేసుకోవాలని బాధపడుతున్నాను. ఒకేసారి యిన్ని ప్రాజెక్టులు, శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగరు, పోచంపాడు, తుంగభద్ర, యిటువంటివి అన్నికూడా ప్లానింగు కమిషను పేరుతో ప్రారంభించి యించుమించు అన్ని డిపార్టుమెంటులు సృష్టించి 13 ఛీఫింజనీర్లు పనిచేస్తున్నారంటే సిబ్బంది జీతాల క్రింద ఖర్చుపెట్టి నాగార్జునసాగరుకు డబ్బులేదని చిప్ప పట్టుకుని బయలుదేరే పరిస్థితి సెంట్రలు గవర్నమెంటుకు ఉంది డబ్బులేని పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు ప్లానింగు పేరుతో యిన్ని ప్రాజెక్టులు ఒకేసారి యెందుకు ప్రయత్నం చేయాలని అడుగుతున్నాను. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుగురించి యించుమించు ఆయిదారు కోట్లు ఖర్చుపెట్టారని వింటున్నాను. అక్కడ చేసినపని యేమిటి? గ్రాయిను, నీటి మళ్లింపు కట్టించారు దానికి 5 6 కోట్లు ఖర్చుపెట్టారు దానివల్ల రైతులకు యెన్ని భూములను వ్యవసాయం క్రిందికి తీసుకు వచ్చారో అర్థం కాలేదు. ప్లానింగు కమిషను పర్మిషను యిచ్చిందా, టెక్నికలు శాంక్షను ఉందా లేదా అని అడుగుతున్నాను

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—దేనికి ॰

శ్రీ యస్. జగన్నాథం —శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—యేమి మాట్లాడుతున్నారో, ఒకసారి పోయి చూచి రండి. ఏదో కన్నం త్రవ్వడానికి 5 కోట్లు అంటున్నారు. what is the point

శ్రీ యస్ జగన్నాథ:—నీరు మళ్లింపు చేయడానికి 5 కోట్లు ఖర్చుపెట్టారని విన్నాము. అందుచేత యింతవరకు ఫలితం ....

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —5 కోట్లు కాదు, 10 కోట్లు ఖర్చయినది.

శ్రీ యస్. జగన్నాథం — మళ్లింపు పథకానికి .

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — మళ్లింపు పథకం కాదు It is part of the project

శ్రీ యస్ జగన్నాథం —అంతవరకు ఖర్చుపెట్టవలసిన అవసరంలేదు. 10 కోట్లు అనవసరంగా ఖర్చుపెట్టారు అంతకంటె చాలా తక్కువలో చేయవచ్చునని విన్నాము

పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు వుంది. 1955 లో దానిని సృష్టించారు. 1959 లో సమితులు, జిల్లా పరిషత్తుల చట్టాన్ని తీసుకువచ్చారు. 12 సంవత్సరాలవుతోంది. ఇందులోవున్న Posts ను ఇంతవరకు పెర్మనెంటు చేయకపోవడమువల్ల ఎక్కువ మంది పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటునుంచే retrench అయినారు. సూపర్‌వైజర్సు. ఇంజనీర్సు 4, 5 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్నవారు retrench అయినారు. మిగిలిన డిపార్టుమెంట్సులో సంవత్సరం క్రిందట recruit అయినవారు continue అవుతున్నారు. ఎందుకు ఈ cadre posts ను fix చేయలేదు ఇప్పుడయినా cadre post ను fix చేసి బయటకు పోయిన కనీసము టెక్నికల్ ఉద్యోగస్థులకయినా సదుపాయాలు కలుగచేయాలని కోరుతున్నాను

పంచాయతీ ఎన్నికలు జరిగినపుడు ఏకగ్రీవముగా ఎన్నికలు జరిగినవాటికి prizes ఇస్తామని prizes ఇచ్చారు. దానిలో 1/3 rd amount pay చేశారు. 20 సంవత్సరాలైనా మిగిలిన 2/3 rd amount ఎందుకు pay చేయలేదో అర్థము కాలేదు. డబ్బులేదని అంటున్నారు. ప్రభుత్వముతో ఏకీభవిస్తాను కాని డబ్బు ఏదో వస్తుందని చెప్పడమువల్ల చేతిలోవున్న డబ్బు ఖర్చుపెట్టి ఏవో కొన్నిపనులు చేశారు. ఆ పనులగురించి ఖర్చుపెట్టినది అయినా pay చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. Matching grants రూపములో అయినా జిల్లా పరిషత్తులను వెంటనే direct చేసి పనులు చేసినచోట ఆ బిల్సును pay చేయాలి అని మనవిచేస్తున్నాను

ఇక్కడ మీటింగ్ జరుగుతున్నప్పుడు జిల్లా పరిషత్తుమీటింగ్ జరిగితే వెళ్లడం కష్టము అనేదానిపైన Privilege motion వస్తే తమరు రూలింగ్ ఇస్తూ direction ఇచ్చారు. 3 మీటింగులకు వెళ్ళకపోతే disqualification వస్తుంది. ఏవో కారణాలచేత 3 వ మీటింగుకు వెళ్లకపోతామా అని మొదటి రెండు మీటింగులకు హాజరు కారు. 3వ మీటింగుకు హాజరయ్యే సమయానికి ఇక్కడ మీటింగ్‌లోవుండే పరిస్థితిగా వచ్చు. ఇక్కడనుంచి పోయి అక్కడ హాజరై, ఇక్కడకురావడము కష్టమవుతుంది. అక్కడ 3వ మీటింగ్ ఇక్కడ సెషన్ జరుగుతున్నప్పుడు జరిగితే మెంబరు disqualification incur కాకుండా ఏమైనా సవరణతెస్తే బాగుంటుందని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకునివస్తున్నాను.

Retrenchment అంటున్నారు. ఎందుకు చేస్తున్నారు అంటే 10% economy అంటున్నారు దీనిలో ఎంతమంది ఏ ఉద్యోగస్థులు పోయారో అర్థం కావడములేదు. లెక్కచూస్తే L D Cs U D.Cs Peons ఇలాంటి చిన్న ఉద్యోగులే ఎక్కువ మంది retrench అయినారు కాని ఒక్క గెజిటెడ్ ఆఫీసరుకూడ effect అయినట్లు లేదు. Retrenchment, 10% economy అంటూ డబ్బు ఏ విధంగా ఖర్చుపెడుతున్నారో 1, 2 విషయాలు మనవిచేస్తాను జనరల్ డిబేటు సందర్భములో నేను అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానములాలేదు ప్రతి జిల్లాకు జాయింటు కలెక్టరును, డెప్యూటీ డైరక్టరు ఆఫ్ అగ్రికల్చర్‌ను, Additional Superintendent of Police ను వేయడానికి proposals వున్నవని విన్నాను. ఇప్పుడున్న కలెక్టరుకు, డెప్యూటీడైరెక్టరుకు పనులు లేక బాధపడుతూ వుంటే ఇటువంటి cadre posts ను అదనముగా సృష్టించడానికి

కారణము అర్థము కావడములేదు. వందలకొలది 2, 3 సంవత్సరాలు సర్వీసువున్న వారు ఉద్యోగాలుపోయి తిండిలేక బాధపడుతూవుంటే ఎందుకు ఆ పోస్టులు create చేస్తున్నారో అర్థముకావడము లేదు.

V.L Ws కి training ఇస్తున్నారు. గోపన్నపాలెం, సామర్లకోట, కాళహస్తి లలో training ఇస్తున్నారు. ఒక సంవత్సరానికి కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెడుతున్నారు అని లెక్కలవల్ల తేలినది. ఇప్పుడు training అయివున్న V L Ws ని selec చేసి జిల్లా పరిషత్తులు ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితులలో, వచ్చేకాలములో వీరిగతి ఏమిటో తెలియని పరిస్థితులలో, ఈ నాడు 10% economy అని ఉద్యోగులను తీసి వేస్తున్న సందర్భంలో ఈ training క్రింద ఎందుకు ఖర్చుపెడుతున్నారో అర్థము కావడము లేదు. 5 th report on Appropriation Accounts 1963–64 చూస్తే ఏ విధంగా ఎంత డబ్బు ప్రభుత్వము నష్టపోతున్నదో వేరే చెప్పనక్కర లేదనుకొంటాను. డెమరేజి చార్జెస్ అని ఒక అయిటెమ్ యిచ్చారు. The State Electricity Board entrusted to the State Port Office, Madras, the work of clearing and forwarding the consignments received from M/s Hitachi Limited, Japan, for the Thermal Power Station at Nellore. దీన్ని గురించి ఇంచుమించు 10 లక్షలు డెమరేజి చార్జెస్ క్రింద ఖర్చు పెట్టారు అంటే ప్రభుత్వాన్ని గురించి ఏమనుకోవాలో అర్థము కావడము లేదు చిన్న కాలువ కావాలి లక్ష రూపాయలకంటె ఎక్కువ ఖర్చు కాదు అంటే డబ్బు లేదని అంటారు ఈ డెమరేజి 3 items పైన చూపిస్తున్నారు. The Committee desired to know the total amount of demurrage paid so far at the Ports of Madras and Visakhapatnam since the formation of the Board. The Chief Engineer stated that Rs. 3,24,768 were paid as demurrage charges at Madras for the Tungabhadra Hydro-Electric Scheme and Rs 2.34 lakhs at Visakhapatnam Port for the Sileru Project. The Chief Engineer further stated that in respect of the Nellore Thermal Power Station the up-to-date figure of demurrages paid was Rs 4.13 lakhs ఇంచుమించు 10 లక్షలు డెమరేజ్ క్రింద ఖర్చు పెట్టారు అంటే ప్రభుత్వము ఎంత గుడ్డిగా ఆచరిస్తున్నదో అర్థము కావడము లేదు ఈ విధంగా దుబారా చేస్తూంటే డబ్బు ఏ విధంగా వుంటుంది? ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసు కమీషను వుంది. చాలమంది సభ్యులు అనేక విమర్శలు చేస్తూనే వున్నారు. ఉద్యోగాలు సర్వీసు కమీషను ద్వారా ఇవ్వాలని చెప్పుతున్నారు. కాని గవర్నమెంటు కొన్ని cadre posts Service Commission purview లేకుండా చేసి ఉద్యోగాలు ఇస్తున్నారు. కమీషను రాబోయే కాలములో అయినా, చిన్న ఉద్యోగమయినా, పెద్ద ఉద్యోగమయినా సర్వీసు కమీషను ద్వారానే నియమించే పద్ధతి పెట్టడము మంచిది. ఇప్పుడున్న మెంబర్సు చాలకపోతే ఇంకొక 2, 3 మెంబర్సును వేసుకొన్నా అభ్యంతరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల సర్వీసు కమీషను purview నుంచి తప్పించకుండా ఉద్యోగులను నియమించాలని మనవి చేస్తున్నాను. Education Department లో 2 Directorates వున్నవి. ఒక Directorate ని ఎందుకు రద్దు చేయకూడదు. అది అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారి అభిమతానికి భిన్నముగా పరీక్షా పత్రాల suspension అని 23 వ తేదీన పేపర్సులో వచ్చినది. దీనికి రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఏమి

సమాధానము చెబుతారో చూడవలసి వుంది. Strike చేసిన వతందారులతో మాట్లాడి strike call off చేస్తే వారిపై vindictive action తీసుకోకుండా కాపాడుతామని రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు హామీ యిచ్చారు అని విన్నాము V Os meeting Hyderabad West Taluk అని తహశీల్దారు గ్రామోద్యోగులు హాజరు కావాలని 11–7–67 న నోటీసులు పంపారుట గ్రామోద్యోగులందరు హాజరయ్యారు. తహశీల్దారు డెప్యూటీ కలెక్టరుతో ఎక్కడికో పోయి రాత్రి 10 గంటలకో వచ్చి వీరు ఎవ్వరూ లేరని చెప్పి–మనస్సులో ఏమి వుందో–duty నుంచి dismiss చేసినట్లు వెంటనే ఒక మెమో పంపించారు. మీటింగుకు హాజరు కావాలని 11–7–67 న నోటీసు యిచ్చారు మీటింగు 15 వ తేదీన. 15 న మీటింగు హాజరు కాలేదని 18–7–67 న వీరందరిని oust చేస్తూ memo లు పంపించారు. మంత్రిగారు హామీ వుందంటున్నారు. స్ట్రయిక్ కాలాఫ్ చేసినప్పటికీ విండిక్టివ్ యాక్షన్ తీసుకోవాలని స్ట్రయిక్‌ను మనస్సులో పెట్టుకొని ఉద్యోగులను తొలగించాలని పెద్దలు చెబుతున్నారు. ఆ ఉద్యోగులకు వెంటనే ఉద్యోగం ఇప్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య — అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఒకటి రెండు విషయాలు ప్రభుత్వం ముందు పెట్టటానికి నేను నిలబడుతున్నాను. మనకు ఒకటి, రెండు, మూడు పంచవర్ష ప్రణాళికలు అయ్యాయి. 4 వ ప్రణాళికను అమలు జరుపుకొంటున్నాము. పంచవర్ష ప్రణాళికలు అమలు జరపటంద్వారా దేశంలో అందరకూ ఉద్యోగాలు కల్పించగలం అన్నది మనధీమా, కాని వాస్తవానికి 16,17 సంవత్సరాలు గడిచిన తరువాత మనం ఒకసారి పల్లె ప్రాంతాలకు వెళ్ళి చూస్తే మన దేశంలో జనాభా నిరుద్యోగులుగా వున్నారా, ఉద్యోగాలు కలిగి వున్నారా అన్న విషయం బాగా స్పష్ట పడుతుంది. మంత్రులు పదేపదే బస్తీలకు, సెమి అర్బన్ ఏరియాలకు వెళ్ళి రావటంతో సంతృప్తి పడకుండా ప్రతి గ్రామానికి వెళ్ళి వీరు నిరుద్యోగులుగా వున్నారు, వారు నిరుద్యోగులుగా వుండటానికి కారణం ఏమిటనే విషయాన్ని సమగ్రంగా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను ఒకవేళ సమగ్రంగా పరిశీలించటానికి అవకాశం లేకపోతే, తాహతు లేకపోతే దానికొక కమిటి రాష్ట్ర స్థాయిలో ఏర్పాటు చేయాలి. ప్రభుత్వం చాలా ఆలోచనలు చేస్తూ వుంటుంది కాని ఆ ఆలోచనలు సరైనవి కావు. అంతేకాదు, వారు సమిష్టిగా ఆలోచించి నిర్ణయాలు చేయలేకపోతున్నారు. అందుచేత ఈవేళ చేతివృత్తుల మీద ఆధారపడ్డవారు నిరుద్యోగులై కుమిలిపోతున్నారు. ఇవేళ ఖాది బోర్డు గురించి ఒక ప్రశ్న వచ్చింది. దానికి సంబంధించి ఒక సమాధానం ఇచ్చారు. ఒక్కొక్కరికి 15 వేల రూపాయల ఖాది అరువు మీద అమ్మకం చేసినట్లు కన్పిస్తోంది. ఆ బాకీలు రాకపోతే దావాలు వేస్తామని చెప్పారు. వసూలు అవుతాయో లేదో దేవుడికే తెలుసు. వాస్తవానికి ఎవరికి సహాయం చేయాలో వారికి చేరుతున్నదో లేదో ఆలోచించాలి. ఈ నెల 3,4 తేదీలలో పరిశ్రమల మంత్రిగారు చెప్పారు. మామాటలు నమ్మండి, విశ్వసించండి, మేము 14 లక్షల రూపాయిలు ప్రాథమిక చేనేత సహకార సంఘాలవారికి ఇవ్వవలసివున్న 75 లక్షలలో పంపకం చేస్తున్నాము అని. ఈ రోజుకు ఒక పైస కూడా ఒక్క సంఘానికి కూడా రాలేదు. ప్రభుత్వం ఎంత మందకొడిగా నడుస్తున్నదో దీనిని బట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు. నేను

కూడ ప్రాథమిక సంఘానికి అధ్యక్షున్ని, మంత్రిగారు ఎంత లేచి నిలబడటానికి ప్రయత్నించినా నేను చెప్పిన దానిని నేను రుజువు చేస్తానని చెబుతున్నాను ఈ క్షణంవరకు కూడా 14 లక్షలలో ఒక్క కాని కూడా ఒక్క ప్రాథమిక సంఘానికి రాలేదని ఛాలెంజి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు ప్రభుత్వం విధానం ఏవిధంగా వున్నదో ఉదాహరణ చెప్పాలంటే ఇది ప్రజా ప్రభుత్వం అయినప్పటికి మందకొడిగా నడుస్తున్నది. భద్రాచలం అడవుల్లో పెద్ద పెద్ద పాములు వుంటాయి. పూర్వం భద్రాచలంకు పోవాలంటే రైళ్ళు కార్లు లేవు అడవి వెంటనడిచి వెళ్ళేవారు. యాత్రికులు అడవిలో రాత్రి అయిన పిదప వంట చేసుకోటానికి ప్రయత్నం చేసేవారు చెట్టు మొదటకు చేరతారు. 2 వేళ్ళు కన్పిస్తాయి. మాను కన్పిస్తూవుంటుంది రెండు వ్రేళ్ళు రెండు గడ్డలుగా కన్పిసాయి వాటి మీద తప్పేళాపెట్టి చెత్తా చెదారం ప్రోగు చేసి పుల్లలు పెట్టి పెగచేసి అన్నం వండుతుంటూ వుంటారు. అన్నం కుతకుతలాడే సరికి తపేళా బోర్లపడుతుంది. తప్పేళా క్రింద వున్న పేర్లలో కొండ చిలువతోక వుంటుంది. తల ఎక్కడో చెట్టు మీద వుంటుంది దానికి అంత వేడి సెగ తగిలితే కాని చివరితోక కదపలేని పరిస్థితివుంటుంది అలాగే ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వాలు. ప్రజాభిప్రాయం మన్నించాలి అనేది లేదు అంత సెగ తగిలినప్పుడు మాత్రమే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. శాంతియుతంగా కాని, న్యాయమైన మార్గాలలో కాని ఏదైనా వ్యవహారాలు పరిష్కరించుకోవాలంటే సాధ్యంకాని పరిస్థితులు ఇవేళ వున్నాయి కాన్సిట్యూషనల్‌గా ఆలోచిస్తే కూడా పెద్దల సమస్యలనే ప్రభుత్వాలు పరిష్కరిస్తున్నాయి కాని పేద ప్రజల సమస్యలు పరిష్కరించటంలేదు. చివరకు పత్రికా ప్రపంచానికి కూడా పేద ప్రజలంటే గిట్టదు. దురదృష్టవశాత్తూ రాష్ట్రంలో లక్షలాది మందిని పీడిస్తున్న అనేక సమస్యలు ఉంటే ఆ సమస్యలకు పత్రికలలో ప్రాధాన్యంలేని దుస్థితి ఇవేళ దేశంలో ఏర్పడింది కాబట్టి పేదలకు దిక్కు మొక్కు కన్పించటంలేదు. అయితే ఎవరైతే అరాచకం చేస్తారో, ఎవరైతే దౌర్జన్యం చేస్తారో, ఎవరైతే దుండగాలు చేస్తారో, ఎవరైతే ఆస్తులను నష్టపెడతారో వారి విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచించేటట్లు వుంది. అయ్యా బాబూమాకు ఇవ్వవలసిన ఋణాలు ఇవ్వండి అంటే వినేస్థితిలో లేదు. ఆ డబ్బు ఇవాళ ఎప్రొప్రియేషన్ బిల్లుకు సంబంధించిన 300 కోట్లలో ఎందులో adjust కు సాధ్యంకాదు? ప్రభుత్వానికి మనసులేదు చేనేత పారిశ్రామికులకు సహాయం చేయాలని మనసులో లేదు. 75 లక్షలు ఈ ప్రభుత్వానికి సమీకరించుట సాధ్యం కాదంటే ఎలా విశ్వసించాలని అడుగుతున్నాను బ్రహ్మాండమైన వరదలు వచ్చి ఆస్థిపాస్థులు కొట్టుకపోతే అక్కడ 50 లక్షలు ఖర్చు పెట్టాలంటే కాబినెట్ సమావేశమై, మామూలు బడ్జెటు ప్రొవిజన్ లేకపోయినా అక్కడ ఖర్చు పెట్టి మళ్ళీ ఎసంబ్లి ముందుకు సప్లిమెంటరి గ్రాంట్సుగా రావటంలేదా అని అడుగుతున్నాము. ప్రతి సంవత్సరం ఎన్నో కోట్ల రూపాయలు సప్లిమెంటరి గ్రాంట్స్‌గా తీసుకొని శాసన సభకు వస్తున్న ఈ ప్రభుత్వానికి చేనేత పారిశ్రామికులకు 75 లక్షల రూపాయలు కేటాయించటం సాధ్యంకాదా? ఇండస్ట్రియల్ ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషన్ 254 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చిందికాక 75 లక్షలు ఇచ్చారు. ఎంత మందికి ఉద్యోగాలు కల్పిస్తున్నారు? అదే విధంగా స్మాల్‌స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ ఫైనాన్షియల్ కార్పొరేషన్‌కు

36 లక్షలు ఇచ్చామన్నారు. అందులో ఎంత మందికి ఉద్యోగాలు కల్పించారని అడుగుతున్నాను డబ్బు లేని స్థితిలో మనంవున్నాము. ఎప్రొప్రియేషన్ బిల్లు లాంఛనప్రాయంగా శాసన సభముందుకు వచ్చేది తప్ప 2,3 సంవత్సరాల క్రితం డిపార్టుమెంటల్ హెడ్స్ తయారు చేసినవి వస్తున్నాయి. ఇక్కడ vote తీసికొంటారుకాని ఖర్చు పెట్టినప్పుడు ప్రభుత్వ ఇష్టానుసారం ఖర్చు పెడతారు కాని మన బడ్జెటులోని వ్యవహారాలు అమలు జరుగకుండా పోతున్నాయి. బడ్జెటులో లేని వ్యవహారాలు చాలా అమలులోనికి వస్తాయి జగ్గరి తప్ప వాస్తవాన్ని బేస్ చేసుకొని ప్రభుత్వం నడుస్తున్నదా అని అడుగుతున్నాను. మామూలుగా ఫండమెంటల్‌గా ఆలోచిస్తే అనేక స్కీములు శాసన సభ అంగీకరించేవి అమలులోకి రావు శాసన సభ ముందుకు రాకుండా కోట్ల కొలది రూపాయలు వ్యయపరచి సప్లిమెంటరి గ్రాంట్స్ పేరుతో సభ్యుల ఆమోదం పొంది వ్యవహరిస్తున్నదా లేదా అని అడుగుతున్నాను.

[Sri T S Murthy in the Chair]

రాష్ట్ర మొత్తం మీద లక్షల మంది చేనేత పారిశ్రామికులు తిండిలేకుండా బిచ్చమెత్తుకొనే దుర్భర దారిద్ర్య పరిస్థితిలో వున్న విషయం గ్రహించకుండా డబ్బు ఇవ్వటానికి ముందుకు రాకుండా మంత్రులు ఎన్ని వాగ్దానాలైనా చేయవచ్చును. వారు చెప్పిన మాటలకు ప్రాధాన్యత వుండాలి కాని ఈ మంత్రులు చెప్పేమాటలు ప్రజలను మభ్య పెట్టటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి కాని ఈ రోజు వరకు వారికి ఒక్క కాని కూడా ఇప్పించలేని ప్రభుత్వ చర్యను ఏమనాలి? మామూలుగా నేను నిజంగా ఈ మతానికి సంబంధించిన వాడిని కాబట్టి ప్రభుత్వ చర్యకు గర్వించలేక పోతున్నాను వాస్తవానికి మతం మంచిది అయినా మఠాధిపతులు మంచిగా లేరు. వారిలో మార్పు కావాలి. ప్రజాస్వామ్యాన్ని బలపర్చుకోవాలంటే మార్పు కావాలి ప్రజాస్వామికం బలపడటం మన లక్ష్యం అనుకొన్నప్పుడు ప్రభుత్వంలో వుండే పెద్దలు తమ విధానాలను మార్చుకోవాలని నేను నొక్కి చెబుతూ ఇంతటితో సెలవు తీసికొంటున్నాను

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, అసెంబ్లీలో బడ్జెటు డిమాండ్స్‌పై సుదీర్ఘంగా జరిగిన చర్చల అనంతరం, ఈనాడు అప్రోప్రియేషన్ బిల్లు రాజ్యాంగరీత్యా రావలసివస్తున్నది. దీనిపైన మన చర్చలలో వచ్చిన ముఖ్యమైన అంశాలమీద, సభాముఖాన మా ఉద్దేశ్యాలను చెప్పడం అవసరమని భావిస్తాను. ఈ చర్చలలో ముఖ్యంగా, ప్రస్ఫుటంగా గోచరమైన అంశము నిరుద్యోగ సమస్య ఈ విషయమై అన్నివైపులనుంచి గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. దాదాపు ఒకలక్ష నలభయివేలమంది నిరుద్యోగులుగా ఉన్నట్లు ఎంప్లాయిమెంటువారి లెక్కలప్రకారము తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అమలుజరిపిన 10% cut తో మరొక 50 వేలమంది నిరుద్యోగులు కాబోతున్నారని తెలిసినది. ఈ విధముగా దాదాపు 2 లక్షలమంది నిరుద్యోగులు అవుతున్నారు ప్రభుత్వం ఏదో పరిశీలిస్తున్నామని శాంతిపూర్వక వచనాలు పలికితే ప్రయోజనం లేదు ఇది అత్యవసరమైన సమస్యగా భావించి, దీనిని పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకోవాలి మూడు ప్రణాళికలు అయినతరువాత నాలుగవ ప్రణాళికా కాలంలో ఒక సంవత్సరం పూర్తి అయిన తరువాత, ఈ రోజున 2 లక్షలమంది నిరుద్యోగులు ఉన్నారు ఈ సమస్యా పరిష్కారానికి ఎంతో బాధ్యతతో, ఎమర్జెన్సీలో

పనిచేసినట్లు పనిచేయకపోతే, దీనిని మనం పరిష్కరించలేము. అందుకు పూనుకోవాలి అంతేకాని ఏదో సాంప్రదాయ పద్ధతులలో రథం సాగిపోతున్నదని సంతోషముతో ఊరుకోరాదు మనం ప్రజలకు చేసిన వాగ్దానాల సంగతి మరువకూడదని మరొకసారి మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక ఆహార సమస్య ఉంది ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. ఒక సంవత్సరంలో పది points పెరిగిపోయింది, ప్రభుత్వం కంట్రోల్సు రేషనింగులు పెడుతున్నది. కాని ధరలు పెరిగిపోవడంవల్ల ప్రజలను కంట్రోల్సుపై విశ్వాసం సడలుతోంది. ఉప్పుతో తొమ్మిది వస్తువులు ప్రతి సామాన్యునికి కావలసినవే. ఆ వస్తువులపై కంట్రోలు ఎవరికి ఉంది? గ్రామాలలో ప్రజలుపడే బాధలు ఎవరు చూస్తున్నారు? ప్రతి వస్తువు రోజురోజుకు పెరిగిపోతున్నది. అధిక ధరలతో సతమతమౌతున్నారు. ఈ విషయం మంత్రులదృష్టిలోకి ఎప్పుడు అయినా వచ్చిందా? మంత్రులు ''చూస్తున్నాం చేస్తున్నాం'' అని సమాధానం చెబుతూ ఉంటారు నేను సిద్ధాంతాల జోలికి పోవడం లేదు.

(Mr Deputy Speaker in the Chair)

కంట్రోల్సుపెట్టి సామాన్య మానవునికి అన్ని వస్తువులు అందుబాటులో, సక్రమమైన ధరలకు అందేటట్లు చేయుట ప్రభుత్వ కనీస ధర్మము ఇలా ధరలు పెరిగిపోతోంటే తక్కువ ఆదాయాలవారు, తమ D A. లను పెంచమనికోరడంలో తప్పు ఏమిటి? అసలు fundamental గా ప్రభుత్వమే ఆహారధాన్యాలను సేకరించి, నిత్యజీవితావసర వస్తువులను సేకరించి state trade చేయడానికి పూనుకోవడం, దాని ప్రధాన కర్తవ్యం కాదా? ఎంతకాలం అని దీనిని పోస్టుపోన్ చేస్తారు? ప్రభుత్వం నడుపుతున్న ప్రతి పరిశ్రమలోను నష్టం వస్తున్నది కాబట్టి, ఆహారధాన్యాలలో state trade ను మేము చేయదలచలేదని అనడం సమంజసమా? ప్రభుత్వ వ్యాపారంలో నష్టం ఎలా వస్తున్నది? దుబారా ఎక్కువచేస్తున్నారు ప్రభుత్వంయొక్క అసమర్థతవలన నష్టం వస్తున్నది కాని మరొకటి కాదని మనవిచేస్తున్నాను సోషలిజం ప్రజాస్వామ్యం అని కబుర్లు చల్లడంవలన ప్రయోజనం ఏమీ లేదు. ఈనాడు పెరిగిపోతున్న ధరలను అరికట్టడానికి, ప్రజలయొక్క జీవిత పరిమాణాలు తగ్గిపోకుండా కాపాడడానికి ప్రభుత్వం చేస్తున్న చర్యలు ఏమిటో తెలుసుకోగోరుచున్నాను సామాన్యప్రజల జీవితస్థాయిని పెంచడానికి పూనుకోవాలి. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఎక్కడో ఒకచోటనుంచి begin చేసి యింత చేశామని చెప్పండి తప్పక మేము హర్షిస్తాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన అధికారాలను తాను assert చేసుకొని కేంద్రంమీద ఆధారపడకుండా ప్రజాహిత కార్యాలకు పూనుకొంటే ప్రజల మన్నన పొందుతారు. పేరు ప్రఖ్యాతులను పొందుతారు అందుచేత వెంటనే ఆహారధాన్యాలను state trading ను అమలుపరచాలి. అలా చేయక గుత్తాధికారాలను బలపరుస్తూ, గుత్తాధిపత్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తూ, అక్షాధికారుల వైపు మొగ్గుతూ, ప్రజల సమస్యలపై చెలగాటం ఆడుతూ, దేశంలో దారిద్ర్యాన్ని పెంచుతారా, తేల్చుకోవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది. ప్రజల సమస్యలయెడ ప్రభుత్వం చూస్తూకూర్చోవడం

సహించరాని విషయం పాత బ్యూరోక్రెసీ పద్ధతులమీద ఆధారపడుతూ అభివృద్ధి చేస్తామంటే అది సాధ్యమయ్యే విషయం కాదు ఈరోజు మీరు అమలుజరుపుతున్న controls, Rationing వల్ల ప్రజలకు న్యాయం చేకూరడంలేదు నిజంగా ప్రజలకు మేలు చేకూర్చడానికే మీరు అమలుజరుపదలుచుకుంటే ఒక plan ప్రకారం అమలు జరపండి. మీరు అనుసరించే విధానాన్ని పకడబందీగా, సామాన్యమైన ప్రజలను దృష్టిలో పెట్టుకొని వారి యోగక్షేమాలకు వారి జీవితప్రమాణాల అభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయండి గుత్తవ్యాపారస్థులను, కోటీశ్వరులను, బ్లాక్‌మార్కెట్ దారులను దూరంగా ఉంచి, ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తే తప్ప ఆహార సమస్య పరిష్కారం కాదు. అంతవరకు ఈ ప్రభుత్వం దీనిని పరిష్కరించలేదు. ఈనాడు ప్రజలు ఏదైనా సాధించుకొన్నారంటే, అది ఈ ప్రభుత్వ చర్యలవల్ల వారు సాధించుకొన్నది కాదు. వారి పోరాటాలద్వారా, వారి ఐక్యసంఘటనవల్ల మాత్రమే వారు సాధించుకొన్నారు.

ఈ పెరుగుతున్న ధరలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, తక్కువ జీతాలు తీసుకొనే వారికి మేలుచేయాలనే సంకల్పంతో ప్రభుత్వం Pay Commission ను వేశారు. ఏదో బ్రహ్మాండమైన రిపోర్టు వస్తుందని ఆశించారు ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి అనేక pay scales ను integrate చేసి క్రమబద్ధంచేసి, న్యాయబద్ధంచేసి, సోషలిజానికి దగ్గరలో ఆచరణయోగ్యమైన రిపోర్టు యిస్తారని ఆశించారు. ఆఖరికి ఏమైంది? కొండను త్రవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లుఅయింది. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి సదుపాయాలుకూడా పోయాయి. 20 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్య అనుభవం తరువాత, 70 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్య పోరాట ఉద్యమ ఫలితంగా మనం ఏర్పరచుకొన్న ప్రజాస్వామ్య పరిపాలనలో కనీస వేతనం 50 రూపాయలు. 50 రూపాయలు కనీసవేతనం ఉంటే 1800 రూపాయలు మాగ్జిమమ్ ఉన్నది. అంటే తారతమ్యాలు 1 : 36 నిష్పత్తిలో ఉన్నాయి. ఇంత తేడా ఉంటే ఇది ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వమా? ఇది సోషలిజానికి దగ్గరలో ఉన్నదా? ఈ ప్రభుత్వం చెప్పే సోషలిజం సోషలిజమా? అని అడుగుతున్నాను. ఈ pay scales 60, 70 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యచరిత్రను వంచవచేసేదిగా లేదా? ఈ 20 సంవత్సరాలలో ప్రజలకు మీరు యిచ్చిన వాగ్దానాలు, ఆశలు అన్నీ ఒట్టి భ్రమలుగానే నిలిచిపోయాయి. వందరూపాయిలు జీతం అంటే, ఒక భాగ్యవంతునకు హోటలులో అయ్యేంత ఖర్చుకాదు కనీస జీతం 100 రూపాయలు ఉండాలని మనము ఎన్నో రోజులనుంచి కోరుతున్నాము. పూర్తిగా పేదరికం పోకపోయినా, ఒకపూట తినడానికి అయినా దొరికిపోవాలికదా! అసలు మీరు పేదప్రజానీకంయొక్క సమస్యలగురించి ఎందుకు ఆలోచించరు? పాత బ్యూరోక్రసీ పద్ధతిలో పెట్టుబడిదారీ పద్ధతులలో ఆలోచన సాగించేంతవరకు మీకు solution కనపడదు. శాసనసభలలో మాత్రం యుక్తిగా సమాధానాలు చెబుతూ ఛలోక్తులు విసురుకొంటూ సమాధానాలు చెప్పినంతమాత్రాన ప్రజా సమస్యలు పరిష్కారం కావు. అసలు మీ కార్యక్రమము ఏమిటని అడుగుతున్నాను.

ఈనాడు 50 లక్షలమంది వ్యవసాయకార్మికులు ఉన్నారు. తెలంగాణాలో సరాసరి ఆదాయం సంవత్సరానికి 250 రూపాయలు, అంటే నెలకు 25

రూపాయలుకూడా లేదే? ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కొద్దిగా హెచ్చుగా ఉన్నప్పటికి, అక్కడ ఆస్తిపాస్తులతో ఆదాయాలతో పోల్చి చూస్తే అదికూడ తక్కువే వారి సంగతిఏమని అడిగినప్పుడు మంత్రిగారు యిచ్చే సమాధానం ఏమిటి? B D O ల ద్వారా, S E O ల ద్వారా V L.W. ల ద్వారా రైతులతో చెప్పి "అయ్యా వారి వేతనాలు పెంచండి. వారి స్థితిగతులు మెరుగుపరచండి" అని అంటే మెరుగుపడతాయా? భూస్వాములను ప్రార్థిస్తే పనులు జరుగుతాయా? మంత్రిగారు ఈవిధంగా సమాధానం చెబితే, వారు (భూస్వాములు) భయపడతారా? Minimum wages పెట్టి గ్రామాలలో ధైర్యంతో సాహసంతో అమలుజరపాలి. అసలు మీరు ధైర్యంతో సాహసంతో నిర్ణయాలు తీసుకోరు? ప్రజాస్వామ్య వత్తిడివల్లనైతేనేమి, ప్రజాందోళలనవల్లనైతేనేమి కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకొన్నా, వాటిని అమలుజరిపే గ్యారంటీ లేదు. భూస్వాముల ఒత్తిడికి లొంగిపోతున్నారు. వారినిబుజ్జగిస్తే మీకు ఎట్టి లావాదేవీలు ఉండవని అలా చేస్తూండవచ్చు. ఆ పద్ధతిమాని ప్రజలపక్షాన నిలబడి వారి సమస్యలు పరిష్కరించడానికి ముందుకురండి. అప్పుడు మీకుప్రజాసహకారము,మా సహకారంకూడ లభిస్తుంది భూస్వాముల ఒత్తిడికి లొంగకండి. అలాగాక వారిఒత్తిడికి లొంగితే అది మీ అసమర్థతకు చిహ్నంకాదా అనిఅడుగుతున్నాను నిజంగా ప్రజల సమస్యలకు అర్థం చేసుకుంటే, దాని ఆచరణలోపెట్టడానికి,సరియైన నిర్ణయాలు చేయడానికి,ధైర్యసాహసాలు కావాలి, ఖచ్చితంగామీరు (ప్రభుత్వం) భూస్వాముల పక్షన, పెట్టుబడిదారుల పక్షన ఉన్నారని చెప్పక తప్పదు. భూస్వాముల కావలిబంట్లగా ఉన్నారని మేము విమర్శిస్తే, అధ్యక్షా! అది ఎన్నిటికి అతిశయోక్తి కానేరదని మనవిజేస్తున్నాను. అన్ని సమస్యలకు ఒక్కసారే పరిష్కారం చేయాలని మేము కోరడంలేదు. ప్రభుత్వం అలా చేయగలదన్న ఆశకూడ మాకులేదు. ఒక వర్గాన్ని తీసుకోండి వారి సమస్యలను పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకోండి అప్పుడు వారి విశ్వాసాన్ని చూరగొంటారు. అప్పుడు మాకు కూడ ఈ ప్రభుత్వం అంటే కొంత విశ్వాసం ఏర్పడుతుంది. అలాచేయండి. చేసి facts మాముందు ఉంచండి. అప్పుడు మా విధానాలలో మార్పు అవసరం అయితే తప్పక మార్చుకొంటాము. అదిలేకుండా వారు ఈ పద్ధతిలో సాగినట్లయితే ఈ ప్రభుత్వం ప్రజల సమస్యలు యే మాత్రం పరిష్కారం చేయలేదు ప్రభుత్వానికి అత్యవసర కార్యక్రమాలు, అత్యవసర schemes వస్తాయి. డబ్బు ఖర్చు పెట్టవలసిందే కాని ఈ Budget ను పరిశీలించిన తరువాత, audit report ను చూచిన తరువాత, Acounts Committee report ను చూచిన తరువాత, ఒకటి అర్థం అవుతుంది. ఈ contingencies fund లక్షలనుంచి కోట్లకు పెరుగుతున్నది హనుమంతుని తోకలాగ. ఎప్పుడెప్పుడు యే department కు అవసరమైతే ఆ department వారు ఒక case తయారుచేసి ఒకలక్షో, రెండులక్షలో, 5 లక్షలో, 10 లక్షలో contingencies fund నుంచి లాగుతున్నారు, sanction చేసిన consolidated fundలో నుంచి వీలుకాక, ఈ contingencies fund ను ఒక సాధనంగా ఉపయోగించుకుని, ఒక parallel legislation సాగిపోతున్నది. ఆ విధంగా ఖర్చు సాగనిస్తే, మన Cabinet Ministers Heads of Departments

పైన Secretaries పైన expenditure control చేయలేకపోయినట్లయితే యిక ముందు మన legislation కు విలువ వుండదు. ఒక వైపున డబ్బు lapse అవుతున్నది. Contingenes fund నుంచి లక్షల కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నారు. అనేక కోట్ల రూపాయలు ఈ consolidated fund నుంచి lapse అవుతున్నది. Coordination లేదు, చూచేవాడు లేడు. ఈ విధంగా సాగిపోవడం administration కు అనర్థం కాబట్టి దానిని వెంటనే control చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

పోతే అధ్యక్షా, ఇక తెలంగాణా విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. ముఖ్యమంత్రి గారు తెలంగాణాలో యేదో 5 కోట్లు, 8 కోట్లు వున్నదని శెలవిచ్చారు అదికాదు అధ్యక్షా! రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో రూ 10 కోట్లు మిగులుచేసారు. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో రూ. 8 కోట్లు మిగులుచేసారు. మొత్తం 18 కోట్లు, ఈనాడు తెలంగాణాలో ఖర్చు కావలసిన డబ్బు surplus గా వున్నది చెప్పి మీరు ఆంధ్రలో ఖర్చుపెట్లారు. ఆంధ్రలో ఖర్చు పెట్టారని వ్యతిరేకించడంలేదు. కోపంకాదు. కాని మీరు తెలంగాణాకు బాకీవున్నారు అది agreement కు వ్యతిరేకం. వాస్తవంగా వెనుకబడిన ప్రాంతంలో వేయవలసిన కార్యక్రమాలు, irrigation కార్యక్రమాలు, development కార్యక్రమాలు మీకు గుర్తులేవా? ఈ 18 కోట్లు ఎప్పుడు ఖర్చు పెడతారు? అంతేగాక R T C లో Finance Corporation లో వున్న 4 కోట్ల రూపాయల సంగతి ఏమిటి? ఈ విధంగా 23 కోట్ల రూపాయలు తెలంగాణాలో ఖర్చు పెట్టవలసింది, ఖర్చు పెట్టలేదు. అది మేము స్పష్టంగా రుజువుచేసాం. దానిని కూడా పరిశీలించి అంచెలవారిగా ఆ డబ్బు యిస్తే తప్ప మార్గాంతరంలేదు. అందుచేత నేను స్పష్టంగా మనవిచేసేదేమంటే, ఈ లెక్కలను స్పష్టంగా తేల్చి ప్రతి సంవత్సరం 4 కోట్లు, 5 కోట్లు యిస్తామని చెప్పి అంగీకరించి, electricity కొరకు, minor irrigation కొరకు ప్రత్యేక కార్యక్రమాలుచేపట్టి, తెలంగాణాలో వున్న వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధిచేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి. లేకపోతే తెలంగాణా పట్ల పక్షపాతవైఖం అవలంబిస్తున్నదని ఆరోపిస్తే అది తప్పుకాదని మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత ప్రభుత్వం మేలుకొని, తెలంగాణా డబ్బును తెలంగాణాలో ఖర్చుపెట్టడానికి వాగ్దానం చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డాక్టర్ టి. యస్ మూర్తి —అధ్యక్షా, ఈ appropriation బిల్లు మీద ప్రత్యేకంగా మాట్లాడవలసింది ఏమీలేదని ముఖ్యమంత్రిగారు శెలవిచ్చినా, ఒక final exhortation కోసం మాట్లాడడానికి పూనుకుంటున్నాం ఇప్పుడే రాజేశ్వరరావు గారు చెప్పారు, ఈ budget ఒక state budget గా తయారైందని. దీంట్లో growth లేదు. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక నుంచి యిప్పటివరకు reverse gear లోనే నడుస్తున్నది గాని advance అయినట్లు మాత్రం ఎక్కడా కనిపించదు. ఇది చాలా చిత్రమైన పరిణామం Plans మీద plans వేయడం, 10 కోట్లు, 15 కోట్లు, 20 కోట్లు అనిచెప్పి ఊరితో లెక్కలు వ్రాయడం తప్ప progress మాత్రం సన్నగా కనిపిస్తున్నది. మనం state లో ఖర్చుపెట్టింది క్రిందటి సంవత్సరానికీ, ఈ సంవత్సరానికి తేడాలేకుండా పోయింది ఈ విధంగావుంటే యే విధంగా progress నడుస్తుందో అర్థంకావడంలేదు. అనేక విషయాల మీద చర్చలు జరిపాం, కనుక

ఆ విషయాలను మాత్రం మరల ఎత్తుకోదలుచుకోలేదు రాజేశ్వరరావు గారు చెప్పిన విషయాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. తెలంగాణాకు ఈ రోజున gentlemen agreement ప్రకారం బాకీ రావలసివుంది ఇదిమాత్రం ఈ రోజు కాకపోతే రేపైనా తప్పించుకోలేరు, ఖర్చు పెట్టవలసిందే States లో చేసుకున్న agreements కు వారు నిలబడలేదని అంటున్నప్పుడు, యిక్కడ internal గా agreement చేసుకున్నప్పుడు, ఆ agreement యిట్లా కలదాచి బాకీ పంపించుకుని, యేదో కాగితం మీద promote లాగ యిచ్చి, ఎప్పటికైనా మేము తీర్చలేకపోతామా అని అంటె, యిప్పుడు వున్నటువంటి దివాళా budget చూస్తే, ఎప్పటికైనా ఈ బాకీ తీరుతుందా అనే అనుమానం కలుగక మానదు. అందుచేత దాని విషయంలో గట్టి చర్యతీసుకొని యేడాదికి ఇంత యిస్తాం అని చెప్పి ప్రతీకించి, ఈ బాకీని తీర్చవలసిన బాధ్యత వున్నదని నేను పునరుద్ఘాటిస్తున్నాను. అధ్యక్షా, క్రిందటిసారి general ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత దేశంలో ఒక విచిత్రమైన పరిస్థితి యేర్పడింది. కొన్నిచోట్ల కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు, కొన్నిచోట్ల కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలు యేర్పడ్డాయి. Centreలో కాంగ్రెసుప్రభుత్వం యేర్పడింది. దీనివల్లఅనేక క్లిష్టసమస్యలుయేర్పడడం, Centre కు, States ఒక relation కు పెద్ద problemగా బయలుదేరడం జరిగింది. ఈ విషయంలో Non-Congress Governments, state కు ఎక్కువ అధికారాలు యివ్వాలనే వివాదం లేవదీసారు. మనవాళ్ళుమాత్రం మాట్లాడకుండా ఊరుకున్నారు. ఇప్పుడు Central Government యొక్క నడక, బలహీనత చూస్తే Central Government లో బలం ఉన్నవాడిదే రాజ్యం అన్న పరిస్థితిలో వ్యవహరించే పరిస్థితిని చూస్తే states కు యింకా కొన్ని అధికారాలు ఎక్కువగా యివ్వవలసి వస్తుందేమో అనే భావం పదే, పదే కలుగుతుంది. National integrity ని ఎంత మనస్సులో పెట్టుకున్నా ఈ states కు కొద్దో గొప్పో, అధికారాలు యివ్వకపోయినట్లయితే, బలంవున్నవాడు centre నుంచి funds కొట్టేస్తాడేమో అన్న అనుమానం కలుగుతుంది. కనుక ఈ విషయంలో మన ప్రభుత్వం గట్టిగా ఆలోచించి, state కు వుండే అధికారాలను ఎక్కువ చేసుకుని, వారికివుండే వనరులను పెంచుకుని, తద్వారా యిక్కడ ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయకపోయినట్లయితే, మనం ఎప్పటికీ Central Government యొక్క దానధర్మాల మీద ఆధారపడినట్లయితే, మన state finances improve అవడం చాలా కష్టమౌతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

Administrative Reforms అని ఒక పెద్ద గ్రంథం తయారుచేసాదు. మధ్య మధ్య ఐదేండ్లకోసారి, పదియేండ్లకోసారి administrative reforms చేయాలని, అక్కడవుండే officer ను, యిక్కడ వేయడం, యిక్కడవుండే officers ను అక్కడ వేయడం tweedle dum and tweedle dee అన్నట్లు without distrition and without difference అని అన్నారు మొన్ననే నర్సింహారావు గారు యేదో సందర్భంలో, దానిలో వున్నది ఏమీ కనిపించడం లేదు. ఒకసారి Heads of departments పైన పెట్టాలంటారు. ఒకసారి పైన ఉన్నవారిని క్రిందికి దించాలంటారు, అక్కడిదిక్కడ ఇక్కడిదక్కడ-యేదో వారువుచ్చుకునే allowance కు సరిపోయే కరికి పేజీల గ్రంథం తయారుచేయడమే తప్ప actual గా జరిగేది ఏమీ

వుండదు. అసలు మొట్టమొదట human element అనేది వారిలో తగినటువంటి మార్పు ఎంతవరకైతేరాదో, British పరిపాలనలో పనిచేస్తున్నాం అనే mantality పోగొట్టుకుని, స్వతంత్ర భారతదేశంలో పనిచేస్తున్నాం. మనం కూడా సామాన్యమైన పౌరులం అనే భావం వారిలో ఎంతవరకైతే వారిలో కలుగదో, అంతవరకు ఎన్ని administrative reforms చేసినా వట్టి దండుగ అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది సాధ్యం ఆయినదిగా కనిపించవోవచ్చు గాని, అప్పుడప్పుడు ఈ I A S పద్ధతిని మార్చి, మీరు బ్రిటిష్‌వారి పరిపాలన క్రింద వేరు అనేది జ్ఞాపకం చేయవలసిన అవసరం వున్నది. ఇంతవరకు వారి exclusiveness, snobbery అది మాత్రం వదలిపెట్టలేదు మేము బ్రహ్మాండమైన దైవాంశ సంభూతులం అనే పద్ధతిలో వారు districts లో మెలుగుతున్నారు గాని, ప్రజలతో సంబంధాలు పెట్టుకుని, వారితో తిరిగి, కష్టసుఖాలు తెలుసుకునే పద్ధతిలోలేరు File pushing అంటే ఒకాయన చమత్కరించాడు. Action అంటే ఒక file ను ఒకచోట నుంచి, యింకొకచోటకు 6 కార్బన్ copies పెట్టిసంపడం action అన్నారు. ఈపద్ధతిలోనేనడుస్తున్నది administration గాని దానిని develop చేయడంగాని, ముందుకు push చేయడంగాని, చేయడంలేదు. ఒక file వస్తే L D C వ్రాసినదాని మీద U D C., U D C వ్రాసినదాని మీద Assistant Secretary note put up చేస్తూవుంటే 3 నెలలు, 5 నెలలు పట్టే పరిస్థితి యేర్పడుతున్నది ఈ administrative reforms కలగాలంటే, అసలు I.A.S Officers యొక్క మనస్థత్వంలో తగినటువంటి మార్పు రావాలి మనము National Service చేస్తున్నంగాని, ఒకరికి తాబేదారులంకాము అనేటటువంటి మార్పు వారిలో రావాలి. అది వచ్చేంతవరకు యిది జరగడం కష్టము నేను మొన్న Medical Demand మీద మాట్లాడుతూ చెప్పాను. ఒక మార్పు మన Government లో ముఖ్యముగా రావాలని, నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మరీ, మరీ చెబుతున్నాను Medical, Engineering, Industries మొదలైన technical departments లో వాటిలో అనుభవంవున్న technical people ను, medical, Engineering తెలిసినవారినే వేయాలి. ఎవరినో ఒక secretary ని తీసుకుపోయి అక్కడ కూర్చోపెడితే, ఆయన ఎంతసేపు ఆ files పైకి పంపడములో దృష్టిచూపడమేగాని, అసలు దాని problem ఏమిటి? దానిని ఎట్లా solve చేయాలి, ఏవిధంగా push చేయాలి అనేపద్ధతిలో చూడరు. Medical Department పూర్తిగా పడుకుంది నాలుగుయేండ్లనుంచి ఈ పరిస్థితులు కనుక యిట్లానడిస్తే చాలా కష్టం. మా ఊరిలో ఆజంజాహిమిల్సు వుంది. అక్కడకు 5, 6 సంవత్సరాలనుంచి నష్టం వస్తున్నదని అంటున్నారు. Mills పూర్తిగా మూతపడిపోతే, 4 వేల కుటుంబాలు పూర్తిగా నిరాధారమైపోతాయి కాని mills మూయకుండా, ప్రభుత్వం యేదోవిధంగా నడిపిస్తున్నందుకు వారికి నా అభివందనలు తెలుపుతున్నాను ఆయినప్పటికీ, ప్రతిదానికి ఒక I A S Officer ను వేస్తే అన్ని చక్కబడతాయని అనుకుంటే, అసలు ఆయనకు problem ఏమిటో తెలియకుండా, textile అంటే ఏమిటో తెలియకుండా ఆయనకు సంగతులను తెలుసుకొనడానికి యేడాది పట్టినట్లయితే, ఎంతసేపు క్రిందినుంచి వచ్చినకాగితంపైన సంతకంపెట్టి మరల క్రిందకు పంపడము

ఎట్లా delay చేయడం అనే పద్ధతి తప్ప అంతకంటె యింకోటి పట్టించుకోకుండా దానిని నడిపిస్తువుంటే, ఆ mills ఎట్లానడుస్తుంది అసలు దీనిని పూర్తిగా private వారికి అప్పగిస్తే బాగా నడుస్తుందేమో అని అది పూర్తిగా separate చేస్తున్నటువంటి విషయంగా కనిపిస్తున్నది. అందుచేత ఆసంగతి తెలిసినటువంటి technician ను ఆ mills కు managing director గా వేసి నడిపించడానికి ప్రయత్నంచేసి, ఆవిధంగా technicians కు కావలసిన posts ను create చేసి, ఆ technology ని develop చేయడము, I A S వారు ప్రతిదానికి వారే సర్వజ్ఞులు అనే mentality మొదట Government లో పోవాలి. గవర్నమెంటులో పోతేగాని పిరిలోపోదు. ఈ విషయాన్ని బాగా జ్ఞాపకం వుంచుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇంకోవిషయమేమంటే corruption నడుస్తున్నది, corruption నడుస్తున్నది అని మనము అంటున్నాం మనము ప్రతిరోజు బజారునపడి corruption, corruption అంటూవుంటే, ఉన్నదానికంటే ఈ దేశములో యింకా ఎక్కువగావుందేమో అనే బాధ కూడా కలుగుతుంది. షేర్‌వుడ్ అనే ఆయన రూజ్‌వెల్టు Geography వ్రాశినదాంట్లో ఎక్కడో చదివాను రూజ్‌వెల్టు వద్దకు ఒకాయనవెళ్లి అయ్యా: నాకు ఫలానా Office లో ఫలానా recommendation చేయండి అని అడిగాడుట. అడిగితే ఆయన చెప్పాడుట ఓరి పిచ్చివాడా: యిది President of the United States వల్ల జరిగేదికాదు, ఆ Office కు వెళ్లి peon చేతిలో ఒక డాలర్‌పెడితే నీకు సరిగా పని జరుగుతుంది, లేకపోతే నీకాగితం ఈ గుమాస్తా బల్లమీద పెట్టవలసింది, యింకో గుమాస్తా బల్లమీద పెడితే, అసలు బల్లమీదకు వచ్చేసరికి రెండు నెలలు పడుతుంది, దానికి నేను ఏమీచేయలేను, అందుచేత President కూడా చేయలేని పనులుకూడా వున్నాయని చెప్పారట. ఇటువంటి చిన్నచిన్న మామూళ్ళ ప్రతి Gffice లో జరుగుతూనే వుంటాయి వీటిని corruption క్రింద పట్టించుకోవడం అంత మంచిదికాదేమోనని నేను అనుకుంటున్నాను అసలు జరుగుతున్న corruption ఎక్కడ జరుగుతున్నదంటె పెద్దపెద్ద contractors లో Engineers collusion అవడమో, లేక పెద్దపెద్ద permits యిచ్చే, పెద్దపెద్ద Officers నాలుగువేలు, ఐదువేలు కొట్టివేయడమో, లేకపోతే ఒక murder జరిగితే, humanity కూడా లేకుండా ఐదువేలు, 6 వేలు పుచ్చుకొని, ఆ case ను చంపివేయడమో, యిటువంటి చోట్ల, corruption అరికట్టడం ముఖ్యంగాని, ఎంతసేపు Vigilance Commiss on పెట్టి, 600 case లు పెట్టాంఅంటే, అందులో 550 cases peons వి, తాలూకా గుమస్తాలవి వుంటాయిగాని, పెద్దపెద్ద Police Officers గురించి ఎన్ని rumours బజారులో బయలుదేరినా లక్షల, కోట్ల రూపాయల స్థలాలు, యిండ్లు సంపాదించారని బజారుల్లో అందరు చెప్పుకుంటూ వుంటే, specific instances తీసుకురండి, అని అంటారు లంచం యిచ్చినవాడు యిచ్చానని చెబుతాడా: పుచ్చుకున్నవాడు పుచ్చుకున్నానని చెబుతాడా: Specific instances పట్టుకురావాలంటే యిది ఒక impossible proposition అది ఎంతసేపు ఊరికే corruption control చేయడానికి యిష్టంలేక అడ్డుపడుతున్నట్లు కనిపిస్తున్నదిగాని, specific instance తీసుకురండి అనే ఊతపదంక్రింద corruption control కావడము చాలా

impossible అని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను దీనికి ఒక general view తీసుకోవాలి. పదిమందిలో వున్నప్పుడు atleast secret గా investigate చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి, public గా కాకుండా. చెప్పిందే చెబితే శాస్త్రంచెప్పినట్లు అవుతుందనే భయంవున్నది.

ఇక Central Project అని మనదేశములో కొన్ని పెట్టారు వారు ఎంత యివ్వమని అన్నప్పటికి, కొంతమంది సాధించుకువచ్చారు ఈ మధ్య రామచంద్రాపురంలో Heavy Electrical Factory లో వారంరోజుల క్రిందట ఒక recruitment జరిగింది. నేను విన్నదానిని బట్టి చూస్తే- U P లో Central Services లో U P. వారుతప్ప యింకొకరు లేరు. పెద్దపెద్ద service ల గురించి నేను చెప్పడంలేదు. చిన్నచిన్న గుమాస్తాలను వేయడంకోసం. Delhi నుంచి యిక్కడకు ఒక committee దిగుతుంది అని ఒకాయన చెప్పాడు వారు యిక్కడకువచ్చి కూర్చుని, యిక్కడ వచ్చిన applications ను ప్రక్కనపెట్టి, రాజస్థాన్‌నుంచి, కాశ్మీర్‌నుంచి, కన్యాకుమారినుంచి పట్టుకునివచ్చి యిక్కడవేస్తే, ఈ చిన్నవాటికికూడా మనవారిని వేయకపోతే, మరి ఈ Central Projects కావాలని మొత్తుకున్నది దేనికోసం అక్కడనుంచి తీసుకువచ్చి, యిక్కడ కూర్చోపెడితే, మనం బియ్యం వారికికూడా supply చేసి, ఆ production మీద వచ్చే Income Tax కూడా మనకురాకుండా Centre తీసుకుని ఈ విధంగా చేయడంకోసమేనా మనం యిక్కడ పెట్టుకున్నది. అధమ పక్షం employment potential మనకు వుంటుందనే ఉద్దేశంతో మనం యిక్కడ పెట్టుకున్నప్పుడు, ఆ subordinate services లో మనకు కావలసిన reservation యివ్వాలని Central Government కు నచ్చచెప్పవలసిన విధి మనమీద వుంది. Delhi నుంచి పంపి subordinate posts కు చేసిన selection రద్దుచేయించి, యిక్కడివారిని ఆ post లో వేయించాలని మనవిచేస్తున్నాను అట్లాగే ఈ Central Projects విషయంలో అయితేనేమి, Irrigation విషయంలో అయితేనేమి మనము తగినబలం చూపవలసిన అవసరం వున్నది. మన ముఖ్యమంత్రి గారు గట్టి పట్టుదలగలవారని పేరువున్నప్పటికినీ, Assembly లో కొంచెం మొహమాటంగా మాట్లాడుతున్నారు. అట్లా మాట్లాడితే press లో mild గా పడుతుంది బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు చాలా మంచివారు, ఆయన ఊరికే అట్లా mild గా మాట్లాడినా, ఒకసారి గట్టిగా బల్లగుద్ది, మాకు యిది రాకపోతే కుదరదు, అనే language ని ఆయన ఉపయోగిస్తే వినాలని చాలా కుతూహలంగా వుంది, అధ్యక్షా! వారు చాలా యుక్తిపరులు, మంచివారు వారిమీద నాకు చాలా అమితమైన అభిమానం వున్నది ఆవిషయంలో ఏమాత్రం సందేహంలేదు కాని వారి మంచితనాన్ని ఆసరాగా చేస్తున్నారేమోనని అనిపిస్తుంది. ఈ విషయంలో లొంగకుండా, కొండ విరిగి పడ్డా మేము ఫలానా project ను కట్టి తీరుతాం అని గట్టిగా ఈ assembly లో చెప్పినట్లయితే కొంచెం publicity యిస్తే, అవతలివారికి కొంచెం భయంగా ఉంటుంది కనుక ఈ విషయంలో కొంచెం గట్టిగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి గోవర్ధనరెడ్డి (మునుగోడ్) :— అధ్యక్షా! మనం కొలది రోజులుగా అన్ని demands పైన సుదీర్ఘంగా చర్చించి, కొన్ని suggestions చెబుతూ వాటిని

పూర్తిగా సమర్థిస్తాం. వాటిని pass చేసాం. ఇప్పుడు ఆ Bills పైన జరిగిన చర్చకు సమీక్షిస్తూ అక్కడక్కడ కొన్ని సూచనలు చేయడానికి ఈ రోజు, ఈ Bill ప్రవేశ పెట్టబడింది దానిని పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను మనం ఆంధ్రదేశంలో ఉన్న కొద్ది resources ను ఉపయోగించుకుని, ఒక చక్కని రీతిగా మనం Bills ను సుదీర్ఘంగా చర్చించి pass చేసాం. ఈ Bill ను సభవారు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఈ administrative reforms కమిటీ ఒక report యిచ్చింది ఆ report చాలా క్షుణ్ణంగా నేను కూడా పరిశీలించాను. చాలా బాగా ఉన్నది. ఆ report ను కొద్ది changes లో అమలుపరిస్తే బాగుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఆ report లో మొత్తం పరిపాలనలో 12 భాగాలుగా భాగించారు ఈ 12 భాగాలకు 12 Secretaries క్రింద వుంచి, పరిపాలన తొందరగా, సక్రమంగా, corruption లేకుండా వుండే విధంగా efficient గా రూపొందించాలనే దృక్పథంతో ఈ reforms ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి వీటిని పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను ముఖ్యంగా ఆ విధంగా 12 Secretaries కు 12 Ministers Deputy Ministers వేసుకొని, మనం పరిపాలనను ఆవిధంగా చక్కదిద్దుకుంటే బాగుంటుంది మనం ఎక్కువ మంత్రులను ఒకేదానిలో పెడితే confusion వస్తుంది ఒక్కొక్క secretary కి, ఒక్కొక్క మంత్రి ఉండేబదులు, ఒక్కొక్క మంత్రికి యిద్దరిద్దరు secretaries లేకపోతే ఒక్కొక్క secretary కి, యిద్దరు మంత్రులు వుండడంవల్ల కొంత confusion వస్తుంది. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను ముఖ్యంగా జిల్లా level లో, తాలూకా level లో, సమితి level లో administration ను ఎంతయినా improve చేయవలసిన అవసరంవుంది ఇపుడు ఆ levels లో పూర్వం సాగిన పరిపాలనే ఇంకా కొనసాగుతున్నది అది ఎంతమాత్రం పనికిరాదు. తాలూకా level లోను, జిల్లా level లోను ఉన్న officers లో పెరిగిన corruption ను check చేయవలసిన అవసరం వుంది. Corruption ను అరికట్టాలనే ఉద్దేశంతో Anti-corruption department ను పెట్టాం. దాని విషయంలో ప్రజల, నాయకుల సహకారం సరిగాలేదని నేను భావిస్తున్నాను. జిల్లా స్థాయిలోగాని, తాలూకాస్థాయిలో గాని కాంగ్రెసు సభ్యులకంటె ప్రతిపక్ష సభ్యులకే యెక్కువ పనులు జరుగుతున్నాయి. వారే corruption ప్రోత్సహిస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను అక్కడున్నటువంటి తహశీల్దార్లను, గిర్దావర్లను ఆశిస్తూవుంటారు. నాతో వారు ఏకీభవిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. కనుక ప్రభుత్వం యీ స్థాయిలో దానిని అరికట్టాలి Administrative Reforms Committee సూచనలను అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. పరిషత్తులు సమితులను సదుద్దేశంతో యేర్పాటు చేశారు. కొన్ని విధులలో అధికారులకు, అనధికారులకు అధికారాలుండాలని మనవిచేస్తున్నాను పరిషత్తు సెక్రటరీలకు powers వుండాలి పరిషత్తులో పాస్ చేసిన తీర్మానాలను implement చేయడం లేదు. అయినప్పటికి కొన్ని పనులు జరుగుతున్నాయి. ఉపాధ్యాయుల బదిలీలు, స్కీమ్సు విషయంలో సక్రమంగా పనులు జరుగుటలేదు. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాదిరిగా మన ప్రభుత్వంకూడా secretary లకు ఎక్కువ అధికారాలిస్తే బాగుంటుంది. ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడినటువంటివారు కనుక, శాసనసభ్యులకు తగినటువంటి సౌకర్యాలు కలుగ జేయడం భావ్యమని భావిస్తున్నాను. శాసనసభ్యులు D. A. పెంచాలని గాని, జీతాలు

పెంచాలని గాని కోరడం లేదు. రాష్ట్రమంతా తిరిగి పరిస్థితులు తెలుసుకొనుటకుగాను శాసన సభ్యులకు ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్యాలు కల్పించాలి భారతదేశంలోని 8 రాష్ట్రాలలో యీ విధంగా ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్యం కల్పించడం జరిగింది. అదే విధంగా మన రాష్ట్రప్రభుత్వంకూడా కలుగజేసినచో రాష్ట్రం మొత్తం పర్యటించి పరిస్థితులు తెలుసుకొనే అవకాశముంటుందనే విషయం ఆలోచించి ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్య వసతి కల్పించాలని కోరుతున్నాను మంత్రులు tour చేసే సమయంలో ప్రజలతో సన్నిహిత సంబంధాలు యేర్పరచుకొనుటకుగాను రోజుకు 10 గ్రామాల చొప్పున తిరిగి జరుగుతున్న అభివృద్ధి ఏ విధంగా వుందీ, సమితులు యే విధంగా పని చేస్తున్నదీ. ప్రభుత్వోద్యోగుల ప్రవర్తనను తెలుసుకొంటె చాలా బాగుంటుంది. ఈ విషయంలో జిల్లాకొకమంత్రిని కేటాయించాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి —అధ్యక్షా, ప్రధానమైన సమస్య ప్రారంభం కాబోతున్నది. దాదాపు అన్ని సమస్యలు చర్చకు వచ్చే అవకాశం సంవత్సరమునకు ఒకసారి జరుగుతుంది. ఎంతజరిగినప్పటికీ కొన్ని కొన్ని విషయాలు చర్చించుటకు ఒక్కొక్కసారి అవకాశం చిక్కదు ఒక నూతనస్థాయికి రాబోతున్న ఒక ప్రత్యేకమైన విషయాన్ని గురించి ప్రధానంగా చర్చించదలచుకొన్నాను. ఇన్ని సంవత్సరాలనుండి కేంద్రంలోను రాష్ట్రంలోనూ కాంగ్రెసే అధికారంలో వుండబట్టి కేంద్రం, రాష్ట్రాలమధ్య ఉండవలసిన సంబధాలు సరిగా రూపొందించలేకపోయిన కారణంచేత యీనాడు వాటి మధ్యనున్నటువంటి సంబంధాల విషయం ఒక ప్రధాన సమస్యగా మనముందు ఉంది. దానికి రెండు కారణాలున్నాయి ఒకటి, మొన్నటి సాధారణ ఎన్నికల తరువాత రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలేర్పడటం, రెండవది దేశం ఆర్థికంగా stagnation లో పడటం, దానివలన యేర్పడినటువంటి ఆర్థిక పరిస్థితులవలన కూడా యీ నాడు యీ సంబంధాలు ఒక ప్రధానమైనటువంటిదశకు వచ్చాయి ఈ సంబధాలకు సంబంధించి నంతవరకు కేంద్రం విదేశీ వ్యవహారాలను తన చేతులో పెట్టుకొనడం. దేశంలో వున్నటువంటి Communications, Army, Posts and Telegraph, Railway లాంటి ప్రధానమైన వాటిని తన చేతులో వుంచుకొని మిగతా వాటిలో రాష్ట్రాలకు తమకు తోచిన పద్ధతులలో అభివృద్ధి కావడానికి అవకాశం యివ్వడం అనేదానివలన మాత్రమే కేంద్ర-రాష్ట్రాలమధ్య అవినాభావ సంబంధాలు కొనసాగించడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఈ దృక్పథంలో ఎప్పుడయితే ఆలోచించకుండా మొత్తం అధికారాలను కేంద్రం చేతిలోనే కేంద్రీకరించబడాలనే దృక్పథం తీసుకొన్నాము ఇది పెరిగి పెరిగి యెంతదూరం వచ్చిందంటే ఆలూరులో water works కావాలంటే కేంద్రం దగ్గరకు వెళ్లి we must get the sanction అనంతపురం నుండి తరిమెలకు రోడ్డు వేయాలంటే కేంద్రం నుండి sanction తీసుకోవాలి, కేంద్రంపై ఆధారపడడమనేది యెక్కువై పోతున్నది. ఇలా జరగడం వలన కేంద్ర, రాష్ట్రాలమధ్య ఘర్షణ యేర్పడడానికి అవకాశముంది. ఇలా జరుగుతుండడం వలన రాష్ట్రాలకు resouces లేకుండా మొత్తం కేంద్రం ఆక్రమించుకొన్నదని నా అభిప్రాయం. నా చేతిలోవుండేది ఒక్క land revenue కదా, అది మీపై పడకపోతే యెవరిపై పడాలని అంటున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు మనకు మిగిలిన వనర్లు చాలా

తక్కువ. కనుక మన వనర్లు పెరగవు. పెరగడానికి వీలులేదు Excise duty ప్రతి సామాన్య వస్తువుపైన వేస్తున్నారు. పొగాకుపైన పంచదారపైన కూడా వేస్తున్నారు. ఈ అధికారం కేంద్రానికి యెలా వెళ్లింది? కేంద్రానికి వనర్లు ఎక్కువ గనుక, వారి employees కు కొన్ని యేర్పాట్లు చేస్తుంటారు దానికి మాత్రం మనవైపు చూడరు. మన employees కు యివ్వాలంటే ఎవరి తలపై కొట్టాలనే ఆలోచిస్తుంటారు ఇన్ని సంవత్సరాలనుండి వున్నటువంటి వనర్లను కేంద్రం చేతిలోవుంచి, మిగిలిన 1,2 పైన ఆధారపడి సమస్యలను ఒకదాని తారువాత, ఒకటి ఆలోచిస్తే యెన్నాళ్లు ఆలోచించ గలము ప్రతి problem యిందులోనుండి ఎగ్రివేట్ అవుతూ రావడానికి ఆవకాశ ముంది Centrally sponsored industries చాలా నిరుపయోగమైనాయని నా అభిప్రాయం ఇది అంగీకరించవచ్చు, అంగీకరించకపోవచ్చు ఇందుకుగాను కావలసిన డబ్బు మన చేతికిస్తే మనం మన అవసరాన్నిబట్టి, దేనిని తొందరగా ప్రారంభిస్తే, తద్వారా ఫలితాలు వచ్చేది మనకు వుంచకుండా వుండేపద్ధతి యేమిటని అడుగుతున్నాను. P L 480 నుండి వచ్చే grants కేంద్రానికి వస్తే, వారు sponsored చేసిన స్కీమ్సు కేంద్రంనుండి మననెత్తిపైన రుద్దడానికివస్తాయి. ఏమి Nutrition Scheme? ఈ దినం ఉదయం ఏమి వచ్చింది? అది Expanded Nutrition Scheme అదేమైనా పని చేస్తుందో లేదో ఆ Peace Corps వాళ్లు వచ్చి నాలుగు ఊర్లు తిరిగి నాలుగు ఊర్లలో సంబంధాలు పెట్టుకొనడానికి ఉపయోగపడే schems తప్పితే దానివల్ల ఏర్పడిన లాభము ఏమిటి? Details కు పోవడానికి time లేదు కాబట్టి మనకు ఈ Centrally sponsored scheme అనిపేరు పెట్టి, తద్వారా మన resources అన్నింటిని వాటన్నింటికి త్రిప్పి, మనము అవసరమైనటువంటి వాటికి ఖర్చు పెట్టలేకపోవడము అనేదికూడా ఈ కేంద్రీకరణ అనేదాంట్లో నుంచి ఉద్భవించింది. కాని దేశానికి ఒక ప్రమాదకరమైన ఆర్థిక పరిస్థితి ఏర్పడింది. మరి దీంట్లోనుంచి బయటపడడం ఎట్లా? మనము, వారు, ఇద్దరూ దానికి కొన్ని ఆలోచనలు చేయాలి. కాని ఒకటే grooveలో ఉండేటటువంటిదానికి ప్రక్కకు చూడడానికి అవకాశం చిక్కదు. గుర్రపు బండిని చూచారో లేదో! ఈ కాలములో గుర్రపు బండ్లు లేవు. గుర్రానికి ఎప్పుడు ఒకటి ఇట్లా కట్టి ఉంటారు అది ప్రక్కకు చూడలేదు వాడువెనుక నుంచి కొంచెం ఇట్లా లాగితె కొద్దిగా చూస్తుంది, అంతే మన thinking అంతా ఈనాడు ఆ ధోరణిలో నడుస్తున్నది. ఫలితము resources tighten అయిన తరువాత మనము ఈనాడు తీ కోవలసినటువంటి చర్యలు తీసుకోము. They are not revolutionary They are reformist things that have been done in the past. ఈ నాడు revolutionary గా కన్పడుతుందన్నమాట I will give you an example. Banks ను nationalise ఎందుకు చేయకూడదు. It is not a revolutionary step, దానిద్వారా మనకు resources ఎన్ని వస్తాయి. ఒక 20, 30 కోట్లు లాభము, leaving aside other factors. మనకే వస్తుంది, State కే వస్తుంది కదా! తద్వారా ఒక రకంగా monopolies ను control చేయవచ్చు కదా, తద్వారా ఎక్కడైతే మనము పెట్టుబడి పెట్టాలని అనుకొంటామో దానికే పెట్టుబడి పెట్టడానికి వీలుగా మనము Banks ను control చేయవచ్చుకదా. కాని ఇన్ని లాభాలు ఉన్నప్పటికి కొన్ని

monopoly groups ను Banks తమ చేతిలో ఉండడంవలన ఆ monopolies ను మరింత increase ను చేయడానికి ఉపయోగము కాబట్టి మనము వాటిని ముట్టము. Therefore మనకు resources లేవు. రావలసినటువంటి resources ఎందుకు వస్తాయి ; రావు. అట్లాగే, take for example, foreign trade ఇప్పుడిప్పుడు Reserve Bank వారు మానివేశారు ఆ foreign trade గురించి. Foreign trade monopoly ఎంత ఉందని ఇంతకుముందు ప్రకటిస్తూ ఉండిరి దాదాపు 8 సంవత్సరాలైంది ప్రకటించడం మానివేసి. Foreign trade in foreign hands, the biggest loophole మనకు దేశంలో అక్కడ ఉన్నది మనకు రావలసిన లాభమే కాదు. ఈ దేశానికి జరగవలసిన నష్టము పెద్ద ఎత్తున జరుగుతూ ఉంటె, దానిని మనము పూడ్చకుండా దానిమీద మనము కేంద్రీకరించకుండా మనము resources గురించి మాట్లాడితే ఏమి ఉపయోగము ? కాబట్టి ఈలాంటి చర్యలను తీసుకోడానికి ప్రభుత్వము నిరాకరించేంతవరకు నేను మాత్రము చెప్పదలచుకొన్నాను, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, resources position in the days to come, in the years to come is going to be extremely dangerous. అందులోను మొత్తము పెద్ద అప్పులు తీర్చవలసినటువంటి ఈ సందర్భంలో మనము సరిదిద్దుకోలేము అని చెప్పదలచుకొన్నాను దీని ఫలితంగా చాలా చాలా grrater problems ఏర్పడుతున్నాయి ఆ problems చాలా much more intensified crisis కు దారి తీస్తుంది. ఇలాంటి crisis కు దారి తీస్తే దాని బాధ్యత రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలదే. గాని ప్రజలదికాదు అనినేను ఒక విధంగా వారికి హెచ్చరిక చేయవలసినటువంటి అవసరం ఉన్నది. ఇకపోతే కొన్ని కొన్ని విషయాలు మన రాష్ట్రానికి సంబంధించికూడా నేను చెప్పాలి. అధ్యక్షా, ఈ crisis అనేటటువంటిది రకరకాలుగా ప్రజల దగ్గరనుంచి ఆందోళనకు కారణం అవుతున్నది ఈనాడు చేనేత పరిశ్రమే తీసుకోందాము. It is a reflection of the recession that we are now undergoing. It is one os the out ward expressions of the recession period we are now under going మనం ఈ చేనేత పరిశ్రమకు తగువైనటువంటి పద్ధతిలో మనము రక్షణ కల్పించాలి కదా కల్పించకపోతే, వారు సత్యాగ్రహం చేస్తేనో, ఇంకొకటి చేస్తెనో అది వారి బాధ్యతేలే, నాది ఏమి బాధ్యత ఉంది, law and order maintain చేయడమే నా బాధ్యత, అంతకు మించి నాకు బాధ్యత లేనేలేదు, కాబట్టి ఎట్లా sub jailf ఉండనే ఉన్నవి. తీసుకుపోయి వేస్తూంటె సరిపోతుంది అని మనము ఆలోచిస్తె మాత్రం సమస్యలు పరిష్కారం కావు. అధ్యక్షా, ఈరోజు question time లో ఒక answer మనముందు పెట్టారు. మీరు చూచారో లేదో తెలియదు కాని ఆ question వేసిన మిత్రుడు లేనందువలన supplementary questions అడగడానికి వీలులేకుండా పోయింది. నేను ఖాదీ కమీషన్ గురించి చెపుతూనే ఉన్నాను. ఇది దండుగ మారింది ఇది ఎక్కడ ఏమీ పనిచేయదు. ఖాదీ వేసుకొనే వాళ్లమీద కోపమువచ్చి కాదు. 1947 వరకు ఖద్దరే వేసుకొన్నాను కమ్యూనిస్టు అయిన తరువాత కూడా చాలా ఏళ్లనప్పుడు కాంగ్రెసు వాళ్లె నన్ను జైలులో వేసి అయ్యా, నేను ఖద్దరే వేసుకొనేవాడిని. ఖద్దరే ఇవ్వండి అని అడిగితే నీకు ఖద్దరుకు allowance

నీకు ఖద్దరుకు allowance ఇవ్వము అని చెప్పిన తరువాత విధిలేక నేను దీంట్లోకి రావలసి వచ్చింది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—మళ్లీ మార్చండి

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి :—మళ్లీ మారడం ఇంకెందుకు. అప్పుడు కమ్యూనిస్టుగానే ఎందుకు వేశానంటె, నాకు చిన్నప్పటినుంచి ఖద్దరు వేసుకునే అలవాటు ఉండినది. ఒకసారి అలవాటు అయిపోతే, త్వరగా అడిపోదుకదా. జైలులో కూడా ఒక రూములో కూర్చొనిన తరువాత, ఆ రూమే బాగుంటుంది జైలులో ఉన్నన్నాళ్లు, అది కాదనీ, ఇంకేమైనా కానీ, అట్లె ఒక అలవాటుతో ఖద్దరు వేసుకుంటూ వచ్చాను, మీరు వద్దు అన్నారు, తీసివేశాను. ఆ ఖద్దరు స్కీము తీసి చూస్తే, 26 మంది బాకీ ఉన్నది లక్ష, 45 వేల రూపాయలు, అంతకుముందు ఉన్నటువంటి బాకీలో ఏదో కొంత తీర్చారట ఇప్పుడు మిగిలిందే ఇది. ఇది ఎప్పుడు ? 1964–65లో Public Accounts Committee లో వచ్చినటువంటిది. దానికి ఈనాడు తీసుకొంటూ ఉండేటటువంటి చర్యలు, ఎంత చిన్న చిన్న వాళ్లు ఉన్నారంటె ఇందులో, A. చిదంబరరెడ్డి Ex M L A Anantapur, 58, 420 రూ లు ఇంకా ఇవ్వాలట. లక్ష, 20 వేలు రూపాయలు ఆయనకు ఇచ్చారట, అంటె వస్తువులు, రూపాయలు ఇచ్చినారని కాదు ఎప్పుడు ఇచ్చారంటె మరి 1964 Report లో రావాలంటె 1962 లోనే ఇచ్చి ఉండాలి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—బకాయి ఎంతో చూడండి.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—బకాయి 58. 420 రూపాయలండి. దానిని ఏమి చేయడానికి గాను Court లో suit వేశారట. అది pending అట. అట్లాగే ఇంకొకాయన ఉన్నాడు. 15, 228 రూపాయలు ఇవ్వాలి. ఆయన జిల్లాపరిషత్తు Chairman, Nellore అట అంటె పెద్ద పెద్ద వాళ్లే

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇవి డబ్బుతో ఇచ్చినవి కాదండి

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—కాదు గుడ్డలు ఇచ్చిందే. గుడ్డలో కమీషన్ పోను మిగిలినది ఉన్నది Commission 40 percent ఉన్నదో 30 percent ఉన్నదో నాకు తెలియదు. కాని కమీషన్ పోగా మిగిలింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వంద రూపాయలు ఖరీదు ఉండే గుడ్డ, దానికి 35 రూపాయలు ఖరీదు కట్టి ఆ విధంగా చౌకగా ఇచ్చింది.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—గోపాలకృష్ణయ్యగారికి నాకంటె బాగా తెలుసు That is the whole point, Commission 30 percent ఇచ్చారేమో అనుకున్నాను. కాదు 60 percent ఇచ్చినట్లు ఉన్నారు. ఏమైనాగాని మొత్తంమీద ఇలాంటి వాటికి ఖర్చు పెట్టడానికి బదులు నేను అంటున్నాను, why not you divert it to the handloom industries దీనివల్ల మనకు లాభము ఏమి చేకూరింది : except political dolls అంటె మీకు కోసం వస్తుంది గావి, అధ్యక్షా, ఈ list అంతా

చూస్తే, ఏమి డోల్స్ నాకు ఒకసారి చెప్పండి. There are 26 names in this నేను రెండే చదివాను కాబట్టి let us not go into certain methods of work which only lead to corruption and not to production కనుకనే నేను అంటున్నాను, ఈనాడు ఈ చేనేత కార్మికులను గుంటూరు, నెల్లూరు, పశ్చిమగోదావరి శ్రీకాకుళంలో అనేకచోట్ల సత్యాగ్రహం చేస్తున్నారంటె ప్రభుత్వము అవలంభించిన ఇటువంటి policy వల్ల తమకు ఏర్పడినటువంటి నష్టాన్ని ఏమి చేసుకోడానికి తోచక విధిలేని పరిస్థితులలో వాళ్లు ఈనాడు ఈ రూపములో దిగవలసి వచ్చింది నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. బాగా ఆలోచించండి అని అట్లాగే ఇంకొక చిన్న విషయము మీ దృష్టికి తీసుకురావాలి మీకు theory లో ఉన్నది. A stage is a class stage When once it is a class stage and a class Government, that Goveenment is always in respect of its administration, always in support of that class to which it belongs అది మీ theory అది prove కాకూడదని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అనుకొంటూ ఉంటారు పాపము. కాని, administration లో prove అయ్యే తీరాలి Because the truth cannot be evaded at any time ఇన్ని సమ్మెలు జరుగుతున్నాయి lock outs జరుగుతున్నాయి ఎప్పుడైనా ఒక monopolist ను గాని, లేకపోయినట్లయితే ఒక factory owner ను గాని మనము జైలులో వేసిన పాపాన పోలేదు ఎందుకంటె factory owners lock out చేసినారాయే కాని ఈ కార్మికుడు సమ్మె చేస్తే దుర్మార్గము కాబట్టి పోలీసువారు బయలుదేరుతారు, immediate గా, ఎవరి రక్షణకు ? ఆ lock out చేసినటువంటి factory owner రక్షణకు. గ్రామాలలోకూడ భూస్వాములు భూమిని ఆధారంగా చేసుకొని కొన్నిసార్లు పోలీసు ఆధారంగా చేసుకొని కొన్నిసార్లు దోపిడి చేస్తుంటే మనం కూలీల రక్షణకు పోము. ఒక దృష్టాంతం చెబుతాను పార్వతీపురం ఏజన్సీ సంగతి ముఖ్యమంత్రి గారికి రెండు మూడుసార్లు విన్నవించుకొన్నాను. నేనే పార్వతీపురం పోతున్నాను, అక్కడ చూచివచ్చి మీతో మాట్లాడుతాను. అని నేను వారితో చెబితే నన్ను అక్కడనే పట్టుకుపోయి జైలులో పారేశారు. ఆ పార్వతీపురం ఏజన్సీలో ఈనాడు ఏమి జరుగుతోంది ? అక్కడ కూలీవారు కూలీ ఎక్కువ చేయమని ఆందోళన చేస్తున్నారు. వారి ఆందోళన పోలీసు వారిచేత అణగగొట్టించాలని వారి పాకకు వారే నిప్పు పెట్టుకొని యీ కూలీలమీద కేసు పెట్టించారు. 144 జారీ చేయించారు. పోలీసుల క్యాంప్స్ పెట్టించారు ఈనాడు మారుమూలల అట్టడుగున పడిఉన్న జనంవారు చైతన్యవంతులై నిలబడి [illegible] కోరుతూఉంటే,—పోలీసులు జోక్యం కూలీల తరఫునా ? లేక భూస్వాముల తరఫునా ? కూలీల తరఫున మీరు రక్షణకు రారు ఇది సర్వసామాన్యంగా జరుగుతున్నది ఇట్లాంటివి జరిగినపుడు వీటికి లేనిపోని కొత్త కొత్త మాటలు కల్పించి ఆంధ్రదేశ ప్రజానీకానికి భయోత్పాతం కలిగించి ఇక్కడ నక్సల్‌బారీ ఏర్పడుతోంది, అక్కడ నక్సల్‌బారీ ఏర్పడుతోంది అంటే—వాస్తవాన్ని మటుమాయంచేసి. మసిపూసి మారేడుకాయ చేయటం సరైనటువంటిది కాదు నేను కోరేది—జాగ్రత్తగా అక్కడ ఉన్న రైతు కూలీలకు తోడ్పడేటట్లు తగిన చర్యలు తీసుకోండి.

ఈ పే కమీషన్ రిపోర్టు చూస్తే-కొండను త్రవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లుగా ఉంది ఇంతకన్నా ఘోరం లేదని—నాకు చాలా పశ్చాత్తాపం కలిగింది అసలు బెంట్ ఆఫ్ మైండ్ చూస్తే—పై వారికి స్కేల్స్ పెంచారు క్రిందివారికి ఎఫిషియన్సీ బార్ పెంచారు పై వారికి ఎట్లా పెంచారో ఒక దృష్టాంతం చెబుతాను సెక్రటరీ టు గవర్నర్ 800 నుండి 900 చేశారు. ప్రయివేటు సెక్రటరీటు గవర్నర్‌కు 700 నుండి 900 చేశారు ట్రాన్స్‌లేటర్స్‌కు ఏమి చేశారంటే-250 టు 500 ఉన్న దానిని 200 టు 400 కు తగ్గించి మధ్యలో ఎఫిషియన్సీబార్ అడ్డం పెట్టారు ఎల్. డి సి లకు-100 రు ల తో ప్రారంభమై 150 రు లదాకా పెరిగేదానిని-80 రు లతో ప్రారంభించి 120 రు ల తర్వాత ఎఫిషియన్సీబార్ అడ్డం పెట్టి తర్వాత 150 కి పెంచారు ఎఫిషియన్సీబార్ అంటే—ప్రభుత్వ ఉద్యోగులలో పెరుగుతున్న ఐకమత్యాన్ని ఛిన్నాభిన్నం చేసి వీరిని ప్రభుత్వంలో ఉన్న పెద్దవారికి బానిసలుగా తయారుచేయటానికి, ఎన్ జి. ఒ అసోసియేషన్‌ను ముక్కలు ముక్కలుగా చేయటానికి పన్నిన కుతంత్రం కుయుక్తి తప్ప-ఎఫిషియన్సీ అంటే ఇంకొకటి లేదని చెప్పాల్సి ఉంది. ఈ రిపోర్టుకు రెండు సంవత్సరాల కాలం తీసుకొని—వారి టైమ్, మా టైమ్ వేస్టు చేసి ఇది ఇపుడు ఇచ్చి, ఇంకొక రిపోర్టు ఇవ్వటానికి ఇంకా ఆరునెలలో, తొమ్మిది నెలలో కావాలంటున్నారు అందువల్ల నేను ఆనాడే నేను చెప్పాను, ఇది అనవసరం నిలిపివేయండి అని దీనిపై ప్రభుత్వం వారు ఎంత త్వరలో అసెంబ్లీలో చర్చకు పెట్టి చర్చిస్తే అంత మంచిది

ఇక్కడ మేము చర్చలలో ఎన్నో పాయింట్స్ ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాము. ఎందుకంటె ప్రభుత్వానికి ఉపయోగపడటానికి, కరప్షన్ చార్జెస్ మొదలైనవాటిమీద చర్యలు తీసుకొనటానికి కాని దురదృష్టవశాత్తు సమాధానాల్లో కట్టుకథలు చెబుతుంటే నాకు కోపం వస్తోంది నాకు అప్పుడప్పుడు యీ సారి ఎక్కువగానే కోపం వచ్చింది. మేము—పోలీసులు ఒకడిని తీసుకువెళ్లి పోలీసు స్టేషనులో పెట్టారు అది వాస్తవమూ అని అడిగితే, మంత్రిగారు అది నిజమేనని చెబుతూ వాడిని ఎందుకు పట్టుకొన్నదీ ఒక కట్టుకథ చెప్పారు పెట్టిలో పామును పెట్టుకొని, జేబులో రెండు సీసాలు పెట్టుకొని వాడు ఎవడినో చంపటానికి పోతుంటే, వాడిని పట్టుకొని చావదన్ని పోలీసు స్టేషనుకు తెస్తే, వాడు ఆ రాత్రి చచ్చిపోయాడని, విషం త్రాగి చచ్చిపోయాడని చెప్పారు అప్పుడు నేను అనుకొన్నాను—ఏ ఏ శ్రీ శ్రీ నో, ఎవరినో నాలుగు రోజులు యీ అసెంబ్లిలో కూర్చోబెడితే, వారికి సినిమాలకు సరిపోయే కథలన్నీ బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు చెబుతూఉంటారు అని. మరి, పోలీసువారు వ్రాసి పంపింది ఇక్కడ చదివితే ఎట్లా ? ఇటువంటి సమాధానాలు వస్తే—నా భయం ఏమిటంటే—పోలీసువారు ఇటువంటివి చేసి తప్పించుకుపోవచ్చుననే దానిలో పడతారని, అందువల్ల కోపంలో నేను అడ్డు ప్రశ్నలు వేస్తూ ఉంటాను కొన్ని కొన్ని డిపార్టుమెంట్స్‌వారు ప్రశ్నలకు సమాధానాలే పంపరు.

This means that the Government of India is fully committed to the ultimate phase నేను ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్‌గారికి—ఒక ప్రిన్సిపాల్‌ను సస్పెన్షన్ చేసిన సంగతి వాస్తవమా, కాదా అని ప్రశ్న పంపిస్తే దానికి అవునో, కాదో, అని చెప్పటానికి ఇంత టైమ్ ఎందుకు తీసుకోవాలి ? ఇప్పటివరకు దానికి

సమాధానం రాలేదు అసెంబ్లీ కూడ అయిపోతోంది. ఇంకా మా ప్రశ్నలు చాలా ఉన్నవి. ఈనాడు జరుగుతున్న కరప్షన్, నెపొటీజమ్, ఫేవర్‌టీజమ్ ఎంత మోతాదులో ఉన్నది ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవటానికి, దానికి ప్రభుత్వం అడ్డుకట్ట వేయ గలుగుతారనే అభిప్రాయంతో ఇక్కడ చెబుతూ ఉంటాము వాటిమీద సక్రమమైన విచారణ జరిపించి మేము చెప్పేది సత్యమా, అసత్యమా ఆ విచారణ ద్వారా మీరు తెచ్చుకొని మాకు యధార్థము చెప్పండని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను మాకు నిరాశగొలిపే యీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ కొంచమైనా బాగుచేసే అవకాశం ఉంటుందేమో మేము ఇచ్చే సూచనలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ నాలుగవ శాసనసభలో మొదటి సంవత్సరం బడ్జెట్ చర్చలను పూర్తి చేస్తున్నాము. ఈ సందర్భంలో ఓపికగా వ్యవహరించిన మీకు, ఇక్కడ మనం చేస్తున్న చర్చలను ప్రజలకు అందిస్తున్న ప్రెస్‌వారికి, నిరంతరం ఇక్కడ సేవ చేస్తున్న క్రింది ప్యూన్ నుండి సెక్రటరీవరకు — అందరికి నా ధన్యవాదములు అయితే ఈ బురొక్రసీ గురించి— ఇందులో మనం ఎలా నడుస్తున్నామో, ఒక చిన్న విషయం చదివి వినిపిస్తాను. "Bureaucracy endangers overgrown central apparatus continually demanding reports and data of all which is meaningless for practical purposes and determined concrete measures endangers the need to staff the lower level of the hierarchic structure which has shortening number of the employees and its functions Therefore a positive aspect of the structure struggling against bureaucracy has an analysis of organisation Sir, in many cases the problem does not consist simply in including exactly what work is done by the individual employer or officer We must also concern ourselves with it whether that office, that department, that branch of enterprise itself should exist at all. We must check each paper, each form and ask ourselves what purpose had served We must check the functions of each employee and officer, what he does, the ways and wherefor and altogether with this we must analyse the entire structure of our State from the organisation and operation of each department to name the branches of Ministers " and the reorganisation of the whole Secretariat of the administration.

ఇది ప్రధానమైనది. బురాక్రసీలో ఇవి ఉన్నవి ఇవాళ డిపార్టుమెంట్స్ అన్నీ కాగితాలు పెంచుకొని ఇంకా ఇంకా చేస్తున్నవేగాని పనులు త్వరగా చేయటం లేదు. చేయవలసినటువంటి పనికి అవసరమైన పేపర్స్‌వర్క్ పెంచాము. పేపర్స్‌వర్క్ పెంచకపోతే ఇంత డిలేస్ జరగవు. కంబర్‌సమ్ రూల్సు తగ్గిస్తే ఇంత అవకతవకలు జరగవు, ఇంత ఖర్చు కాదు పే కమిటిని ఉన్న స్ట్రక్చర్ అంతా ఆలోచించి రిపోర్టు తయారు చేయమన్నారు. పే కమిటీగురించి మిత్రులు అందరు చెప్పారు. ఎన్ జి ఓ. లను, ఇతరులను రక్షించాలంటే, యీ రిహేబిలిటేషన్‌కు వారికి ఇచ్చే మూడువేల రూ॥లు ఖర్చుకాకుండా ఉండటానికి—ఇంతవరకు వారు ఇచ్చిన రిపోర్టు చాలు; ఇక ఆ కమిటీని స్క్రాప్ చేయండి అని చెబుతున్నాను. మన ఫైనాన్సెస్ చాలా ప్రమాద స్థితిలో ఉన్నవని ప్రతితడవా చెబుతారు. ఫైనాన్సెస్ ఇంత ప్రమాదంగా ఉండటానికి

యీనాడు ఉన్నటువంటి ఫైనాన్స్ సెక్రటేరియట్ బాధ్యత అని చెబుతున్నాను అన్ని రాష్ట్రాలుకూడ యీ ఫైనాన్సెస్‌లో ఇబ్బందులు పడుతున్నాయి. వారందరికంటె మనం ఎందుకు ఎక్కువ ఇబ్బంది పడుతున్నాము? మనకు వచ్చిన గ్రాంట్స్ ఎంత ఉన్నవో, మనకు వచ్చిన డబ్బు ఎంత ఉన్నదో అది వెంటనే ఖర్చు చేయనప్పుడు— మనం వోవర్ డ్రాఫ్ట్ వాడుకొంటున్నాము కాని మద్రాసు స్టేటువారు వారికి ఇచ్చిన గ్రాంట్స్ వెంటనే వాడుకొని దానికి యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేటు పంపించి ఆ గ్రాంటు నుండి ఖర్చుచేసుకొని ఎకౌంటు ఎడ్‌జస్టు చేస్తున్నారు. మనం ఏమి చేస్తున్నాము? 10 కోట్లు, 15 కోట్ల రూపాయలు యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికెట్సు వచ్చినా, ఆ ఎకౌంట్ పంపించనందువల్ల మొత్తం కాకపోయినా, సగం వోవర్ డ్రాఫ్టుకు కారణం— యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేట్ పంపించనటువంటి అసమర్థత ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు యొక్క బాధ్యత అని మనవిచేస్తున్నాను అందుచేత ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటును పూర్తిగా రీ-ఆర్గనైజ్ చేయాలి అసలు ఆ సెక్రటేరియట్ హెడ్‌ను మొట్టమొదట మార్చవలసిన అవసరం ఉన్నది హైదరాబాద్ సిటీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు కేపిటల్‌గా ఉంది ఇక్కడ ఉద్యోగస్థులు అనేక మంది వచ్చారు. ఈ హైదరాబాద్ సిటీకి తెలంగాణా రూల్సు అప్లయి చేసినందువల్ల ఆ వచ్చిన ఉద్యోగస్థులకు, వీళ్ళకు సంబంధం లేకుండా ఉంది. ఇక్కడ ఉద్యోగాలు ఇచ్చేటప్పుడు తెలంగాణా రూల్సు అప్లయి చేస్తున్నారు ఇక్కడ స్టేటు మొత్తం డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నారా? లేక తెలంగాణావరకే పెడుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. తెలంగాణా హక్కులు గురించి నేను అడగటంలేదు. కేపిటల్ ఇక్కడ ఏర్పడినప్పుడు, స్టేటు మొత్తానికి ఇది సెంటర్ అనుకొన్నప్పుడు ఇది స్టేటు మొత్తంయొక్క సెంటర్ కావాలి కాని, ఒక ఏరియాకుమాత్రమే సంబంధించిందిగా ఉంటే, ఎంప్లాయిమెంటు ఆపర్చ్యునిటీస్‌లో నష్టపడిపోతున్నామని మనవిచేస్తున్నాను

ఇవాళ అనేక కార్పొరేషన్స్ ఉన్నాయి కార్పొరేషన్స్‌మీద మనకు పెత్తనం లేదు మనకు పెత్తనం లేనటువంటి కార్పొరేషన్స్‌కు మనం డబ్బు ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంటున్నది మనం డబ్బు ఖర్చుపెడుతుంటే—వారు ఏమిచేస్తున్నారో అడగటానికి మనకు వీలులేదు ప్రతితడవా దణ్ణం పెట్టవలసి వస్తున్నది నాలుగవ ప్లానులో మళ్ళీ ఫార్మింగ్ కావాలని చెబుతూవచ్చారు, ప్రభుత్వానికి ఖర్చులు పెరుగుతున్నాయనే అభిప్రాయంతో ప్రతిదానిమీద ధరలు పెంచుతున్నారు పంచదారమీద ధరలు పెంచుతున్నారు. అన్నిటిమీద పెంచుతున్నారు. ప్రయివేటు వ్యాపారస్తుడు వస్తువులధరలు పెంచుతున్నారు గవర్నమెంటు పెంచుతున్నారు. ఇవన్నీ కన్‌జూమర్ నెత్తిమీద పడుతున్నాయి, ప్రజల నెత్తిన పడుతున్నాయి అందుకుగాను వారికి కలుగచేస్తున్న ఎకనమిక్ ఫెసిలిటీస్ ఏమిటి? ఇవాళ అనేక మంది నిరుద్యోగు లవుతున్నారు ఒక్కొక్కడు ఉద్యోగాలు లేకుండా పోతున్నారు. ఒకవైపున ధరలు పెరిగి ఏ వస్తువు వారికి అందుబాటులో లేకుండా ఉన్నవి. ప్రజా జీవితం యీ బడ్జెటు మొత్తంలో ఏవిధంగాను ప్రతిబింబించటం లేదు మనం చాలా సీరియస్ క్రయిసెస్‌లోనికి పోతున్నాము దానికి ప్రతిసారి కేంద్ర ప్రభుత్వం బిగదీసి కూర్చొపెడుతున్నది. మనం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో తీవ్ర పోరాటంచేసి రాష్ట్రానికి ఎక్కువ హక్కులు

సంపాదించుకోకపోతే మనం ఏ సమస్యా పరిష్కారం చేయలేము. వేసిన పన్నులన్నీ వసూలు చేయటంలో పొరపాట్లు వస్తున్నాయి 63-64 లో 118 కోట్లు 36 లక్షలు బడ్జెటు ఎస్టిమేటు అయితే మనకు వచ్చింది 136 కోట్లు 64-65 లో 135 కోట్లు వస్తుందని అనుకొంటే 142 కోట్లు వచ్చింది ఇది కరెక్టు కాదు. కాల్డార్ కమిటీ మొన్ననే చెప్పాడు—ఇండియాలో మీరు వసూలు చేస్తున్న పన్నులు పూర్తిగా వసూలు చేయటం లేదు. మీరు వేసిన పన్నులనుండి ఏవరైనా తప్పించుకుపోతున్నప్పుడు ఆ భారం కన్‌జూమర్స్ నెత్తిపైన పడుతుంది అని చెప్పారు. ప్రభుత్వం వేసిన పన్నులన్నీ సరిగా వసూలుచేయటంలేదు. మనం పన్నులువేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఇస్తున్నాము, వసూలుచేసే అధికారంకూడ ఇస్తున్నాము కాని సరిగా వసూలుచేయటంలేదు. కాని రైతులనుండి మాత్రం వేసినదానికి మించి వసూలు చేస్తున్నారు, నిర్బంధంగా వసూలు చేస్తున్నారు. బ్యురాక్రటిక్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ పెంచుతున్నారు దీనిని సమన్వయం చేయకపోతే లాభంలేదు. అందుచేత మొత్తం సెక్రటేరియట్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ జరుగకపోతే లాభంలేదు గనుక, వెంటనే చేయవలసిందిగా కోరుతూ ముగిస్తున్నాను

శ్రీ ఎస్. రాములు (చెక్కలి) — అధ్యక్షా, ఎప్రోప్రియేషన్ డిమాండ్ 313 కోట్ల 36 లక్షల 24 వేల రూపాయల మంజూరుకై గౌ. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టారు. గత 35 రోజులనుండి యీ బడ్జెట్ డిమాండ్స్ సభ్యులందరం చర్చిస్తున్నాము. ఈ బడ్జెట్ అనే పెండ్లికొడుకును, యీ ప్రజోపయోగనిధి అనే పెండ్లి కూతురు ఒప్పుందంతో యీనాడు బడ్జెట్ పరిశీలన సమాప్తం అవుతుంది కాంగ్రెస్ పెద్దలు పెండ్లికుమారుడు తరఫువారు. ప్రతిపక్షంవారు యీ ప్రజోపయోగవిధి అనే పెండ్లికుమార్తె తరఫువాళ్ళము కాని మాకు అందరికి యీ పెండ్లి అనేది ఇష్టంలేదు. కాని కాంగ్రెస్‌వారు తమకున్న సంఖ్యా బలంతో యీ ప్రజోపయోగనిధి అనే పెండ్లి కూతురిని బలవంతంగా తీసుకొనిపోయి యీ సంవత్సరంపాటు యీ ఆంధ్ర రాష్ట్రీము మూడున్నర కోట్ల ప్రజలజీవితం భవిష్యత్తును వారు రూపురేఖలు దిద్దటానికి వ్యవహారం చేస్తున్నారు కాని వీరు ఏ విధంగా ఆంధ్ర ప్రజానీకంయొక్క భవిష్యత్తును తీర్చి దిద్దుతారు అన్నది గత చరిత్రబట్టి మనకు తెలుసును. అందుచేత గత 35 రోజుల సమావేశాలలోను ప్రతిపక్షసభ్యులు యీనాడు కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో ప్రజలు గురి అవుతున్న ఇక్కట్లను, ఇబ్బందులను వివరంగా చిత్రిస్తూ ఇందుకు ముఖ్యంగా ప్రభుత్వంవారు అవలంబిస్తున్న లోపభూయిష్టమైన విధానాలు, ఆశ్రితబంధు పక్ష విధానాలు—కారణమని తీవ్రంగా విమర్శించటం జరిగింది. గాంధీగారు కలలుకన్న రామరాజ్యానికి సుస్థిర ప్రజాస్వామ్య మనుగడకు అనేక సూచనలు సలహాలు ప్రతిపక్ష సభ్యులము అందజేశాం కాంగ్రెస్‌శాసనసభ్యులుకూడ ఒకప్రక్క బడ్జెట్‌ను బలపరుస్తూనే విమర్శలుకూడ చేశారు. ఆ విమర్శలలో—చాలా మంది, ప్రభుత్వంయొక్క విధానాలు ప్రజలకు ఎటువంటి కంటకప్రాయంగా ఉన్నవో, వాటిని ఏవిధంగా సరిదిద్ద వలసి ఉన్నవో వివరంగా చెప్పారు. నిజంగా ఆలోచిస్తే—గత 35 రోజుల సమావేశ కాలంలో ప్రభుత్వంవారు ప్రతిపాదించిన డిమాండ్స్‌పై కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యుల, ప్రతిపక్ష శాసన సభ్యుల ప్రసంగముల ధోరణిబట్టి చూస్తే, యీనాడు యీ బడ్జెటు ప్రసంగాలవల్ల ఆమోదం అన్నది పొందలేము ప్రభుత్వము అని చెప్పక

తప్పదు కాని, ప్రజాస్వామ్య విధానంలో వోటింగ్ పద్ధతే శరణ్యం కాబట్టి— ఆ వోటింగ్ పద్ధతి వచ్చేటప్పటికి—కాంగ్రెస్ సభ్యులు తమ ప్రసంగంలో ప్రభుత్వాన్ని ఘాటుగా విమర్శించినా, తుదకు వోటింగ్ చేయవలసి వచ్చినపుడు ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా వోటు చేశారు. వారికి ఒకటే భయం. వారు ప్రభుత్వానికి వోటు చేయకపోతే, ప్రభుత్వం పడిపోతుందేమో, ప్రభుత్వం పడిపోతే మళ్ళీ తాము ఎన్నికలలో నిలబడవలసిన అవసరం వస్తుందేమో, దానిని ఏవిధంగా తట్టుకోవటం అనే ధోరణితో—వారు మాటలతో ప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తూ చేతలతో ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా వోటుచేసిన పద్ధతి యీనాడు కనబడుతున్నది. ప్రభుత్వంవారు— డిమాండ్స్ అన్నీ ఆమోదం పొందాము, కాబట్టి మాకే ఎక్కువబలం వున్నది అని చెప్పవచ్చును బలం ఉన్నది అంటున్నాము. కాని ప్రభుత్వ పార్టీ సభ్యుల మాటలకు చేతలకు చాలా తేడా ఉన్నది, అనేది యీ నాడు జరుగుతున్న ప్రస్తుత పద్ధతులలో కనబడుతున్నదని చెప్పక తప్పదు జనరల్ ఎన్నికలు జరిగి 4 మాసాలే అయింది అయినప్పటికీ భారతీయ ప్రజాస్వామ్య భవిష్యత్తు చాలమందికి ఆందోళనకరంగా ఉన్నది రాజకీయ అవినీతివల్ల, కార్యకర్తల అవకాశ వాదత్వంవల్ల స్వాతంత్ర్యానికి ఎటువంటి ముప్పువస్తుందోనని భయంగా ఉన్నది. ఈనాడు రాజకీయం అనేది ఒక పెద్ద ప్రభుత్వ యంత్రాంగంగా తయారు అవుతున్నది. ఏ భారీ పరిశ్రమ దేశంలో లేకపోయినా కాంగ్రెసు వారు మన దేశంలో రాజకీయ భారీ పరిశ్రమ అనేది తయారుచేశారు. ఈ రాజకీయ భారీ పరిశ్రమకు ఆశ్రిత బంధు పక్షపాతం అనేదానిని ముడి సరుకుగాచేసి దానివల్ల లంచగొండితనం, black market, అవినీతి అనే వస్తువులు తయారుచేసి యిస్తున్నారు. ప్రజల దైనందిన జీవితంలో ఏ కార్యక్రమాలు నిర్వర్తించినా, ఏ వ్యవహారం చేయవలసివచ్చినా ముందు లంచగొండి తనం, black market, వీటికి మూల్యం చెల్లించనిదే వారి కార్యక్రమాలు జరిగే పద్ధతిలో లేవు అనేది కనబడుతున్నది కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఈనాడు రాజకీయ భారీ పరిశ్రమ చేసుకుంటున్నారని చెప్పక తప్పదు మద్రాసు రాష్ట్రంలో తొమ్మిది మంది మంత్రులతో కార్యకలాపాలు జరుగుతూ ఉంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 18 మంది మంత్రులు ఉన్నా యీవేళ paper లో ముఖ్యమంత్రిగారు యింకా ఈ మంత్రి వర్గాన్ని పెంచడానికి అవకాశం ఉన్నట్లు తెలివిచ్చారు. దీనిని బట్టి ఏమి అర్థం అవుతున్నది? ఇది ఒక రాజకీయ భారీ పరిశ్రమ. అందరికీ ఉద్యోగాలు మంత్రివర్గంలో చేర్చుకొని వారికి తగిన సదుపాయాలు, వ్యవహారాలు చేసుకొని వారి తాలూకు బంధు ప్రీతి ఆశ్రిత పక్షపాత ధోరణులతో పరిపాలన చేయడమే ముఖ్య లక్షణంగాని ప్రజాహిత కార్యాలకు వ్యవహారం చేయడం అనేది ఎక్కడా కనబడదు. ఇది యధార్థం చెప్పక తప్పదు. మన రాష్ట్రం వ్యవసాయ రాష్ట్రం. ఈ వ్యవసాయ రాష్ట్రంలో 100 కి 70 మంది రైతాంగం. రైతాంగం మీద ఆధారపడే జనాన్ని ఈ 20 ఏండ్లలో ఏ పద్ధతులలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఆడుతున్నది. దానికి వారు ఏమి సహాయం చేశారు అని చెప్పుకుంటే ఎక్కడా యింతవరకు ఏమాత్రం చేయలేదు. ఇప్పుడే మన మిత్రుడు ప్రగడ కోటయ్యగారు చేనేత కార్మికుల దుస్థితి గురించి తెలవిచ్చారు అలాగే కమ్మరి కుమ్మరి, చేనేత, వడ్రంగి, మేదరి మొదలగు చేతి వృత్తులవారు అనేక యిబ్బందులను పడుతున్నారు. వీరందరికీ ఈ ప్రజా స్వామ్యంలో, ఈ కాంగ్రెసు

ప్రభుత్వ హయాములో రక్షణ కలుగుతున్నదా అంటే లేదు. ఎవరికి రక్షణ కలుగుతున్నది అంటే ఒకరికే ఒకరికి రక్షణ కలుగుతున్నది. అధికార పక్షంలో ఉండే వారిని అనుసరించి అడుగులకు మడుగులు ఒత్తుకొని వ్యవహారం చేస్తూ ఉండేవారికి మాత్రమే రక్షణ కలుగుతున్నది ఆ వర్గం మాత్రమే ముందుకు వస్తున్నదని చెప్పక తప్పదు. అటువంటి పద్ధతులు ఈ నాడు కాంగ్రెసు అవలంభించడంవల్ల ప్రజానీకం దినదినానికి ఎటువంటి యిక్కట్లకు, యిబ్బందులకు గురై కృంగి కృశించి పోతున్నారో ఎదురుగా మన కంటికి కనబడుతున్న రహస్యం. దీనిని ప్రభుత్వం వారు పెడ చెవిని పెడుతూ ఏ మాత్రం లక్ష్యం లేకుండా వ్యవహారం చేస్తున్నారు. ఈ పద్ధతి యింత కాలం సాగినా యిక సాగదు అని చెప్పక తప్పదు. కాంగ్రెసు సంస్థ అనేది గాంధిగారు ఏర్పాటు చేసిన సంస్థ. గాంధిగారి ఆశయాలతో నడుస్తున్నదనే భ్రమతో ఈనాడు ప్రజలు కాంగ్రెసు సంస్థను ఆశీర్వదించి గద్దెకు ఎక్కించారు. కాని, భస్మాసుర హస్తంవలె ఈనాడు వ్యవహారం సాగుతున్నది. ఈ భస్మాసుర హస్తం ప్రజల ఓట్లు తీసుకొని, ప్రజల నెత్తిమీద చెయ్యి వేసే పద్ధతిలో ఈనాడు కాంగ్రెసు పరిపాలన చేస్తుంటే ఎంతకాలం పరిపాలన చేయగలదు? భస్మాసురిడికి ఏగతి పట్టిందో అదేగతి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి ఈ రాష్ట్రంలో కూడ పట్టక తప్పదు. అనేక రాష్ట్రాలలో అప్పుడే పట్టింది. ఈ రాష్ట్రంలో పట్టి తీరుతుంది, అనే యదార్థ కొద్ది రోజులలో నిరూపణ అవుతుంది. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఏ రాష్ట్రంలో ఉందో ఆ రాష్ట్రంలో ధరలు విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయి. కాంగ్రెసేతర రాష్ట్రాలు తీసుకోండి. మద్రాసు చూడండి, ఒరిస్సా చూడండి అక్కడ ధరలు తగ్గుముఖంలో ఉన్నాయి. అంతేకాదు మొన్నటివరకు కాంగ్రెసు రాష్ట్రంగా ఉండే మధ్యప్రదేశ్‌లో యిప్పుడు అక్కడ రాజకీయ సంక్షోభం బైలుదేరింది. రాజకీయ సంక్షోభం బైలుదేరితే అక్కడ ధరలు విపరీతంగా తగ్గినాయి ఆంధ్రజ్యోతి పేపరులో అక్కడ ధరలగురించి ప్రకటన చేశారు. మధ్యప్రదేశ్‌లో యిప్పటివరకు క్వింటాల్ 150 నుంచి 160 వరకు అమ్ముతున్న గోధుమధర 130 కు పడిపోయినది పప్పుదినుసుల ధరలు క్వింటాల్‌కు 10 రూపాయలకు తగ్గింది. వరి బియ్యానికి 5 రూపాయలనుంచి 4 రూపాయల వరకు తగ్గింది. బియ్యం ధర క్వింటాల్‌కు 40 నుంచి 50 రూపాయల వరకు పడిపోయింది. మధ్యప్రదేశ్‌లో అనేక market లలో ఈ విధంగా ధరలు తగ్గుతున్నాయి. అక్కడ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం క్లిష్ట పరిస్థితులలో ఉన్నదని ఎప్పుడు అయితే రాష్ట్రానికి తెలిసినదో వెంటనే అక్కడ ధరలు తగ్గుముఖం పడ్డాయి. దీనికి కారణం ఏమి? ఆశ్రిత పక్షపాతంతో, బంధుప్రీతితో కాంగ్రెసువాళ్ళు అక్కడ కుమ్మక్కు చేస్తున్న పద్ధతులవల్ల ధరలు పెరుగుతున్నాయి. ఎప్పుడైతే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం పడిపోతుందని ఆ రాష్ట్రంలో వర్తకులకు తదితర ప్రజానీకానికి తెలిసినదో వెంటనే ధరలు తగ్గుముఖం పడుతున్నాయి. అటువంటి అదృష్టం, అటువంటి భాగ్యం ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉండే సామాన్య ప్రజ నోచుకొనే రోజు వస్తుందా అని ప్రజలు వేయికళ్ళతో చూస్తున్నారు అని చెప్పక తప్పదు. అవినీతి గురించి అలాగే ఉండి, దానిని గురించి specific గా ఏమైనా కేసులు ఉంటే తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వం వారు విచారణ చేస్తాము అంటున్నారు. కాంగ్రెసు మిత్రులు వెంకటనారాయణగారు నిన్న ఉపన్యాసం చెప్పినారు. అప్పన్నగారు మంత్రిగా ఉండేటప్పుడు ఎవరో చీటి వ్రాస్తే 5 వేల

రూపాయలు, 10 వేల రూపాయలు పుచ్చుకొన్నారు అని చెపుతూ అతనే ఏదో డాక్టరు దగ్గరకు వెడితే ఆ డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళడానికి 10 రూపాయలు యిస్తేగాని బ్రోకర్ తీసుకువెళ్ళడు, ఆ డాక్టర్ certificate యివ్వడు. treatment చేయడు అని చెపితే అప్పుడే మరొక సభ్యుడు అడిగారు ఏమయ్యా, నీవు ఏదో లచ్చన్నగారిని గురించి చెప్పావు specific గా చేశావు అని. ఇప్పుడు నీవే నేరారోపణ చేస్తున్నావు అది ఎక్కడ జరుగుతున్నదో వివరంగా చెప్పమంటే వారు చెపితే నేను చెపుతాను అంటున్నారు కోడలుకు చెప్పి అత్త ఏదో చేసినదనే సామెతలో వ్యవహారం చేస్తున్నారుగాని యింకో విధంగా కాదు లంచగొండి తనం, అవినీతి ఎక్కడ జరుగుతున్నది అంటే వాళ్ళ కళ్ళు చెవులు మూసుకుంటే నేను చెప్పలేనుగాని prohibition విషయంలో వారి కంటికి కనపడుతున్నదా, లేదా? ఇది నగ్నసత్యం అవునా, కాదా? ఎక్కడ లంచగొండి తనం లేదు? ఇప్పుడు prohibition కుటీర పరిశ్రమగా యింటింట సాగుతున్నదా లేదా? వారికి కనబడదా, వెంకటనారాయణ గారికి తెలియదా అని అడుగుతున్నాను చెవులు మూసుకొని ఉండే వారికి ఎంత చెప్పినా వినబడదు అన్నట్లు కళ్ళతోటి చూస్తుంటే కనబడుతున్న దానికి చర్య తీసుకోకుండా ఈ పద్ధతిలో వ్యవహారం చేస్తున్నారు దైవ వశాత్తు కాంగ్రెసుకు అధికారం వచ్చినది. దానిని మేము కాదనము కాని కాంగ్రెసు వారి పరిపాలనలో అనేక అవకతవకలు చూస్తున్నాము గత 35 రోజులనుండి అనేక demands లో ప్రభుత్వం వారు చేస్తున్న అక్రమాలను అవినీతులను ప్రతి సభ్యుడు, కాంగ్రెసు అయితేనేమి, ప్రతిపక్ష సభ్యుడు అయితేనేమి విమర్శిస్తూ వాటిని చక్కదిద్దమని శెలవిచ్చారు. ఈనాడు పరిపాలనా విధానంలో వారు అవలంభిస్తున్న లైసెన్సులు, పర్మిట్లు కోటా రాజ్యం ఏనాడైతే తొలగిస్తారో, control ను తొలగిస్తారో ఆనాడు ఈ ధరలు తగ్గడానికి అవకాశం ఉంటుంది. పరిపాలన విధానంలో అవినీతి లంచగొండి తనం తగ్గడానికి అవకాశం ఉంటుంది కాని ఆ విధంగా చేయకుండా ఆ విధానాన్ని అడ్డుపెడుతూ ప్రభుత్వ రంగాన్ని ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని చక్కదిద్దాలని ప్రయత్నం చేస్తే ఏ విధంగా చక్కబడగలుగుతుందో నాకు అర్థం కాకుండా ఉన్నది. సామాన్య జనానికి చౌక ధరలకు ఆహార ధాన్యాలను తదితర వస్తువులను అందజేస్తాము అని చెపుతూ వర్తకులను ధరల

(Mr. Speaker in the Chair)

పట్టికను చూపించాలి అని చెపుతున్నారు. వారు చూపిస్తున్నారు. ఆ పట్టికలో చూపించిన ధర ప్రకారం వస్తువులు దొరకవు ఆ ధరకు మేము యిప్పిస్తాము అనే వారు ఎక్కడా కనబడరు. Sugar factories ఉన్నాయి. చీని ధర, ఎంత అమ్ముతున్నారో Hyderabad city లో ప్రభుత్వానికి తెలియనిది కాదు గవర్నమెంటు control rate నిర్ణయించారు. Control rate నిర్ణయించడంవరకే ప్రభుత్వ బాధ్యత ఆ control rate కు వస్తువు లభ్యం చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా అంటే లేదు ఈనాడు చక్కెర ధర పెరుగుతూ ఉన్నదని control పెట్టారు. Control పెడితే మరీ ధర పెరిగింది. Control తొలగిస్తాము అంటున్నారు. 13 Sugar factories మోనోపలీ స్థితిలో ఈనాడు [illegible]

వేలమంది కార్మికులకు జీవనభృతి లేకుండా పోయే పరిస్థితులుకూడ ఈనాడు ఏర్పడుతున్నాయి అంటున్నారు. ధర పెరిగితే కంట్రోలు పెడతున్నారు కంట్రోలు పెడితే విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయి విపరీతంగా పెరిగితే అప్పుడు మళ్ళీ control తొలగిస్తాము అంటున్నారు ఇది ఎందుకు ? ప్రజానీకానికి కంట్రోలు ధరకు వస్తువులు లభ్యం చేయగలిగిన నాడు కంట్రోలు పెడితే అర్థం ఉన్నదిగాని ఇటు తను తెచ్చుకోక, ప్రభుత్వం సప్లై చేయక, అమ్మ పెట్టదు అడుక్కుతిననివ్వదు అనే పద్ధతిలో ఈ ప్రభుత్వం పరిపాలన ఉంటే ఏ విధంగా సాగుతుంది ? అదే విధంగా యిప్పుడు మిల్లులు వున్నవి గవర్నమెంటు వారికి 25 బస్తాలు మాత్రం కంట్రోలు రేటుకు యిమ్మని అంటే తక్కిన దంత బ్లాకు మార్కెటులో అమ్ముకోమని చెప్పడం కదా? ఇది ప్రభుత్వం వర్తకులను అవినీతి పనులు అవలంభించడానికి అవకాశం కలుగజెయ్యడమేనని చెప్పక తప్పదు. అదే విధంగా కందిపప్పు మొదలైన వాటికి సంబంధించి కేంద్రంలో ఒక చట్టం చేశారు. కాన్పూరు మొదలైన పట్టణాల్లో యీ పప్పులకు రంగు వేసి అమ్మే పద్ధతిని నిషేధించే నిమిత్తం యిది వచ్చింది దానిని మన రాష్ట్రంలో అమలు జరిపి అక్కడి నుండి వచ్చే పప్పును యిక్కడ అమ్ముతుంటే 'నువ్వే రంగు వేశావు' అని నిర్భంధిస్తున్నరు వీరిని 'గొడ్డు యీనింది సాలలో కట్టు' అన్నట్లుగా వుంది ప్రజలు కృంగికృశించే విధంగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు పరిపాలన చేస్తున్నయి ఇది సరియైన పద్ధతి కాదు వీటన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మళ్లీ యీ అప్రోప్రియేషన్ బిల్లుపై చాలా విషయాలు చెప్పారు చాలా భాగం ఏదో ఒక రూపంలో యిది వరకటి సందర్భాలలో వచ్చాయి వాటికి తృప్తికరమైన సమాధానాలు చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజున జరిగిన చర్చలో కొన్ని క్రొత్త విషయాలు చెప్పారు వాటికి కొంతవరకు సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను రాములుగారు మాది పెళ్లి కొడుకు పార్టీ అన్నారు వారిది పెళ్లికుతురు పార్టీ అన్నారు ఈనవీన సంఘంలో పెళ్లికూతూరు పార్టీ వారికే ఎక్కువ అధికారం వుంది తిట్టడానికే విమర్శ చేయడానికే వారు చెప్పిన వాటిని మనసులో వుంచుకుని మేము తప్పులుంటే దిద్దుకోవలసి వుంటుంది అందులో అనుమానమేమీ లేదు.

అధ్యక్షా, నాగిరెడ్డిగారు కేంద్ర రాష్ట్రాల రిలేషన్స్షిప్ గూర్చి చెప్పారు దీనికి సంబంధించి నేను సంవత్సరం క్రిందటి నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నేషనల్ డెవలప్మెంట్ కౌన్సిల్‌లో గానీ, ఫైనాన్స్ మినిస్టర్సు మీటింగ్సులో గాని, చీఫ్ మినిస్టర్సు మీటింగ్సులో గాని చెప్పినది యిక్కడి సభ్యులకు తెలియదు కాబట్టి తిరిగి చెబుతాను. మనం 1950 వ సంవత్సరంలో కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ని frame చేసుకున్నాం అప్పటి పరిస్థితులు అప్పటి దృక్పథం దీనిలో మనకు అవుపడుతుంది కేంద్ర ప్రభుత్వం అనేది strong గా వుండాలని మా అభిప్రాయం దీనితో మీరు కూడా ఏకీభవిస్తారనుకుంటాను ఈ strength అనేది ఎక్కడ నుంచి వస్తుందనేది point. రాష్ట్రాలకు అవసరమైన వనరులకు సంబంధించి, కార్యక్రమాలు చురుకుగా చేసుకొనడానికి సౌలభ్యం దృష్ట్యా చీటికీ మాటికీ కేంద్రంవద్దకు పరుగెత్తే పరిస్థితి వుండకూడదు, ప్రతి

సారీ పిలిపించుకోవాలనే మనస్తత్వం అక్కడ కూడా వుండకూడదు అని నా అభిప్రాయం. ఇదివరకు యీ విషయాన్ని చెప్పాను. ఇక ముందు కూడా అవసరం వస్తే చెబుతాను సహకార భావంతో కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సంబంధాలు నిండి వుంటాయి సంఘర్షణ వుండడానికి వీల్లేదు అందుకనే కాన్‌స్టిట్యూషన్ పరిధిలో యీ entire financial structure review చేస్తే మంచిదని చెప్పడం జరుగుతూవస్తున్నది మీరు ఒకటికోకటి కూడా జ్ఞాపకం పెట్టుకోవాలి Constitution frame చేస్తున్నప్పుడు Planning Commission అనేది రాలేదు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై వున్న బాధ్యతలకు అనుగుణంగా, వాటికి సరిపోయే విధంగా రిసోర్సెస్ కూడా వుండవలసిన అవసరమున్నది ఇది ఎవరి డబ్బు? కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బా; పంచాయతీ రాజ్ డబ్బా; మునిసిపాలిటీల డబ్బా? అనే విచక్షణ కేవలం పరిపాలనా సౌలభ్యం దృష్టితో చూడడం తప్ప యింకేమీ కాకూడదు ప్రజాహిత కార్యక్రమాలకు దీనిని సద్వినియోగం చేయాలి. అంతేగాని 'This is my money; this is my money' అంటే చివరకు అది nobody's money అవుతుంది. అయితే డిఫెన్స్‌కు, కమ్యూనికేషన్స్‌కు తప్ప మిగతాదంతా రాష్ట్రాలలోనే ఖర్చు పెడుతున్నాంగదా అంటారు నేను కాదనడంలేదు ఆ వచ్చేది కూడా loan రూపంగా వస్తున్నది. నూటికి 85 శాతము దీనిపై వడ్డీ కట్టుకోవలసివస్తున్నది. నేను ముఖ్యమంత్రుల సమావేశంలో చెప్పాను. తతిమ్మా ముఖ్య మంత్రులంతా బలపరిచారు—Planning Commission కు plans ను formulate చేయాలి: దానికి executive functions వుండ కూడదు. ఆ తర్వాత దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులు నిర్ణయించాలి. దీనిపై Planning Commission యిబ్బందులు ఏమిటి? యింకా ముందుకు వెళ్ళాలంటే మార్గం ఏమిటి అనేది. ప్రధాన మంత్రిగారు కూడా దీనితో ఒప్పుకుని పార్లమెంటులో statement చేశారు. చాలా సంతోషకరమైన విషయం. ఇది కేవలం మీ డబ్బు, మా డబ్బు అనే ప్రసక్తి అనవసరం. ఎవరు ఏ కార్యక్రమాలు నిర్వహించవలసి వుంటే వాటికి తగు మోతాదులో ఆర్థిక వసతులు ఏర్పడాలి. ఉద్యోగుల సమస్య వచ్చిందనుకోండి అనేకసార్లు నేనే కాదు, ఇతర ముఖ్య మంత్రులు కూడ చెప్పారు సెంట్రలు గవర్నమెంటు సర్వెంట్స్, స్టేటు గవర్నమెంటు సర్వెంట్స్ అని డివైడ్ చేయవద్దు అని చెప్పాము. మనం కూడ 59 కి మునుపు వున్న భేదం—రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఎంప్లాయీలకు ఒక శాలరీస్, ఒక డి.ఎ., ఇతరులకు ఒక శాలరీస్, ఒక డి.ఎ. వున్నదానిని—ఆ తేడా తీసేశాము—దానివల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి భారం ఎక్కువ వచ్చినప్పటికీ అది మంచిదనుకున్నాము. అదే మాదిరిగా స్కేల్సులో కొన్ని కొన్ని తేడాలు వుండవచ్చు, లేకపోతే పట్టణాలను బట్టి ఏదైనా కాంపెన్సేటరీ అలవెన్సు వుంటే వుండవచ్చు, కాని మౌలిక విషయాలలో అందరికీ ఒకే మాదిరిగా వుండాలని ప్రతి ముఖ్యమంత్రి కూడ చెబుతున్నారు. ఎప్పటికి మా ఉద్యోగులకు మేము యిచ్చుకుంటాము. మీ ఉద్యోగులకు మీరు యిచ్చుకోండి అనే పద్ధతి ఆ థింకింగ్ సరిపోదనే అభిప్రాయం మేమంతా కూడ గట్టిగా వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. ఇవి సెంట్రల్ స్టేట్ రిలేషన్సు కావు, సెంట్రల్ స్టేట్ కాన్‌స్టిట్యూషను క్రింద గవున్న ఆరేంజిమెంటు. ముఖ్యంగా ఫినాన్షియల్

స్ట్రక్చరులో రెవ్యూ చేయవలసిన అవసరం వుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. నేను ఇదివరకే చెప్పినట్లు, సెంట్రల్ అసిస్టెన్సు వస్తుంది కదా ప్రణాళికా కార్యక్రమాలకు అనేది ఒకటి. నేను యీ మధ్యనే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉత్తరం వ్రాశాను. ఇది ప్రత్యేకమైనది. దానికి సంబంధించింది కాదు. మనకు వున్న ఒక అధికారాన్ని ఇదివరకు వదులుకోవడం జరిగింది. టుబాకో, టెక్స్‌టయిల్స్, షుగర్—ఇదివరకు మన సేల్సు టాక్సుకు లోబడి వున్నదానిని మేము ఏదో పెద్ద బ్రహ్మాండంగా చేస్తాము, మీకు నష్టం లేకుండా చేస్తాము, మీకు దీనివల్ల వస్తున్న ఆదాయం అష్యూర్ చేస్తాము, దానిపైన వచ్చేది కూడ భాగం పంపిణీ చేస్తాము అని వారు చెప్పడంవల్ల అప్పుడు ఒప్పుకోవడం జరిగింది, 1958-59 లోనే అది జరిగింది. ఒక్క మన రాష్ట్రం విషయం చూచుకుంటే సేల్సు టాక్సు రెవిన్యూ మొత్తం 8 కోట్లలోపు వున్నప్పుడు ఒక టెక్స్‌టయిల్స్, షుగర్, టుబాకో—దాదాపు రెండున్నర కోట్లకు పైన అప్పుడు వచ్చింది. ఇప్పుడు మన సేల్సు టాక్సు రెవిన్యూ 30 కోట్లు అయినప్పుడు మనకు ఏ మోతాదులో రావలసి వుందో చూడవలసి వుంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాశాను. సహచరులైన యితర రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రులకు కూడ వ్రాశాను. ఇదివరకు వదులుకున్నది. మళ్ళా మా చేతికి యిస్తే సేల్సు టాక్సు రెవిన్యూ—ఇతర వాటిల్లో పెరిగినట్లుగానే ఇందులో కూడ పెరుగుదల వుంటుంది. ఆ మోతాదులో పెరిగినా, పెరగకపోయినా ఇప్పుడు మనకు మొత్తం 3 కోట్లు వస్తోంది. యీ మూడు ఐటమ్స్ పైన—ఎక్సయిజ్ డ్యూటీ వారు వేసి యిస్తున్న కాంపెన్సేషను. మన క్రింద వుంటే కనీసం ఏడెనిమిది కోట్లు వస్తుంది. ఏమీ అనుమానం లేదు. అట్లాగే ప్రతి రాష్ట్రానికి కూడ వస్తుంది. అది కూడ నేను సజెస్ట్ చేశాను. నాగిరెడ్డిగారితో నేను ఏకీభవించినా ఏకీభవించకపోయినా, వారు కేవలం కమ్యూనికేషన్స్, పోర్ట్స్, ఫారిన్ పాలసీ, డిఫెన్సు మాత్రమే కేంద్ర ప్రభుత్వంలో వుండాలి, మిగతావి వుండవలసిన అవసరం లేదనే అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవించకపోయినా—వున్న విషయం ఏమంటే యిప్పుడు రెస్పాన్సిబిలిటీస్‌ను బట్టి ఫినాన్షియల్ స్ట్రక్చర్ అండర్ ది కాన్‌స్టిట్యూషన్ మస్ట్ అండర్‌గో ఎ ఛేంజ్ టు ది బెనిఫిట్స్ ఆఫ్ ది స్టేట్స్. అది నేను మనవిచేశాను. చిన్న వాటర్ సప్లయి కావాలంటే, చిన్న రోడ్డు వేయాలంటే, బ్రిడ్జి కావాలంటే, మైనరు ఇరిగేషను ప్రాజెక్టు కావాలంటే ప్రతిసారి ప్లానింగు కమిషను, ఢిల్లీ అనవసరమనేది చాలమంది ముఖ్యమంత్రులు చాల గట్టిగా చెప్తున్నారు. వారి మనస్సుకు కూడ కొంతవరకు తట్టింది. వాళ్ళ భాగం రిలాక్సు అయిపోతున్నది అనుకోండి. ఇంకా కావాలనే భావం కూడ వుంది. సెంట్రల్లీ స్పాన్సర్డ్ స్కీమ్సు విషయంలో కూడ నేను కొంతవరకు నాగిరెడ్డిగారితో ఏకీభవిస్తాను. ఈ విషయంలో కూడ మీ యిష్టం వచ్చిన స్కీము పెట్టి మా నెత్తిన ఎందుకు రుద్దుతారు, ఒక పాట్రన్ ఆఫ్ ఆఫీసరును వేసి మీరు తీసుకుంటారా, తీసుకోరా. మేము 50 పర్సెంటు యిస్తాము, మీరు 50 పర్సెంటు పెట్టుకోవాలి—అంటే ఇక్కడ మాకు సంకట అవస్థ. ఈ 50 పర్సెంటు పోగొట్టుకోవడమా, వుంచుకోవడమా? అందుచేత జరిగినన్నాళ్ళు జరుగుతుందిలే అని ఒప్పుకోవడం. ఇది కూడ బాగా లేదని కూడ గట్టిగా చెప్పాము. డ్రాఫ్ట్ ఫోర్తు ప్లానులో దాదాపు వేయి కోట్ల రూపాయలు సెంట్రల్లీ స్పాన్సర్డ్ స్కీముకు పెట్టారు. మొత్తం

లెక్కవేస్తే 973 కోట్లు దానికి పెద్ద లిస్టు వుంది. పెద్ద గందరగోళం చేశాము దేవుడి దయవల్ల అది 440 కోట్లకు తగ్గింది ఇంకా ముందు రోజులలో కొంచెం ఒత్తిడి చేసి ఏదో చేస్తామనుకోండి. బాంక్స్ నేషనలైజేషను గురించి ఇదివరకు అసెంబ్లీల్లో తీర్మానం

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య ·—మేషే ఆలోచిస్తున్నాము అన్న తరువాత మేము విత్ డ్రా చేశాము.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —మంచిది నేను అంత పెద్ద ఎక్స్‌పర్టును కాదనుకోండి. కాని, ఒక్కమాట చెబుతాను దానికి మేము వ్యతిరేకం కాదు, ఆ ఒక్కమాటతో నేను దీనిని వదిలేస్తాను We are not against it Sir. We are not against the so called notionalisation, social control whatever you call We are certain that the lot of money that is there must come to the benefit of agriculture and other things There is possibility for that and there is necessity for that. వీవర్స్ గురించి ట్రైబల్స్ గురించి చెప్పారు. అనేకసార్లు శాసనసభావేదిక నుంచి చెప్పాము. పోలీసువారు యాక్షను తీసుకున్నందువల్ల ఇటువంటివి సాల్వ్ అవుతాయని దురభిప్రాయం లేదు. మేము అట్లా అనుకోవడం లేదు. వారనుకుంటున్నారేమో గాని ఉన్నటువంటి ప్రధాన యిబ్బందులు చెప్పాము ఏదైనా వస్తే చర్య తీసుకోవలసిన అగత్యం వుంటుంది తప్ప ఒక పదిమందిని జైలులో పెట్టితే సమస్య పరిష్కారం అవుతుందనే అభిప్రాయం లేదు. మనకున్న పరిస్థితులలో ఎంతవరకు సహాయ పడగలమనే దృష్టితో ఆలోచిస్తాము తప్ప ఇంకొకటి కాదు. స్నేహితులు ప్రగడ కోటయ్యగారు, ఇతరులు చెప్పిన దానిపైన మన ప్రక్కన వున్న ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడ వ్రాశాను నేను సజస్ట్ చేశాను 18, 19 తేదీలలో మీట్ అవుదామని, కేంద్ర ప్రభుత్వ కామర్స్ మినిష్టరును కూడ పిలుద్దాము, ఈ మధ్య టెక్స్‌టయిల్స్ కమిషనరు కూడవచ్చి మాట్లాడారు, వారిని కూడ పిలుద్దాము —దీర్ఘంగా ఆలోచించ వలసిన అవసరం వుందని వారికి ఉత్తరాలు వ్రాశాను ఈ సమావేశం ఆగష్టు నెలలో జరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాను వారు తేదీలు చెప్పేటట్లయితే వెంటనే సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో, మనకు వున్న ఆర్థిక యిబ్బందులలో కూడ ఎంతవరకు సహాయపడడానికి వీలుందో అంతవరకు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను ట్రైబల్స్ విషయం వుంది పాపారావుగారు కాల్ అటెన్షన్ మోషను యిచ్చారు. నాకు వచ్చిన సమాచారం బట్టి అక్కడ కొంత కమ్యూనిస్టు యాక్టివిటీ జరుగుతోంది. దానిని ఎట్లా కంట్రోల్ చేయాలనేది వేరే విషయం. అక్కడ ఏదైనా న్యాయంగా ముట్టవలసిన minimum wages ముట్టకపోతే- that aspect of the question will be certainly gone into. మేము ఎప్పుడూ లారీలు ఉపయోగించి ప్రజలను మార్చుకోవాలని మాకు లేదు మీకు ఏమైనా అటువంటి ఉద్దేశ్యం ఉంటే మార్చుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి వి కె. రావు — గతాన్ని విడిచి చెబుతున్నారా? గతంలో లారీలతోనే వ్యవహరించారు.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఒక రాజ్యాన్ని నడిపించుకునేటప్పుడు ఎప్పుడైనా ఉపయోగించవలసివస్తే తప్పేది ఏమి ఉన్నది? కాని లారీలపై ఆధారపడి రాజ్యం చేయాలనే అభిప్రాయం లేదు ఆ అభిప్రాయం మంచిదికూడా కాదు. ఎక్కడయినా complaints ఉంటే విచారించి పేదప్రజలకు సహాయపడే దృష్టితోనే ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — పార్వతీపురం ఏరియాకు సంబంధించి tribals కు చేయాలనుకొనే సహాయం నేరుగా అందడంలేదనేది వాస్తవం. భూస్వాములు, రైతులు ఎగ్రిమెంటుకువచ్చి వ్యవసాయకూలీలధరలు నిర్ణయమైనతరువాత లక్ష్మీపురంప్రాంతంలో దీనిని జరుగకుండా ఉండడానికి పోలీసుల సహాయం తీసుకున్నారని నేను చెప్పింది.

Sri K Brahmananda Reddy – I will send a colleague of mine. I am going to send a colleague of mine and I am going to request him to go there and study the matter

Sri T Nagi Reddy,- Not only one side but both sides

Sri K Brahmananda Reddy – When a Minister goes, he will share all kinds of opinions and know the mental attitudes so far as economic matters are concerned to help the poor people జైలులో కొంతమంది చచ్చిపోతూంటే పోలీసువారి రిపోర్టుపై ఆధారపడుతున్నారని చెప్పారు మీరు అట్లా అనుకోవద్దు. పోలీసు రిపోర్టుపైనే ఆధారపడి ఉన్నామని అనుకోవద్దు. అనేక సందర్భాలలో మీకు యిక్కడ శాసనసభావేదికపైనుంచి చెప్పినా, చెప్పకపోయినా చాలా కేసులలో pull up చేయడం జరుగుతుంటుంది. ప్రశ్నల సందర్భంలోకూడా ఒకరిని suspend చేశారని సబ్‌డివిజినల్ ఆఫీసరు enquiry చేస్తున్నాడని చెప్పాను పోలీసులు మంత్రగాడని కట్టుకథ చెప్పినా అతనివద్ద పాము ఉన్నమాట నిజం. విషముతోనే చచ్చినాడనేది వేరే విషయం ఈమధ్యనే మద్రాసులో fire accidents జరిగినపుడు, నాలుగు సంవత్సరాలక్రితం విజయవాడకు పట్టిన దుర్గతే అక్కడ పట్టినపుడు, దారినిపోయేవారిని పట్టుకుని కొట్టడం జరిగింది. అక్కడక్కడ ఆంధ్రలోను తెలంగాణాలోనుకూడా మంత్రాలు పెడతారని, భానామతి అని చెబుతూంటారు. అట్లా చేస్తున్నారనే అనుమానంపై పీపులు బ్రద్దలు కొట్టిన కేసులు, మర్డర్లుకూడా జరిగిన కేసులు వింటూంటాము మనకు ఇంకా superstitions వగైరాలు ఉన్నాయి. మనకే ఉన్నాయి We must get out of these antiquated things ఇక పే కమిషన్ విషయం. నేను ఇంకా చూడలేదని చెప్పాను Full గా చూడకుండా ఏవో చెప్పారు సహేతుకం కాదని, ఇట్లా చూడాలి; ఏదైనా తప్పు ఉంటే కరెక్టు చేసుకోవచ్చును, దానికేమి? మీరు అనుకున్నంత యివ్వలేదని దానిని condemn చేస్తే ఎట్లా?

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి·— కనీసం ఉన్నదైనా ఉండనిస్తే బాగుండేది. దానికి అడ్డం వస్తే ఎట్లా?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు - మేము condemn చేసేముందే-it stands condemned

Sri Vavilala Gopalakrishnayya -He is more royal than the king

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:- పెద్దవారిని మనం అట్లా అనకూడదు. వేసుకున్నాము. కారణాలుచెప్పి ఎన్నో పేజీలు వ్రాసారు. మంచి చెడులు చూచి ఎక్కడైనా ఇబ్బందు లుంటే చూసుకోవచ్చును. Retrenchment officers లేదు; జవానులపై పడుతున్నారని చెబుతున్నారు. మీరు బడ్జెటు చూస్తే pay of officers reduction లోనే 33లక్షలు ఉన్నది మీరు ఎందుకో అప్పుడప్పుడు కొంచెం వినేవాడికి రుచిగా చెబుతూంటారు- నిజం ఉన్నా లేకపోయినా-అంతా జవానులనే తీసివేస్తున్నాము; గుమాస్తాలనే తీసివేస్తున్నాం అంటూ, అట్లా లేదు. చిన్నవానిపైన పేదవానిపైన మీకంటే మాకే అభిమానం ఉన్న పరిస్థితులుచూచి equitable గానే చేసినాము. ఇంకా చేయడం విషయమై ఒక కమిటీ ఉన్నది; చూస్తున్నారు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు British system లో file work ఎక్కువ. అనవసరం అనిపిస్తుంది ఒక్కొక్కసారి, తగ్గించాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. Remodel చేస్తున్నాము. Organisation and methods అని పెట్టాము. రూల్సు మారుస్తున్నాము. అయితే అసలు file work లేకుండా విశ్వనాథంగారు చెప్పిందే వేదం అంటేకూడా ప్రమాదం. నూతన అవసరాలదృష్ట్యా ఎంత అవసరం లేదనేది ఆలోచించుకొని తగ్గించుకోవలసి ఉన్నది. తెలంగాణా సెక్యూరిటీస్ విషయం చెప్పారు, ఇదివరకు బడ్జెటుసమావేశంలో మనవిచేశాను. దీనినిగురించి ఎవరు ఆపోహపడవలసిన అవసరం లేదు. రెండవ ప్లాను ఆఖరుకు ఉన్న securities తో ఎంత ఖర్చుచేసామో, ఎంత ఖర్చు చేయలేదో చెప్పినాను. మూడవప్లాను ఆఖరువరకు ఎంత ఉన్నదో రీజినియల్ కమిటీకి ఇప్పటి మేటు ఇచ్చారు 14 కోట్లు ఉంటుందని, దీనిని చూస్తున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు — Surpluses ఉన్నాయికదా!

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- వారికి agreement ప్రకారంగా కాని ఏ విధంగా కాని రావలసినదానిలో ఏమాత్రం తగ్గించాలని లేదని మనవిచేస్తున్నాను. [illegible] గారు చాలా గట్టిగా strong attitude తీసుకోవాలని అన్నారు. తీసుకోవాలంటే మాటలవల్ల strength రాదు, [illegible] సరియైన attitude, correct attitude, న్యాయమైనదానిని సమర్థించే attitude తో మనం సాధించుకో వలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈరోజుల్లో ఎవరిపైన అనవసరంగా కోప్పడి ఏమీ సాధించేదిలేదు. మనకు ఉన్న న్యాయాన్ని నిరూపించుకొని దానిని నిరూపించి నచ్చచెప్పి కార్యక్రమాలు సాధించుకోవాలి తప్ప మనకు కోపం వస్తే ఎదుర్కొనేవారికి కోపం వస్తుంది. మన case న్యాయాన్ని, justice of the case reasonableness of the matter ను legitimateness of the matter ను నచ్చచెప్పుకునే బాధ్యత మనపై ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

Mr Speaker. — The question is:

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No 2) Bill 1967 be read a first time,"

The motion was adopted.

Sri K Brahmananda Reddy — I beg to move

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No 2) Bill, 1967 be read a second time"

Mr Speaker — Motion moved.

(Pause)

Mr Speaker — The question is

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1967 be read a second time"

The motion was adopted

Clause 2, Schedule, clause 1 and Preamble

Mr Speaker — The question is

"That Clause 2, Schedule, Clause 1 and Preamble do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 2, Schedule Clause 1 and Preamble were added to the Bill.

Sri K Brahmananda Reddy — Sir, I beg to move

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No. 2) Bill, 1967 be read a third time'

Mr Speaker — Motion moved

(Pause)

Mr. Speaker — The question is

"That the Andhra Pradesh Appropriation (No 2) Bill 1967 be ead a third time

The motion was adopted

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Friday, the 28th July 1967